

**UWARUNKOWANIA ROZWOJU
PRZESTRZENNEGO GMINY DEBRZNO**

opracowane na potrzeby sporządzenia planu ogólnego gminy

styczeń 2026

OPRACOWANIE:

PLAN OGÓLNY GMINY DEBRZNO

ZLECENIODAWCA:

GMINA DEBRZNO

WYKONAWCA:

EkoPlan Jakub Kitajgrodzki

e-mail: ekoplan@onet.pl
tel. +48 570 090 877

Skład autorski:

mgr inż. arch. Alina Brandt-Stankiewicz

mgr inż. arch. kraj. Ewa Pietrzak

mgr inż. Hanna Bukowska

mgr Jakub Kitajgrodzki

Spis treści

1. Podstawa prawna	7
2. Informacje ogólne o gminie	7
3. Sytuacja planistyczna i uwarunkowania wynikające z dokumentów planistycznych i decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.....	8
4. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy	15
5. Polityka przestrzenna gminy określona w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego	20
6. Ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa	22
7. Formy ochrony przyrody oraz ich otuliny	25
8. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wały przeciwpowodziowe oraz pasy o szerokości 50m od stopy wału	32
9. Obszary gruntów zmeliorowanych	35
10. Tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy	37
11. Strefy ochronne ujęć wody	40
12. Obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych	43
13. Tereny górnicze i obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi, oraz udokumentowane złoża kopalin, kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji	43
14. Obszary uzdrowisk oraz obszary ochrony uzdrowiskowej	45
15. Zabytki objęte formami ochrony, o których mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 oraz z 2023 r. poz. 951, 1688 i 1904), lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej	45
16. Obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne	61
17. Tereny zamknięte i ich strefy ochronne	61
18. Obszary ograniczonego użytkowania	64
19. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji	65
20. Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji	65
21. Obszary ciche w aglomeracji oraz obszary ciche poza aglomeracją	67
22. Grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I-III	67
23. Grunty leśne	70
24. Zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	74
25. Obszary pasa nadbrzeżnego, w tym w szczególności pasa technicznego	74
26. Rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu	74
27. Rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury transportowej, wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu	77
28. Rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury technicznej, wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu	80
29. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe	81
30. Analiza wniosków do planu ogólnego	82
31. Opracowanie ekofizjograficzne w zakresie wymagań, o których mowa w art. 72 ust. 1-3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska	82
32. Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie	83

1. Podstawa prawna

Podstawą podjęcia prac nad planem ogólnym jest Uchwała Nr 4.XIV.2025 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 17 stycznia 2025 roku, o przystąpieniu do sporządzenia Planu ogólnego gminy Debrzno. Plan sporządzany jest zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003r o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2024. poz. 1130 ze zm.).

Ustawa z dnia 7 lipca 2023r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2023 r. poz. 1688 ze zm.) wprowadziła znaczące zmiany w dotychczasowym systemie planowania zastępując Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nowym dokumentem tj. planem ogólnym. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zachowuje swoją moc do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy, jednak nie dłużej niż do 30 czerwca 2026 r. Sporządzenie i uchwalenie planu ogólnego będzie podstawą dla sporządzanych planów miejscowych oraz podstawą dla wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla obszarów nie posiadających planu miejscowego. Sporządzenie planu miejscowego zapewni prowadzenie polityki przestrzennej oraz procesów inwestycyjnych na terenie gminy. Ważną częścią prac nad planem ogólnym jest analiza uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy, art 13b. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym określa uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy jakie należy uwzględnić przy sporządzaniu planu ogólnego gminy. Niniejsze opracowanie zawiera zbiór uwarunkowań dla gminy Debrzno.

2. Informacje ogólne o gminie

Gmina Debrzno jest gminą miejsko-wiejską położoną w południowo-zachodniej części województwa pomorskiego, w powiecie człuchowskim. Leży na Pojezierzu Krajeńskim zwanym Wysoczyzna Krajeńską rozciągającą się pomiędzy dolinami rzeki Brdy i Gwdy. Powierzchnia gminy wynosi 224 km² i stanowi 14,2% powierzchni powiatu. Zgodnie z danymi GUS (marzec 2025) zamieszkuje ją 8480 osób, co daje gęstość zaludnienia 37,9 os/km². Liczba ludności stanowi ok 16 % ludności powiatu. Gmina jest podzielona na 17 sołectw : Boboszewo, Buchowo, Buka, Cierzenie, Drozdowo, Główna, Grzymisław, Myśligoszcz, Nowe Gronowo, Prusinowo, Rozwory, Skowarnki, Stare Gronowo, Strieczona, Uniechów, Uniechówek, Osiedle „Zielone Wzgórze”.

Przeważające działalności gospodarcze wg GUS (31.XII>2023) to budownictwo; handel hurtowy i detaliczny; przetwórstwo przemysłowe; transport i gospodarka magazynowa; działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; opieka zdrowotna i pomoc społeczna; rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. Pod względem zatrudnienia najliczniejsza grupa mieszkańców pracuje w sektorze usługowym 1286, następnie przemysłowym 762 i rolniczym 470.

Większość mieszkańców gminy tj. 57% zamieszkuje miasto Debrzno.

Dane statystyczne dla miasta gminy i miasta Debrzno wyglądają następująco:

Dane statystyczne GUS marzec 2025	gmina Debrzno	tereny wiejskie	miasto Debrzno
Powierzchnia w ha	22396	21645	751
Liczba ludności	8482	3648	4834
Gęstość zaludnienia na km ²	37,9	16,9	643,7
Przeciętna pow. użytkowa mieszkania	71,6m ²	80,5	65,7
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	26,4m ²	27,3	25,6
Przeciętna ilość osób na mieszkanie	2,72	2,94	2,56

tab. 1. Dane statystyczne. (Wg GUS marzec 2025, stan na XII 2023)

Przez teren gminy przebiegają ponadlokalne korytarze transportowe tj. droga nr 22 obsługująca ruch tranzytowy odbywający się na kierunku wschód-zachód tj. Berlin- Trójmiasto oraz na Mazury i do Kaliningradu, oraz w układzie północ południe droga wojewódzka nr 188 łącząca Piłę, Złotów i Debrzno z Człuchowem. Na terenie gminy znajduje się odcinek linii kolejowej nr 203 Tczew - Kostrzyń, niestety stacje obsługujące podróżnych znajdują się poza granicami gminy.

Miasto i gmina leżą poza zasięgiem gazyfikacji przewodowej.

Siedzibą gminy jest miasto Debrzno, które ma korzenie historyczne sięgające wczesnego średniowiecza, zachowane ślady wskazują, że już w XII wieku istniała tutaj osada, a pierwsze wzmianki pochodzą z połowy XIV w. Mimo zmiennych kolei miasta w tym znaczących zniszczeń wojennych w Debrznie nadal znajduje się wiele zabytkowych obiektów podlegających ochronie konserwatorskiej

3. Sytuacja planistyczna i uwarunkowania wynikające z dokumentów planistycznych i decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu

3.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

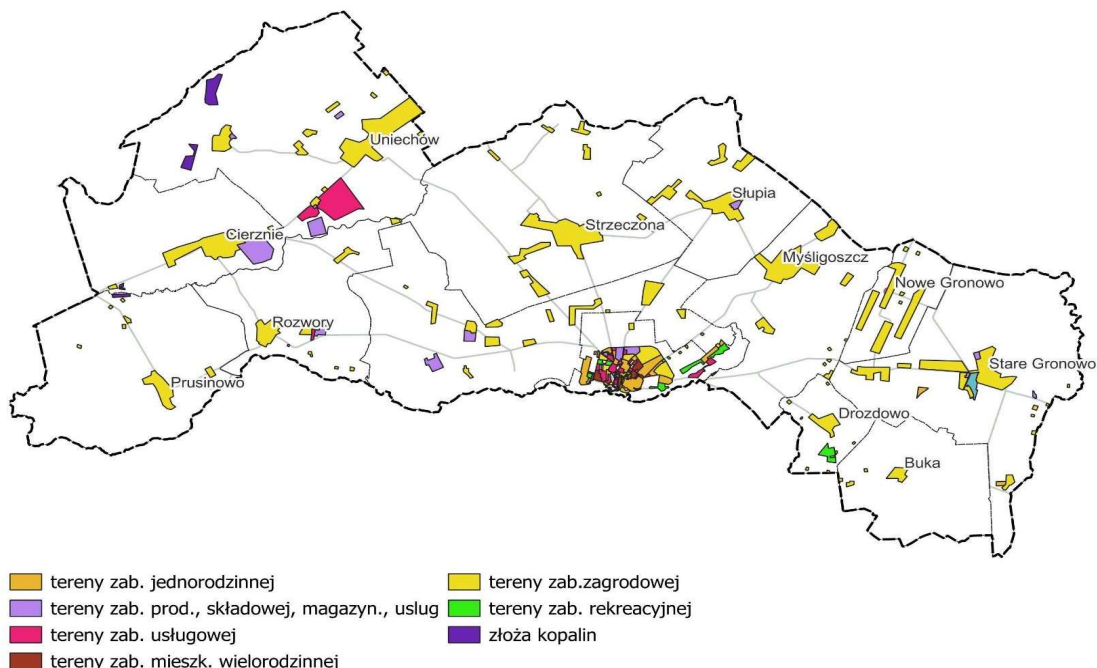
Na terenie gminy obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Debrzno przyjęte Uchwałą Nr 64.LVII.2017 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 29 września 2017r. Dotychczas studium było ważnym dokumentem odnoszącym się w sposób kompleksowy i wieloaspektowy do przestrzeni, dokument ten pełnił funkcję koordynacyjną w planowaniu rozwoju gminy. Na podstawie analizy uwarunkowań fizjograficznych, przyrodniczych, kulturowych i infrastrukturalnych w studium określano kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy poprzez wyznaczenie odpowiednich stref funkcjonalnych. Zapisy studium stanowiły podstawę do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Jego ustalenia w myśl zasady ciągłości procesów planistycznych są bazą dla prac nad planem ogólnym.

Główne cele studium to:

- wykorzystanie gruntów ornych niższych klas do rozwoju funkcji nierolniczych w tym bazy turystyczne, a także mieszkalnictwa, rekreacji, usług, rzemiosła i produkcji nieuciążliwej,
- uporządkowanie funkcjonalno-przestrzenne oraz dążenie do wytworzenia zwartej struktury przestrzennej terenów zabudowanych,
- rozwój usług , rozbudowa infrastruktury technicznej, układu komunikacyjnego, tworzenie ścieżek rowerowych,
- ochrona wartości kulturowych,
- ochrona gruntów rolnych,
- ochrona terenów o wysokich walorach krajobrazowych, powiększanie zasobów leśnych poprzez zalesianie gruntów o niższej przydatności dla rolnictwa.

Dla realizacji polityki przestrzennej na terenie gminy wyznaczono następujące strefy funkcjonalne:

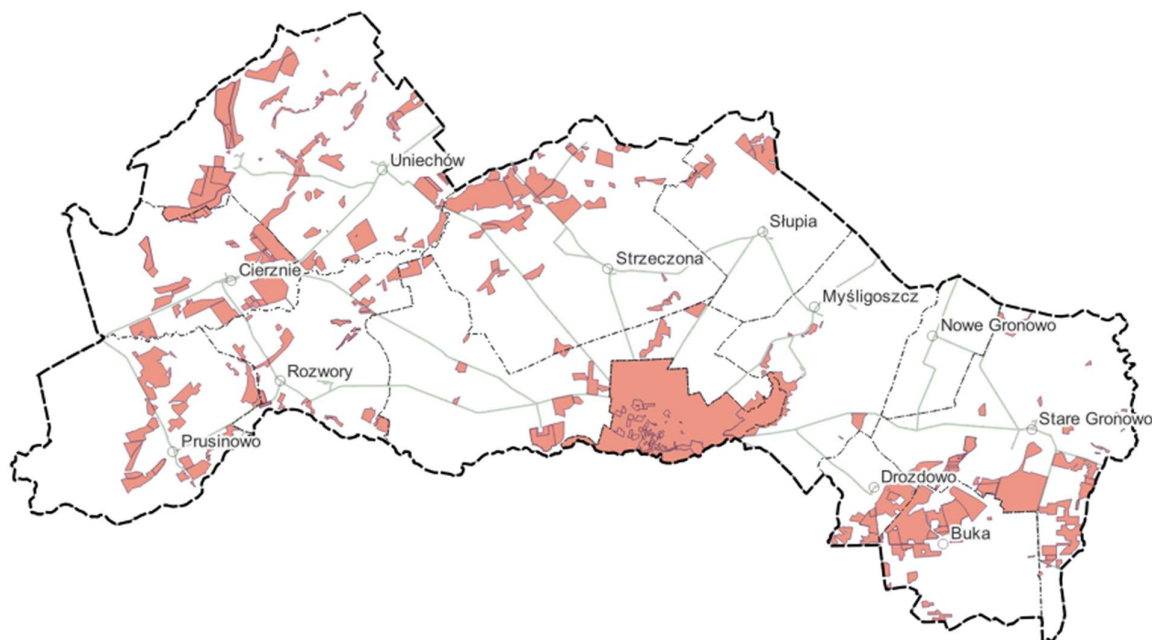
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na obszarach zwartej zabudowy poszczególnych miejscowości położonych na terenie gminy Debrzno, gdzie przewiduje się adaptację zabudowy istniejącej i rozwój intensywnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej, oraz ew. rozbudowę istniejącej zabudowy zagrodowej;
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, gdzie przewiduje się adaptację istniejącej zabudowy i rozwój nowej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz lokalizację usług;
- tereny zabudowy zagrodowej, gdzie przewiduje się kontynuację i uzupełnienia zabudowy zagrodowej , dopuszcza się obsługę produkcji rolnej, hodowlanej, ogrodniczej, usługi, agroturystykę i rzemiosło, w uzasadnionych przypadkach zalesienia, postuluje się lokalizowanie rzemiosła produkcyjnego, mikro i makro przedsiębiorstw;
- tereny zabudowy usługowej które istniejące i projektowane tereny usług handlu, oświaty, kultury, kultu religijnego itp., w ramach tych terenów dopuszcza się tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowę wielorodzinną;
- tereny rozwoju zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej i usługowej, przewidziane pod wielofunkcyjny rozwój zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej i usługowej;
- tereny zabudowy rekreacyjnej które obejmują istniejące i potencjalne tereny rozwoju funkcji rekreacyjnych. Poza funkcją wiodącą dopuszcza się tutaj lokalizację usług sportu, agroturystykę, zabudowę mieszkaniową jednorodziną;
- tereny infrastruktury technicznej które obejmują obszary obsługi mieszkańców w zakresie kanalizacji, gospodarki odpadami, energii elektrycznej, gazownictwa, wodociągów, telekomunikacji, ciepłownictwa;
- tereny rolne na których zakłada się rozwój zabudowy zagrodowej, zalesianie gleb o niskiej przydatności dla rolnictwa , dopuszcza się lokalizację budynków usługowych, produkcyjnych stanowiących uzupełnienie istniejącej zabudowy, lokalizację inwestycji celu publicznego takich jak: infrastruktura techniczna, komunikacyjna, wydobywanie kopalin, lokalizację obiektów obronności państwa itp. Dopuszcza się lokalizację farm wiatrowych, fotowoltaicznych oraz innych źródeł energii odnawialnej;
- tereny cmentarzy;
- tereny lasów;
- tereny wód powierzchniowych.

ryc. 1. Kierunki lokalizacji zabudowy na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Debrzno

3.2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Na terenie gminy obowiązuje 16 planów miejscowych o zróżnicowanej powierzchni do 0,12 ha do 2363 ha razem obejmujących ok. 3586 ha, tj. niecałe 15% powierzchni gminy. Plany obejmują całą gminę miejsko-wiejską Debrzno. Na terenach sołectw największa część terenów objętych mpzp dotyczy obszarów planowanych zalesień, które w rozproszonym układzie zlokalizowane są na terenach sołectw: Cierznie, Rozwory, Prusinowo, Uniechów, w północnej części sołectwa Strzeżona a także w południowo zachodniej części gminy obejmują pasmo terenów między Drozdowem, Buką a Starym Gronowem. Żadna wieś nie posiada miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Planem objęte są także tereny inwestycyjne w rejonie miejscowości Cierznie, tereny eksploatacji kruszywa w Skowarnkach oraz tereny w rejonie Drozdowa przewidziane pod funkcje rekreacyjno-wypoczynkowe

ryc. 2. Rozmieszczenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Debrzno (stan na 06.2025)
Źródło opracowanie własne na podstawie danych ze strony <https://debrzno.e-mapa.net/wykazplanow/>

W ogólnej powierzchni objętej planami miejscowymi ok 66% stanowią tereny przewidziane pod zagospodarowanie lasami, 17 % stanowią tereny przeznaczone pod uprawę roli oraz zabudowę zagrodową. Grunty zabudowane to ok.9%.

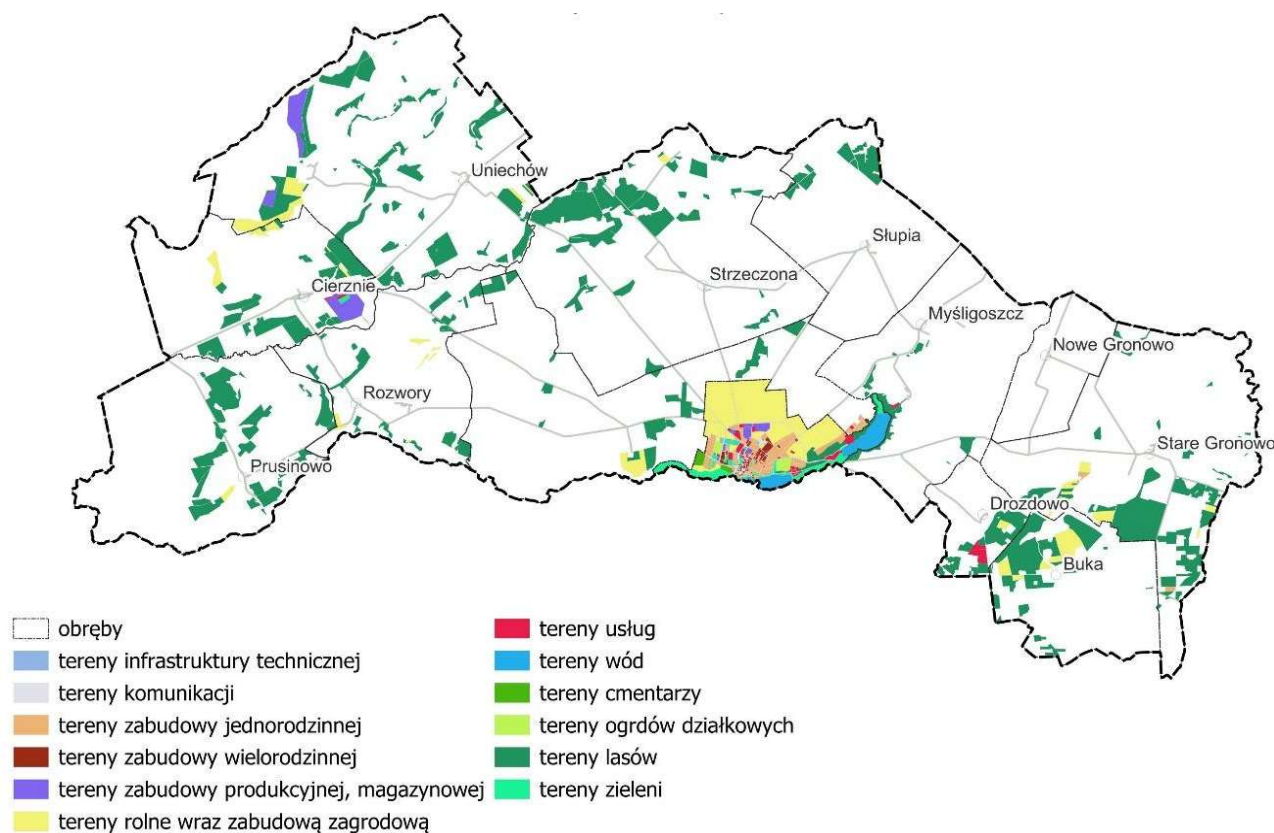
Plany były sporządzane w latach 2002 – 2020, w różnych uwarunkowaniach prawnych w związku z tym część z nich nie posiada kompletu wskaźników zagospodarowania terenów obecnie wymaganych.

Analiza znajdujących się w planach wskaźników wskazuje że :

- dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wskaźnik procentu zabudowy kształtuje się od 20 do 80% powierzchni terenu, najczęściej ma wartość 20%, procent minimalnej powierzchni biologicznie czynnej wynosi od 5 do 70%, najczęściej ma wartość 50%, maksymalna intensywność zabudowy wynosi od 0,2 do 1,4, najczęściej mieści się w przedziale 0,2 do 0,6;
- dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wskaźnik procentu zabudowy kształtuje się od 17 do 90% powierzchni terenu, najczęściej ma wartość 90%, oraz w przedziale 20-30, procent minimalnej powierzchni biologicznie czynnej wynosi od 5 do 60%, najczęściej ma wartość 10%, maksymalna intensywność zabudowy wynosi od 0,2 do 2,5, najczęściej zawiera się pomiędzy 0,9 - 1,4;
- dla terenów zabudowy zagrodowej wskaźnik procentu zabudowy kształtuje się od 10 do 50% powierzchni terenu, procent minimalnej powierzchni biologicznie czynnej wynosi od 20 do 70%, najczęściej ma wartość 20%, maksymalna intensywność zabudowy zawiera się pomiędzy 0,2 – 0,8, najczęściej wynosi 0,5;
- dla terenów zabudowy usługowej wskaźnik procentu zabudowy kształtuje się od 5 do 100% powierzchni terenu, najczęściej wartości te mieszczą się pomiędzy 20 a 40%, procent

minimalnej powierzchni biologicznie czynnej wynosi od 20 do 70%, maksymalna intensywność zabudowy zawiera się pomiędzy 0,1 – 3, najczęściej wynosi 0,5;

- dla terenów zabudowy produkcyjnej i magazynowej wskaźnik procentu zabudowy kształtuje się od 30 do 80% powierzchni terenu, procent minimalnej powierzchni biologicznie czynnej wynosi od 10 do 70%, maksymalna intensywność zabudowy najczęściej wynosi 1-3.

ryc. 3. Przeznaczenie terenów na podstawie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

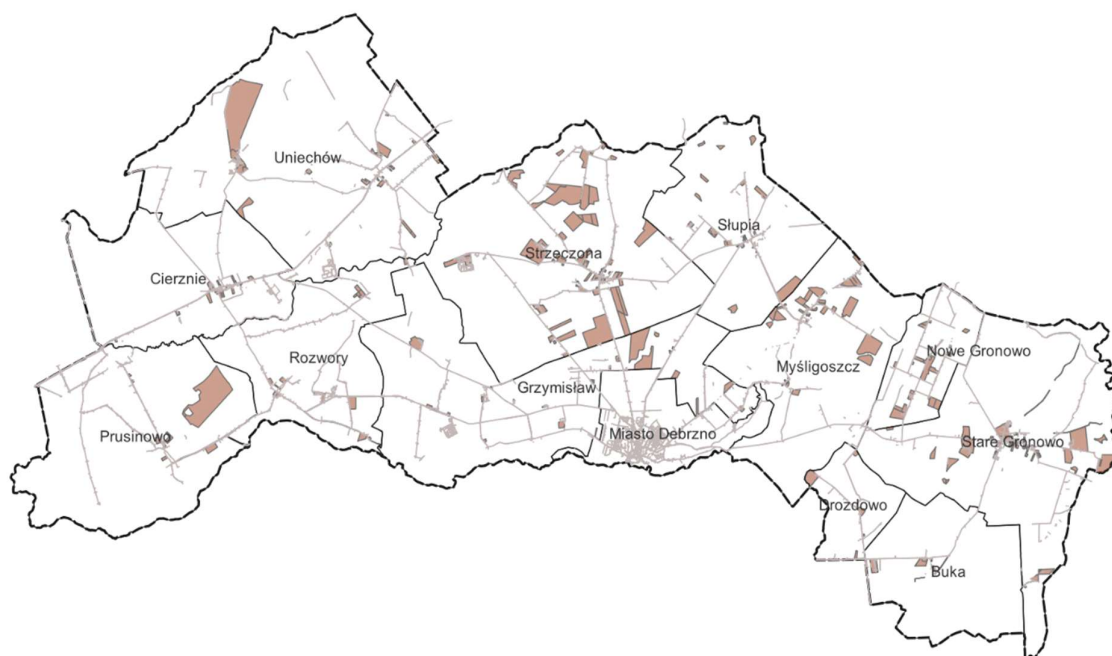
3.3. Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania przestrzennego gminy oraz o ustaleniu lokalizacji celu publicznego

Duża część procesu inwestycyjnego na terenie gminy Debrzno odbywa się w oparciu o wydane decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji celu publicznego. Decyzje takie są wydawane w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na danym obszarze. Decyzje lokalizacyjne wydawane są wyłącznie dla inwestycji celu publicznego, natomiast decyzje ustalające warunki zabudowy wydawane są dla wszystkich pozostałych inwestycji.

Decyzje o warunkach zabudowy

W okresie ostatnich dziesięciu lat można wyodrębnić główne stałe rodzaje zamierzeń inwestycyjnych, które dominowały u wnioskodawców występujących o wydanie warunków zabudowy. Należą do nich inwestycje z zakresu zabudowy zagrodowej i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W ostatnich latach wzmógł się także ruch inwestycyjny w zakresie pozyskiwania warunków zabudowy

pod budowę farm fotowoltaicznych. Pojedyncze decyzje dotyczyły zabudowy wielorodzinnej, zalesienia, czy budowy wiat rekreacyjno-turystycznych lub usług.

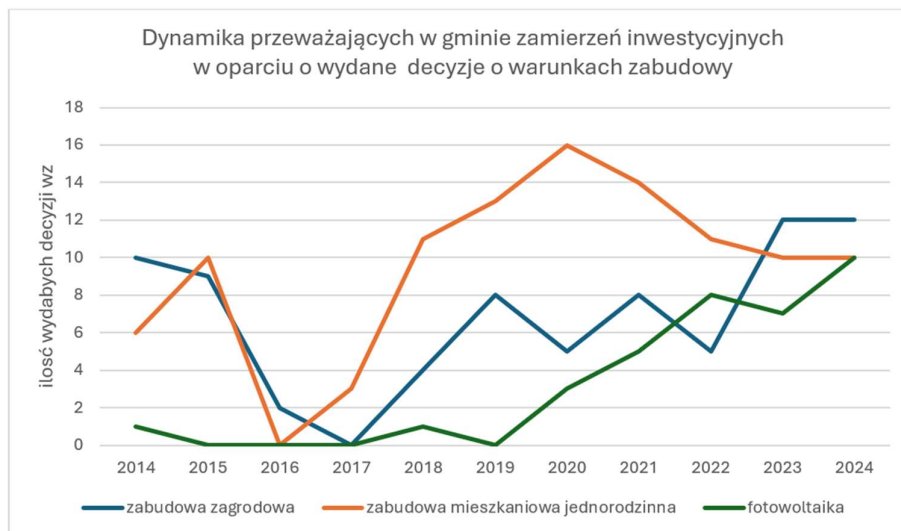
Ryc. 4. Rozmieszczenie obszarów inwestycji w oparciu o wydane decyzje o warunkach zabudowy na terenie gminy Debrzno (stan na 03.2025) Źródło opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z Urzędu gminy Debrzno.

Zestawienie decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2014 – 2024 pod kątem funkcji terenu.

rok wydania decyzji	Ilość decyzji	Funkcja terenu					
		Zabudowa zagrodowa	Zabudowa mieszkaniowa Jednorodzinna	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	zabudowa usługowa	farma fotowoltaiczna	Inne
2014	20	10	6	-	2	1	-
2015	22	9	10	2	-	-	1
2016	2	2	-	-	-	-	-
2017	3	-	3	-	-	-	-
2018	17	4	11	-	1	1	-
2019	26	8	13	-	3	-	2
2020	30	5	16	2	1	3	3
2021	42	8	14	2	4	5	9
2022	29	5	11	-	-	8	5
2023	32	12	10	-	-	7	3
2024	34	5	10	2	-	10	7

tab. 2. Zestawienie decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2014 – 2024.

W ostatnich latach widoczny jest wzrost zainteresowania pozyskiwaniem decyzjami o warunkach zabudowy dla inwestycji związanych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, a także związanych z lokalizacją farm fotowoltaicznych. Szczególnie wśród tych ostatnich odnotowano stały przyrost na przestrzeni lat 2020 - 2024.

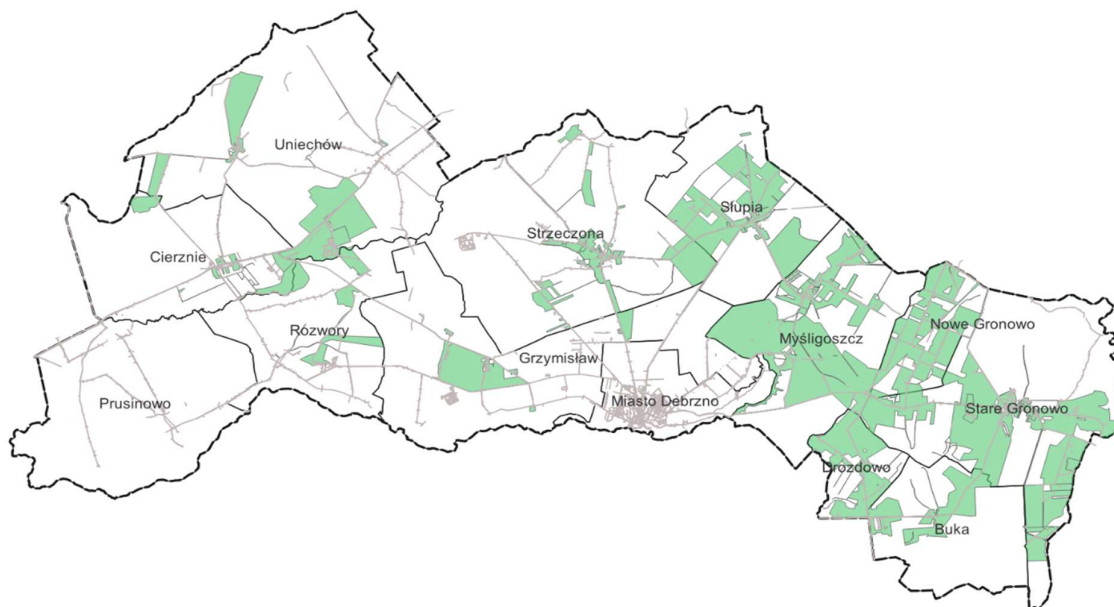

ryc. 5. Dynamika zamierzeń inwestycyjnych w oparciu o wydane decyzje o warunkach zabudowy.

Decyzje o ustalenie lokalizacji celu publicznego

Inwestycje celu publicznego określa Art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, w którym wymieniony jest katalog celów publicznych, nie jest on jednak zamknięty. W pkt 10 art. 6 ww. ustawy wskazuje, że istnieją także inne cele publiczne określone w odrębnych ustawach.

Inwestycje celu publicznego stanowią spory udział w procesie inwestycyjnym. Są to głównie inwestycje liniowe związane z budową sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej, a także sieci gazowej, jak również linii elektroenergetycznych, oświetlenia ulicznego, czy budowy dróg itp. Stanowią one ok. 35% wszystkich wydanych decyzji.

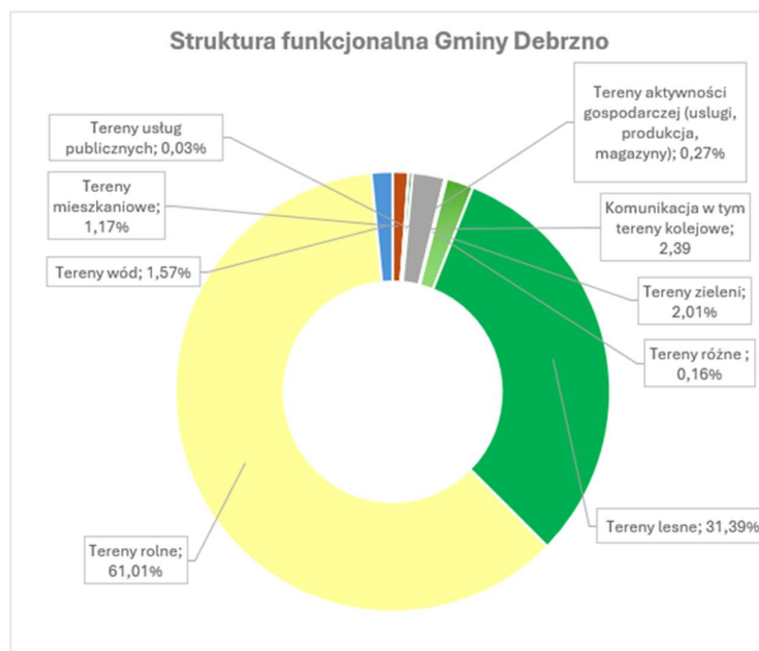

ryc. 6. Rozmieszczenie obszarów inwestycji w oparciu o wydane decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego na terenie gminy Debrzno. (stan na 03.2025). Źródło opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Debrzno

4. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy

Na podstawie danych zawartych na mapach ewidencyjnych gruntu, mapach Open street map oraz Google street view, przeanalizowano udział i rozmieszczenie funkcji na terenie gminy.

Zamieszczone poniżej diagram, mapa, wykres i tabela obrazują strukturę funkcjonalno-przestrzenną poszczególnych sołectw. Istniejące zagospodarowanie wskazuje jednoznacznie na rolniczy charakter gminy. Grunty rolne stanowią 61% powierzchni, znaczący jest też udział lasów, której zajmują ok 39%, tereny zainwestowane stanowią zaledwie 7,6% powierzchni gminy. Na tle gminy wyróżnia się gmina miejsko-wiejska Debrzno, ośrodek administracyjno-usługowy gdzie tereny zainwestowane stanowią ok. 15% powierzchni gminy miejsko-wiejskiej.

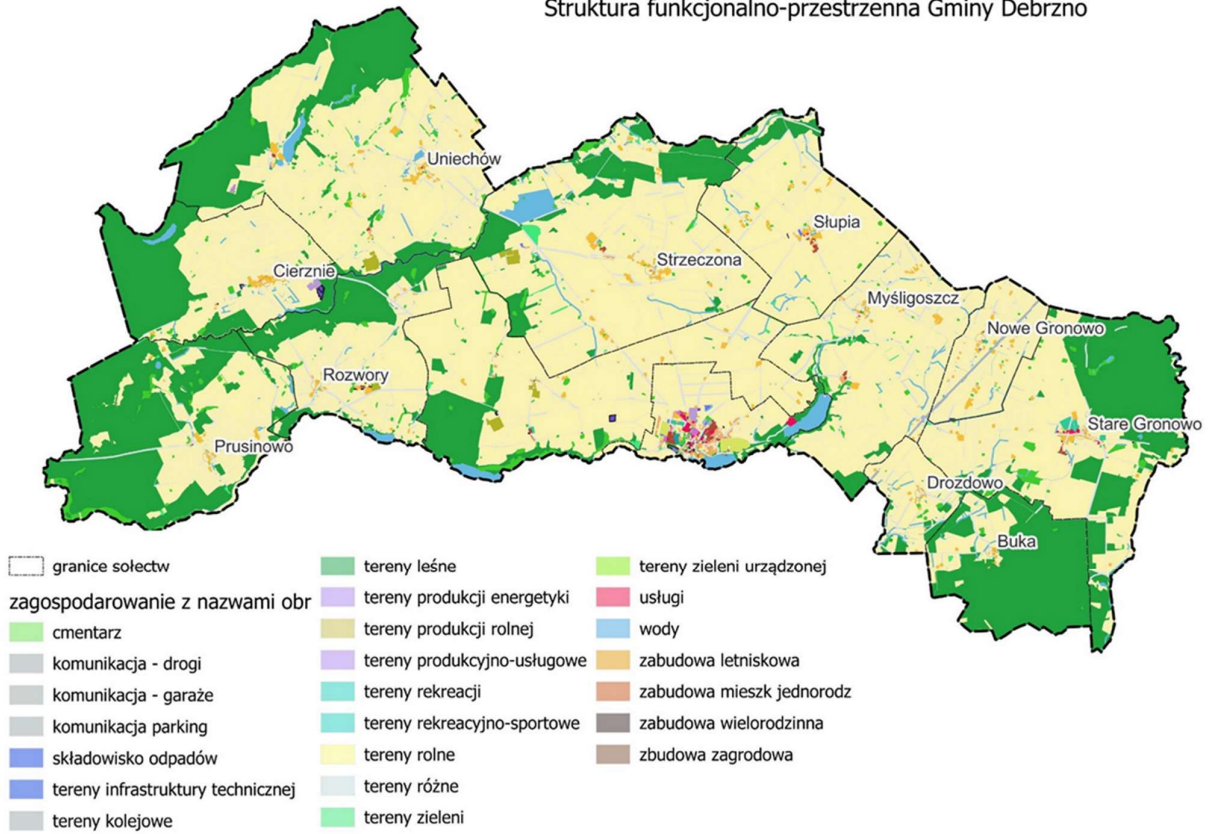

ryc. 7. Struktura funkcjonalna gminy Debrzno

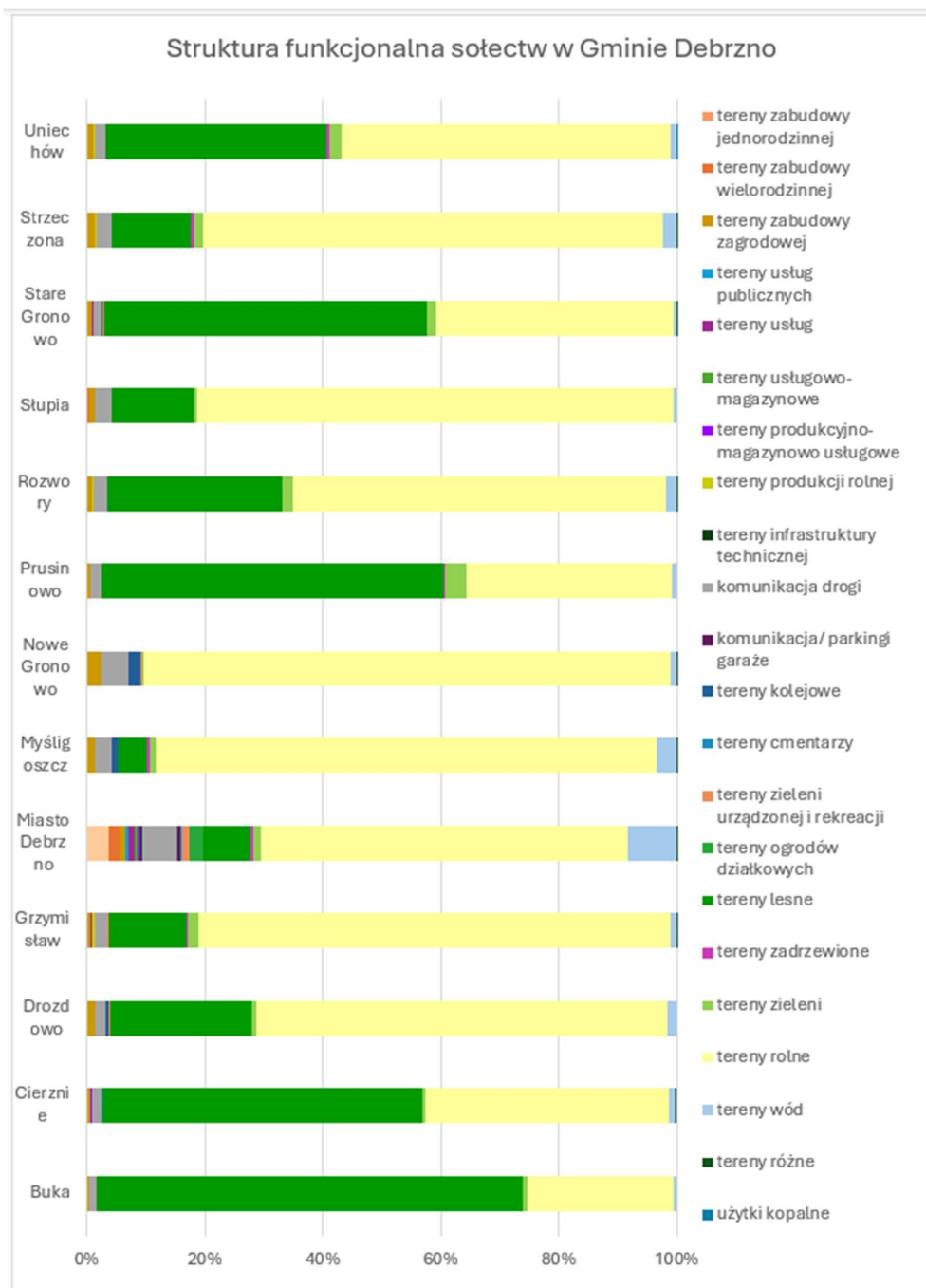
Istniejące tereny zabudowy mieszkaniowej stanowią 1,17 % powierzchni gminy, w grupie tej dominują tereny zabudowy zagrodowej które stanowią 0,87%, ok 0,19% powierzchni zajmują tereny zabudowy jednorodzinnej i ok 0,1% są to tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Zabudowa wielorodzinna jest zlokalizowana nie tylko na terenie miasta Debrzno ale również na terenie sołectw Słupia, Stare Gronowo, Myśligruszcz, Grzymistaw, Rozwory, Strieczona, Uniechów stanowiąc pozostałość po dawnych Państwowych Gospodarstwach Rolnych. Miasto tworzy zwartą strukturę z historycznym centrum, układ osadniczy uzupełniają wsie sołeckie oraz osady tworzące stosunkowo zwarte skupiska zabudowy. Wyraźnie rozproszonym układem zabudowy charakteryzuje się sołectwo Nowe Gronowo. Funkcje usług publicznych zlokalizowane są przede wszystkim w Debrznie są to szkoła podstawowa, przedszkole miejskie, żłobek, urząd miasta, policja, dom kultury, ośrodek zdrowia, straż pożarna. Na terenie sołectw zlokalizowane są szkoły podstawowe w Myśligruszcz, Starym Gronowie, Uniechowie oraz liczne świetlice wiejskie.

Tereny aktywności gospodarczej w gminie to głównie usługi oraz tereny produkcyjno-magazynowo usługowe. Aktywności te zlokalizowane są na terenach Debrzno ale też w Starym Gronowie oraz w Cierzniach. Usługi związane z turystyką są realizowane w rejonie jezior Żuczek i Debrzno.

Struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy Debrzno

ryc. 8. Struktura funkcjonalno – przestrzenna gminy Debrzno.

ryc. 9. Struktura funkcjonalna sołectw gminy Debrzno.

Sołectwo - udział funkcji w pow sołectwa / funkcja	Buka % pow.	Cierznie % pow.	Drozdowo % pow.	Grzymisław % pow.	Miasto Debrzno % pow.	Mysłigo szczy % pow.	Nowe Gronowo % pow.	Prusino wo % pow.	Rozwory % pow.	Słupia % pow.	Stare Gronowo % pow.	Strzeżona % pow.	Uniechów % pow.
ter. zab. jedn.	0,03	0,05	0,00	0,09	3,69	0,13	0,03	0,02	0,02	0,05	0,09	0,12	0,04
ter. zab. wielor.	0,00	0,00	0,00	0,03	1,70	0,07	0,00	0,00	0,04	0,16	0,11	0,05	0,05
ter. zab. zagrod.	0,38	0,65	1,29	0,57	1,14	1,04	2,41	0,54	0,82	1,22	0,73	1,13	0,94
ter. usług pub.	0,00	0,01	0,00	0,00	0,63	0,02	0,04	0,01	0,00	0,02	0,02	0,01	0,01
te. usług	0,00	0,01	0,00	0,10	0,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,07	0,00	0,00
ter. usług-mag	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ter. prod-mag- usł.	0,00	0,20	0,00	0,00	0,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ter. produkcji rolnej	0,00	0,00	0,00	0,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,24	0,00	0,00	0,34	0,34
ter.inf.techn.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42	0,01	0,02	0,00	0,00	0,03	0,00	0,01	0,00
komunikacja drogi	1,25	1,57	1,81	2,24	5,92	3,03	4,59	1,90	2,27	2,70	1,48	2,43	1,83
kom./ parkingi/ garaż	0,00	0,00	0,00	0,00	0,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
te. kolejowe	0,00	0,00	0,69	0,00	0,00	0,88	2,10	0,00	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
ter. cmentarzy	0,00	0,05	0,00	0,00	0,28	0,00	0,00	0,03	0,00	0,02	0,00	0,00	0,02
ter. ziel.urząd. i rek.	0,02	0,00	0,06	0,04	1,25	0,00	0,08	0,01	0,01	0,00	0,36	0,04	0,01
ter. ogr. dział.	0,00	0,00	0,00	0,00	2,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ter. lesne	72,11	54,22	24,13	13,40	7,96	4,90	0,00	57,91	29,80	13,89	54,55	13,50	37,42
ter. zadrzewione	0,11	0,03	0,04	0,21	0,47	0,47	0,02	0,23	0,05	0,07	0,04	0,60	0,44
ter. zieleni	0,70	0,61	0,80	1,85	1,31	1,12	0,35	3,61	1,73	0,64	1,64	1,44	2,16
ter. rolne	24,85	41,30	69,48	80,00	62,32	84,95	89,25	34,84	63,14	80,71	40,22	77,97	55,57
ter. wód	0,55	1,11	1,69	0,88	8,11	3,36	1,00	0,90	1,84	0,50	0,57	2,34	1,13
ter. różne	0,00	0,19	0,00	0,07	0,13	0,00	0,11	0,00	0,05	0,00	0,02	0,01	0,01
ter. użyt. kopaln.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05
suma	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

tab. 3. Struktura funkcjonalna sołectw w gminie Debrzno

Wartości 0,00 wskazują że dana funkcja ma powierzchnię zajmującą poniżej 0,01 powierzchni sołectwa lub nie występuje wcale.

Zgodnie z analizą procentu zabudowy poszczególnych działek, większość terenów w obszarze gminy pozostaje niezabudowana. W grupie terenów zabudowanych wskaźniki zagospodarowania terenów przedstawiają się następująco:

- Wskaźniki zagospodarowania terenów jednorodzinnych i zabudowy zagrodowej

W grupie działek z zabudową jednorodziną procenty powierzchni zabudowanych mieszczą się w przedziale od kilku procent do ponad 70%. Na terenie Debrzno najczęściej nieruchomości (87%) ma wskaźniki powierzchni zabudowy do 30%, następna pod względem liczebności grupa (5%) ma wartości między 30 a 40% powierzchni zabudowy. Wskaźnik intensywności zabudowy najczęściej zawiera się w przedziale do 0,3 (70% działek), a następnie od 0,3 do 0,5 (ok.17%), wyższe wartości są nieliczne. W przypadku zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej lokalizowanej na terenach pozamiejskich dominują nieruchomości o wskaźniku powierzchni zabudowy do 10% (65% działek), następnie zauważalnie reprezentowana jest grupa do 20% i do 30% (ok 25% działek), wyższe wartości są w zdecydowanej mniejszości. Intensywność zabudowy terenów wiejskich jest niska i w większości przypadków mieści się grupie o wartości wskaźnika intensywności do 0,2 (75% działek).

- Wskaźniki zagospodarowania terenów wielorodzinnych

W zabudowie wielorodzinnej wskaźniki zabudowy kształtują się pomiędzy wartościami od 20 do 100%, wiele działek jest wydzielonych po obrysie budynku co powoduje, że wskaźnik procentowy zabudowy wynosi 100. W granicach Debrzno w przypadku terenów o powierzchni zabudowy poniżej 90%, najczęściej występują wartości pomiędzy 20-30% (ok. 37% działek) oraz pomiędzy 70-80%

powierzchni zabudowy działki (ok. 28% działek). Wskaźniki intensywności zabudowy terenu mieszczą się w przedziale od 0,3 do 3,3. W grupie o powierzchni zabudowy pow. 60% wskaźniki intensywności najczęściej mają wartość 1,8 do 2,1, przy wskaźniku powierzchni zabudowy poniżej 60%, najczęściej wskaźnik intensywności zabudowy mieści się pomiędzy 0,7 a 1.

Zagospodarowanie terenów zabudowy wielorodzinnej zlokalizowanych poza miastem jest mniej intensywne. Najwięcej terenów ma wskaźnik powierzchni zabudowy w przedziale do 20%, maksymalne wartości wskaźnika zabudowy sięgają 40% powierzchni zabudowy. Intensywność ma wartości od 0,1 do 0,9, najczęściej wskaźnik ten mieści się w przedziale do 0,2.

- Wskaźniki zagospodarowania terenów aktywności gospodarczej

Tereny aktywności gospodarczej tj. produkcji, magazynów i usług najczęściej (ponad 66% terenów) mieszczą się w grupie terenów o wartości wskaźnika zabudowy do 40%, ok 20% terenów ma powierzchnię zabudowy w przedziale 60-70%, intensywność zabudowy większości terenów nie przekracza wartości 2,7, jednak ok 85% nieruchomości posiada wysokość wskaźnika intensywności do 0,7.

Pod względem wysokości zabudowy przeważa zabudowa do jednej kondygnacji – ok. 75% wszystkich budynków na terenie gminy. Ok 21% stanowią budynki dwukondygnacyjne. Pozostałe ok.3% to budynki o wysokości od 3-5 kondygnacji. Na terenach wiejskich dominuje zabudowa jednokondygnacyjna z zauważalnym udziałem zabudowy dwukondygnacyjnej, w tym również zabudowa wielorodzinna. Na terenie miasta jest większe zróżnicowanie i wyraźny udział zabudowy dwu i więcej kondygnacyjnej. Zwraca uwagę zabudowa wielorodzinna o wysokości 3-4-5 kondygnacje.

5. Polityka przestrzenna gminy określona w strategii rozwoju gminy

Gmina Debrzno posiada Strategię Rozwoju Gminy do roku 2030 uchwaloną Uchwałą 12.LXXIII.2023 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 24 lutego 2023.

Strategia Rozwoju Gminy to jeden z najważniejszych dokumentów gminy który określa wizję jej rozwoju na najbliższe lata w następujący sposób: „*Gmina Debrzno w roku 2030, to miejsce atrakcyjne do życia wypoczynku i inwestowania, zamieszkałe przez różnorodną i aktywną społeczność oraz zapewniające rozbudowaną infrastrukturę, wachlarz usług, ofertę zatrudnienia i dbałość o środowisko naturalne i dziedzictwo kulturowe.*” W swoich zapisach odnosi się do sfery społecznej, gospodarczej i przestrzennej, diagnozuje sytuację oraz formułuje cele i kierunki rozwoju gminy.

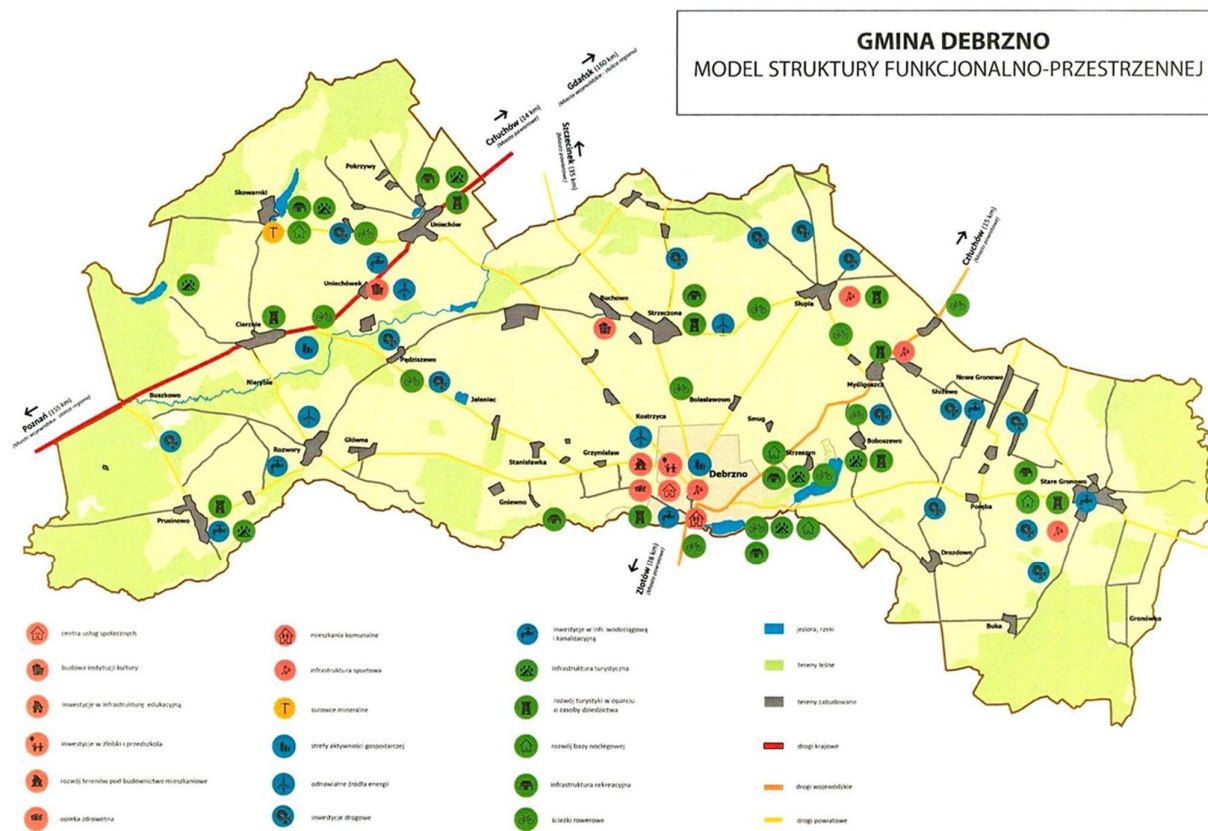
W zakresie gospodarki przestrzennej Strategia określa model funkcjonalno-przestrzenny gminy, oraz wskazuje obszary i kierunki interwencji. Cele operacyjne w zakresie gospodarki przestrzennej, jakie są dedykowane do uwzględnienia w ramach planu ogólnego to:

- wyznaczenie terenu pod realizację szkoły ponadpodstawowej,
- wyznaczenie terenów inwestycyjnych,
- tworzenie przestrzeni targowych,
- wspieranie ochrony naturalnych terenów retencji wodnej i zagospodarowania wód opadowych i roztopowych,

- podejmowanie działań mających na celu zabezpieczenie przed występowaniem suszy oraz zagrożeń powodziowych,
- utworzenie nowych terenów zielonych,
- wspieranie ochrony obszarów o unikatowych walorach przyrodniczych,
- rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków,
- budowa nowej stacji uzdatniania wody,
- przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe,
- przygotowanie terenów pod nowe inwestycje deweloperskie,

Plan przedsięwzięć zawarty w rozdziale strategii poświęconej modelowi funkcjonalno-przestrzennemu gminy wskazuje następujące obszary i kierunki interwencji:

- rozwój infrastruktury turystycznej oraz bazy noclegowej w rejonach: Jeziora 'Staw Miejski' w Debrznie, Jeziora „Żuczek” zarówno od strony Debrzna jak i miejscowości Boboszewo, w miejscowości Skorowarnki,
- poszerzenie obszarów pod inwestycje, zwłaszcza w obrębie istniejącego Zielonego Parku Przemysłowego w Cierzniach oraz obszarów poprzemysłowych znajdujących się na terenie Debrzna,
- ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego w szczególności obiektów znajdujących się w Cierzniach, Uniechowie, Strzeczonie, Słupi, Starym Gronowie, Prusinowie i w Debrznie oraz pozostałości nieistniejących a ważnych kulturowo obiektów kościoła w Myśligoszczy oraz zabudowań miejskich zniszczonych w trakcie II wojny światowej,
- rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej związana z uzbrojeniem działek przeznaczonych pod zabudowę jednorodziną oraz wielorodziną
- budowa bazy lokali komunalnych,
- przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe na obrzeżach Debrzna,
- wyznaczenie obszarów pod rozwój odnawialnych źródeł energii, w postaci farm wiatrowych, biogazowni oraz farm fotowoltaicznych, w okolicach Rozwórz, Uniechówka, Strzeczonny oraz Debrzna wyznaczone w dokumentach planistycznych
- lokalizacja infrastruktury kulturalnej na terenie Uniechówka oraz Buchowa,
- rozbudowa bazy noclegowej w postaci pól namiotowych, campingów położonych nad zbiornikami wodnymi : Jezioro Gardzkie, Jezioro Wielkie, Jezioro Główno, Jezioro Kwieckie, Jezioro Jeziorno, Jezioro Żuczek,
- rozbudowa bazy noclegowej sezonowej i całorocznej w Debrznie nad Jeziorem Staw Miejski, Jeziorem Żuczek w Boboszewie, Jeziorem Wielkim w Skorowarnkach, dodatkowy rozwój bazy noclegowej jest planowany w oparciu lub adaptację lub przekształcenie obiektów istniejących na terenie Debrzna i Starego Gronowa

ryc. 10. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej zamieszczony w Strategii Rozwoju Gminy Debrzno uchwalonej Uchwałą 12.LXXIII.2023 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 24 lutego 2023 r.

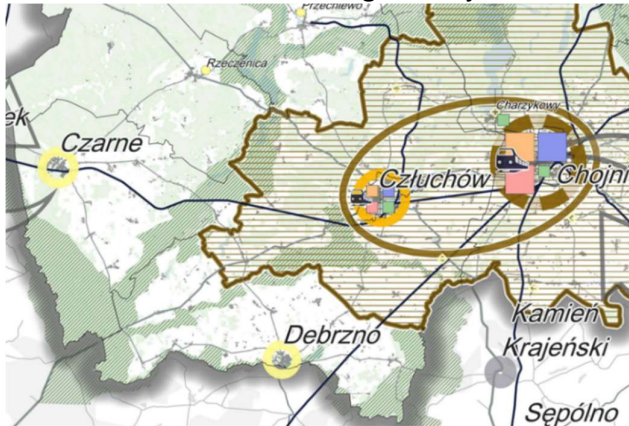
6. Ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

Obowiązujący w okresie sporządzania niniejszego opracowania Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030 został uchwalony uchwałą Nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016r.

W skali województwa gmina jest położona peryferyjnie względem ośrodka wojewódzkiego. Mieści się w obszarze funkcjonalnym Środkowe Pomorze. W planie województwa dla tego obszaru wyzwaniem rozwojowym jest przeciwdziałanie zagrożeniom peryferyzacji i odpływu mieszkańców poprzez przełamywanie barier dostępności transportowej, podniesienie atrakcyjności osiedleńczej obszaru oraz wykorzystanie lokalnych potencjałów dla rozwoju przemysłu nieuciążliwego oraz walorów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych dla rozwoju turystyki.

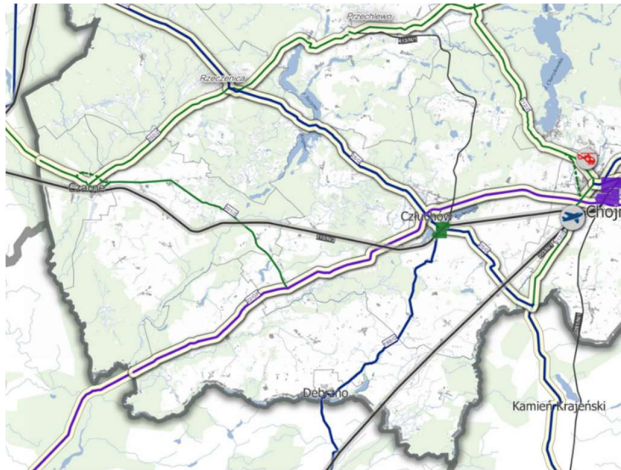
W dokumencie zawarte są kierunki:

- Kierunki w zakresie regionalnej sieci osadniczej

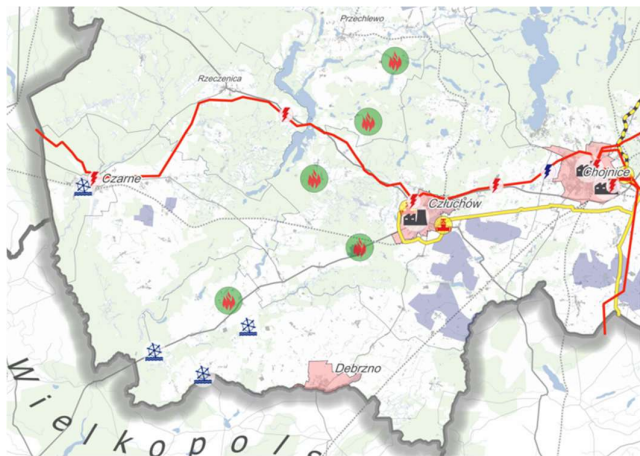
W hierarchii osadniczej województwa miasto Debrno jest wskazywane jako ośrodek lokalny, gmina Debrno znajduje się poza miejskim obszarem funkcjonalnym Chojnice- Człuchów.

- Kierunki w zakresie zintegrowanej infrastruktury inteligentnego transportu

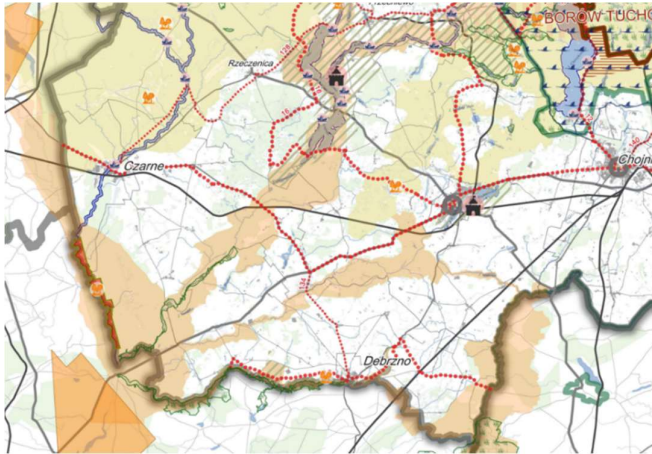
W zakresie układu transportowego o znaczeniu wojewódzkim na terenie gminy wskazano drogę główną 188/G oraz drogę ruchu przyspieszonego o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym 22/GP oraz drogę kolejowa nr 203/N/1.

- Kierunki w zakresie bezpieczeństwa energetycznego i źródeł odnawialnych

Gmina nie jest wskazywana jako obszar rozwoju w zakresie bezpieczeństwa energetycznego i źródeł odnawialnych istotnych w skali województwa.

- Kierunki w zakresie środowiska przyrodniczego, kulturowego i turystyki

W zakresie kierunków związanych ze środowiskiem przyrodniczym, kulturowym i turystyką plan województwa plan województwa wskazuje: obszary Natura 2000 mające znaczenie dla wspólnoty, Obszary chronionego krajobrazu, rezerwat przyrody oraz obszary projektowanych korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadlokalnym. W gminie wyznaczone korytarze ekologiczne są to tereny związane z dolinami rzek Debrzynka, Chrzęstowa, Łobżonka, Kamionka.

Ponadto planowany jest przebieg międzyregionalnej i regionalnej trasy rowerowej.

Wskazane w części tekstowej planu kierunki polityki przestrzennej to:

- kształtowanie struktur osadniczych zgodnie z wymogami ładu przestrzennego tutaj jako przedsięwzięcie dedykowane gminie jest wskazana rewitalizacja obszarów zdegradowanych m.in. w Debrznie;
- kształtowanie wysokiej jakości środowiska miejskiego;
- racjonalizacja rozmieszczenia oraz poprawa dostępności infrastruktury społecznej i usług społecznych w tym dla ośrodków lokalnych zapewnienie minimalnego programu usług publicznych , właściwego dla rangi oraz obszaru obsługi poszczególnych ośrodków, obejmującego koncentrujące w bezpośrednim sąsiedztwie miejsca zamieszkania usługi podstawowe w zakresie: a) edukacji i zorganizowanej opieki nad dziećmi do lat trzech (klub dziecięcy, żłobek, przedszkole oraz inne formy wychowania przedszkolnego, szkoła podstawowa wraz z bazą sportową), b) ochrony zdrowia (przychodnia/gabinet podstawowej opieki zdrowotnej), c) kultury (świetlica, dzielnicowy/wiejski dom kultury, biblioteka), d) sportu i rekreacji (plac zabaw, urządzone tereny zieleni, boiska wielofunkcyjne), e) pomocy i integracji społecznej (środowiskowy dom samopomocy, dzienny dom pobytu, dom pomocy społecznej, świetlica środowiskowa, punkt konsultacyjny, centrum interwencji kryzysowej), f) poradnictwa obywatelskiego oraz aktywizacji społecznej (punkt doradztwa obywatelskiego, dom sąsiedzki, uniwersytet trzeciego wieku);
- kształtowanie struktur przestrzennych umożliwiających tworzenie nowych i trwałych miejsc pracy, w tym: generowanie bodźców rozwojowych i wspieranie funkcji gospodarczych zwłaszcza w ośrodkach o niskim poziomie rozwoju oraz umiarkowanym potencjale rozwojowym tutaj m.in. wskazane jest Debrzno oraz dywersyfikacja struktur zatrudnienia poprzez wspieranie rozwoju usług rynkowych, zapewniających nowe miejsca pracy zwłaszcza w miastach o dużym udziale zatrudnionych w rolnictwie m.in. w Debrznie;
- wzmacnianie całorocznej i atrakcyjnej oferty turystycznej w oparciu o zasoby i walory przyrodniczo -kulturowe , krajobrazowe i funkcje metropolitalne, w tym kształtowanie ponad regionalnych i regionalnych tras rowerowych oraz wykorzystanie turystyczne zasobów i walorów kulturowych regionu poprzez rozwój infrastruktury turystycznej w miejscowościach położonych na szlakach kulturowych m.in. .na szlaku drewnianych obiektów sakralnych Kaszub

obejmującym położone w gminie Debrzno miejscowości: Cierynie, Słupia, Strieczona, Uniechów;

- kształtowanie racjonalnej struktury przestrzennej sieci transportowanej w tym zlokalizowanych na terenie gminy dróg nr 22,188 oraz linii kolejowej nr 203,
- zwiększanie stopnia bezpieczeństwa energetycznego i sprawności systemów produkcji, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej i ciepłej, gazu, ropy naftowej oraz produktów ropopochodnych w tym: lokalizacja instalacji na biomasę i biogaz na terenach wiejskich między innymi w powiecie człuchowskim, oraz instalacji słonecznych;
- zachowanie i odtwarzanie środowiska przyrodniczego i jego spójności w tym ochrona Doliny Debrzynki, Doliny Chrząstowej, leśnego łącznika dolin Debrzynki i Kamionki, otoczenie doliny Kamionki;
- ochrona obszarów o charakterystycznym krajobrazie kulturowym lub znaczeniu historycznym;
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń środowiska w tym budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ściekowych powyżej 200RLm oraz budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej wraz budową układów tłocznych m.in. w Debrznie.

Zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego województwa na terenie gminy planowane inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym to pakiet działań wzmacniających korytarz transportowy południowy – rozbudowa DW nr 188 na odcinku Człuchów-Debrzno.

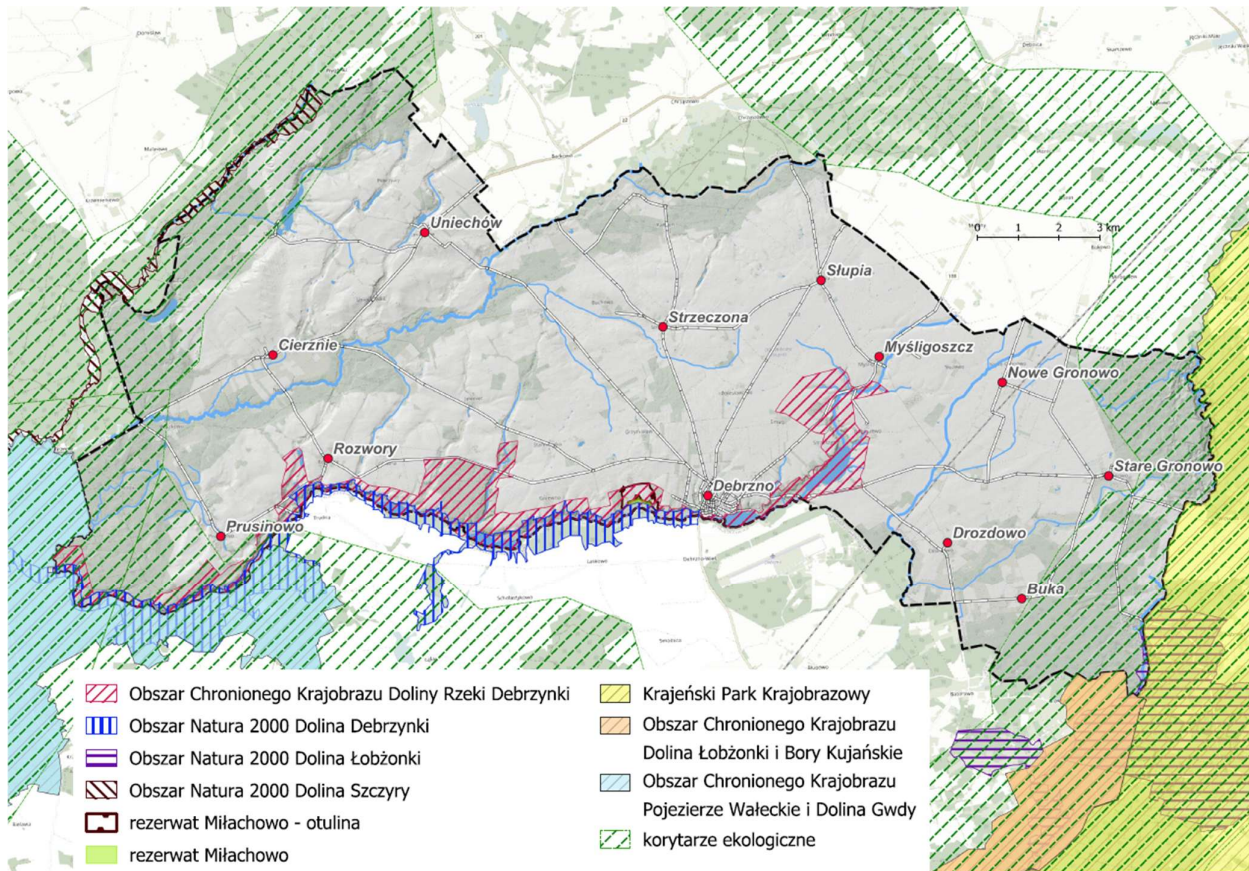
7. Formy ochrony przyrody oraz ich otuliny

W granicach gminy Debrzno łączna powierzchnia objęta różnymi formami ochrony przyrody wynosi 1679,64 ha, co stanowi zaledwie 7,50 % powierzchni gminy.

Poszczególne obszary chronione zajmują powierzchnię:

- Obszar Natura 2000 Dolina Szczyry - 96,52ha,
- Obszar Natura 2000 Dolina Łobzonki - 20,48ha,
- rezerwat Miłachowo - 3,84ha,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Debrzynki - 1562,65 ha.

Obszar rezerwatu Michałowo wraz z otuliną, w całości położony jest w granicach obszaru chronionego krajobrazu, przy czym sama otulina nie stanowi formy ochrony przyrody. Opracowanie własne na podstawie: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf>

ryc. 11. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych na obszarze gminy Debrzno.

Opracowanie własne na podstawie danych [Dostęp do danych geoprzestrzennych - Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska - Portal Gov.pl \(www.gov.pl\)](http://Dostep.do.danych.geoprzestrzennych-Generałna.Dyrekcja.Ochrony.Środowiska-Portal.Gov.pl/www.gov.pl)

Rezerwat Miłachowo

Utworzony został 15.12.1976r. Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 10 listopada 1976 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. z 1976 r. Nr 42, poz. 206).

Obecnie obowiązuje r Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 4 czerwca 2018 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Miłachowo” (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2018 r. poz. 2528), zmienione zarządzeniem z dnia 9 lipca 2021 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2021 r. poz. 2796).

Celem ochrony w rezerwacie „Miłachowo” jest zachowanie mozaiki ekosystemów występujących na zboczu doliny Debrzynki: ciepłolubnych łąk i okrajków oraz innych ekosystemów łąkowych. Obecnie jego powierzchnia wynosi 3,84 ha.

Dla rezerwatu nie obowiązuje plan ochrony, a jedynie zadania ochronne, które obejmują:

- identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych:
  - rozwój zarośli tarniny i innych krzewów oraz wysokich bylin, degeneracja zbiorowisk muraw kserotermicznych na skutek zaniechania ekstensywnego wypasu;
- oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków:
  - usunięcie krzewów i ich odrośli z powierzchni całego rezerwatu;

- wypas owiec i kóz oraz budowa infrastruktury niezbędnej do przeprowadzenia wypasu;
- koszenie pozostałości niezgryzionych roślin i usunięcie poza rezerwat;
- opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów:
  - usunięcie zarośli tarniny i innych krzewów i drzew;
  - wypas zwierząt: owiec (25-30) i kóz (2-5): w okresie od połowy kwietnia do końca lipca;
  - budowa infrastruktury niezbędnej do przeprowadzenia wypasu;
  - koszenie pozostałości niezgryzionych przez zwierzęta roślin. Wyciętą biomasę usunąć poza granice rezerwatu.

Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Debrzynki

Utworzony 12.11.2019r. uchwałą nr 165/XI/19 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 30 września 2019 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Debrzynki (Dz. Urz. z 2019 r. poz. 4711).

Tereny chronione ze względu na wyróżniający się naturalny krajobraz doliny rzecznej strefy pojeziernej, charakteryzujące się unikatowymi walorami przyrodniczymi i fizjonomicznymi, wartościowe ze względu na ekosystemy hydrogeniczne, walory krajobrazowe i możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem oraz pełnią funkcje korytarza ekologicznego rangi subregionalnej – łączącego obszar Pojezierza Krajeńskiego z korytarzem ekologicznym rangi ponadregionalnej – Doliny Gwdy. Celem ochrony jest zachowanie w stanie niezmienionym naturalnych ekosystemów hydrogenicznym dna doliny zalewowej i jej erozyjnych krawędzi oraz ich specyfiki krajobrazowej, charakterystycznej dla dolin terenu Pojezierza Południowopomorskiego.

Na Obszarze Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Debrzynki podejmuje się następujące działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- leśnych:
  - utrzymanie spójności przestrzennej i trwałości ekosystemów leśnych – poprzez ograniczanie ich fragmentacji, zwłaszcza wzdłuż krawędzi doliny – w ciągu korytarza ekologicznego rangi subregionalnej Doliny Debrzynki oraz nieprzeznaczanie ich na cele nieleśne;
  - wzmocnienie działań zapobiegających: wycinkom (w tym nielegalnym) i pozyskiwaniu surowca drzewnego, niszczeniu ściółki, runa i podszytu leśnego, kłusownictwu, a także działań w zakresie prowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych i hodowlanych – w strefie krawędziowej doliny, w zasięgu korytarza ekologicznego;
  - dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów ochrony siedlisk – poprzez stopniowe usuwanie gatunków obcych geograficznie i ekologicznie;
  - wspieranie procesów naturalnego odnowienia o składzie i strukturze odpowiadającej siedlisku; tam gdzie nie jest to możliwe – używanie do odnowień gatunków właściwych siedliskowo z materiału miejscowego pochodzenia;
  - zwiększanie udziału gatunków domieszkowych i biocenotycznych; tworzenie ekotonów brzegowych z tych gatunków;

- pozostawianie drzew o charakterze pomnikowym, przestojów, drzew dziuplastych, części obumarłych aż do całkowitego ich rozkładu;
  - prowadzenie działań stabilizujących stosunki wodne, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych (m.in.: w olsach i łągach, brzezinach bagiennych i zapustach osikowych oraz na torfowiskach);
  - zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk;
  - opracowanie i wdrażanie programów czynnej ochrony oraz restytucji gatunków rzadkich i zagrożonych;
  - udostępnienie lasów do celów: rekreacyjnych, krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o szlaki turystyczne i ścieżki edukacyjno-przyrodnicze, wyposażenie ich w elementy infrastruktury turystycznej i edukacyjnej;
- nieleśnych ekosystemów lądowych:
    - zachowanie torfowisk, bagien, oczek wodnych i innych podmokłości;
    - wprowadzanie trwałej zabudowy biologicznej – zadarniania, zakrzewiania – na obszarach użytków rolnych narażonych na rozwój procesów denudacyjnych i erozyjnych oraz na nieużytkach;
    - zachowanie trwałych użytków zielonych – w tym zbiorowisk łąk i pastwisk hydro- i litogenicznych;
    - prowadzenie zabiegów agrotechnicznych zgodnie z wymogami zbiorowisk i zasiedlających je gatunków fauny, zwłaszcza ptaków (odpowiednie terminy, częstotliwość i techniki koszenia);
    - kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu dolinnego przez ochronę istniejących zakrzewień i zadrzewień – dolinnych, krawędziowych, śródpolnych i nadwodnych;
    - zachowanie i kształtowanie krajobrazu strefy wysoczyzny pojeziernej przez ochronę istniejących zakrzewień i zadrzewień – śródpolnych i przydrożnych;
    - podejmowanie działań służących ograniczeniu zmiany przeznaczenia użytków zielonych na grunty orne oraz funkcje nierolnicze;
    - rekultywacja terenów zdewastowanych – po wyrobiskowych i składowisk odpadów, a w szczególnych przypadkach, gdyby w wyrobisku ukształtowały się wartościowe biocenozy, podjęcie działań w celu ich zachowania;
  - ekosystemów wodnych:
    - zachowanie i ochronę ekosystemów wód powierzchniowych (płynących i stojących), wraz z ich ekotonami brzegowymi;
    - utrzymanie i odtwarzanie drożności biologicznej cieków jako elementów korytarzy ekologicznych, poprzez zaniechanie budowy nowych piętrzeń;
    - utrzymanie, odtwarzanie i tworzenie, tam gdzie to możliwe, stref buforowych wokół zbiorników wodnych – w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień oraz trwałych użytków zielonych, celem ograniczenia spływu substancji biogennych i zwiększenia różnorodności biologicznej;
    - prowadzenie tylko niezbędnych prac regulacyjnych rzek z uwzględnieniem ochrony występujących tam siedlisk przyrodniczych;

- utrzymanie meandrów rzeki na wybranych odcinkach oraz stopniowe przywracanie naturalnych procesów kształtowania i sukcesji starorzeczy poprzez naturalne wylewy w dnie doliny;
- ograniczanie intensywności zagospodarowania stref przybrzeżnych, zwłaszcza na skarpach cieków i jeziornych, w celu zachowania ciągów krajobrazowych oraz ochrony samych skarp przed ruchami masowymi ziemi (wzdłuż doliny rzecznej Debrzynki wyznaczono obszary zagrożone prawdopodobieństwem wystąpieniem ruchów masowych ziemi);
- zachowanie i ochrona lokalnych korytarzy ekologicznych w otoczeniu doliny, opartych o ekosystemy wodne, w celu zachowania dróg migracji gatunków lądowych i związanych z wodą.

Na Obszarze Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Debrzynki wprowadzono dwie strefy funkcjonalne: A – zwaną rdzeniową i B – zwaną buforową, dla których obowiązują zakazy, i tak:

- na terenie całego OChK (strefa A i B) obowiązuje zakaz:
  - zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
  - realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
  - likwidowania i niszczenia zadrzewień: śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych w tym o charakterze pasmowym i obszarowym w formie kęp, pełniących funkcje powiązań ekologicznych, krajobrazowe oraz przeciwerozryjne – jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
  - likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych
- wyłącznie na terenie strefy funkcjonalnej A obowiązuje zakaz:
  - wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
  - wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
  - dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
  - budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od: linii brzegowej rzeki Debrzynki oraz jezior: Główna, Dolne, Debrzno i Żuczek z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

W uchwale Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 30 września 2019 r., powołującej obszar zawarto liczne odstępstwa od ww. zakazów.

Obszar Natura 2000 Dolina Debrzynki PLH300047

Obszar został powołany Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 9 października 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Debrzynki PLH300047 (Dz. U. z 2023 r. poz. 2306) w celu trwałej ochrony:

- siedlisk przyrodniczych:
  - 3150 - Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion,
  - 6430 - Ziołorośla górskie (*Adenostylin alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*),
  - 7220 - Źródlika wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*,
  - 7230 - Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*),
  - 9110 - Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk,
  - 9130 - Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*),
  - 9160 - Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*),
  - 91E0 - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe.
- gatunków roślin:
  - skalnica torfowiskowa - *Saxifraga hirculus*
- gatunków zwierząt:
  - bóbr europejski *Castor fiber*,
  - czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*,
  - poczwarówka jajowata *Vertigo moulinsiana*,
  - poczwarówka zwężona *Vertigo angustior*,
  - wydra *Lutra lutra*,
  - zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*.

Obszar PLH300047 nie posiada opracowanego dokumentu planistycznego.

W 2021 opracowano propozycję zmian granic obszaru, którą po akceptacji Rady Ministrów (uchwała Rady Ministrów z dnia 25 stycznia 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie Komisji Europejskiej dokumentu „Lista zmian w sieci obszarów Natura 2000”, M. P. z 2022 r. poz. 111) przekazano do KE. Komisja zatwierdziła zmianę decyzją wykonawczą Komisji (UE) 2023/244 z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie przyjęcia szesnastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny.

Obszar Natura 2000 Dolina Szczyry PLH220066

Obszar został powołany Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 18 lutego 2022 w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Szczyry PLH220066 (Dz. U. z 2022 r. poz. 508) w celu trwałej ochrony:

- siedlisk przyrodniczych:
  - 7230 - Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak. turzycowisk i mechowisk,
  - 9110 - Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagetum),
  - 9130 - Żyzne buczyny (Dentaho glandulosae Fagenion. Galio odorati-Fagenion),
  - 91E0 - Łęgi wierzbowe- topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae. Alnenion glutinoso-incanae) i olsy źródłiskowe;
- gatunków zwierząt:
  - bóbr europejski *Castor fiber*,
  - czerwończyk fioletek *Lycaena helle*,
  - czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*,
  - poczwarówka zwężona *Vertigo angustior*.

Obszar Natura 2000 Dolina Łobzonki PLH300040

Obszar został powołany Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 marca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Łobzonki PLH300040 (Dz. U. z 2022 r. poz. 657) w celu trwałej ochrony:

- siedlisk przyrodniczych:
  - 3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (*Charcteria* spp.),
  - 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*,
  - 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne,
  - 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantiś*),
  - 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylian alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*),
  - 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioriś*),
  - 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe),
  - 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji,
  - 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*),
  - 7210 Torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci*, *Caricetum biocbaumii*, *Schoenetum nigricantis*),
  - 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk,
  - 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*),

- 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae* Fagenion, *Galio odorati*-Fagenion),
  - 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*),
  - 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*),
  - 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*),
  - Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne,
  - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe;
- gatunków roślin:
    - lipiennik Loesela *Liparis loeselii*,
    - sierpowiec błyszczący *Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus*;
  - gatunków zwierząt:
    - bóbr europejski *Castor fiber*
    - czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*
    - jelonek rogacz *Lucanus cervus*
    - kumak nizinny *Bombina bombina*
    - minóg strumieniowy *Lampetra planeri*
    - pachnica dębowa *Osmoderma eremita*
    - skójką gruboskorupowa *Unio crassus*
    - traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*
    - trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*
    - wydra *Lutra lutra*

Na obszarze gminy znajduje się także 81 pomników przyrody. Wszystkie pomniki to drzewa, a wśród nich:

- Buk pospolity (Buk zwyczajny) - *Fagus sylvatica* – 29 szt.
- Dąb szypułkowy - *Quercus robur* – 18 szt.
- Kasztan jadalny - *Castanea sativa* – 6 szt.
- Lipa drobnolistna - *Tilia cordata* – 18 szt.
- Wierzba krucha - *Salix fragilis* – 10 szt.

8. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wały przeciwpowodziowe oraz pasy o szerokości 50m od stopy wału

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią to:

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, stanowiące działki ewidencyjne,

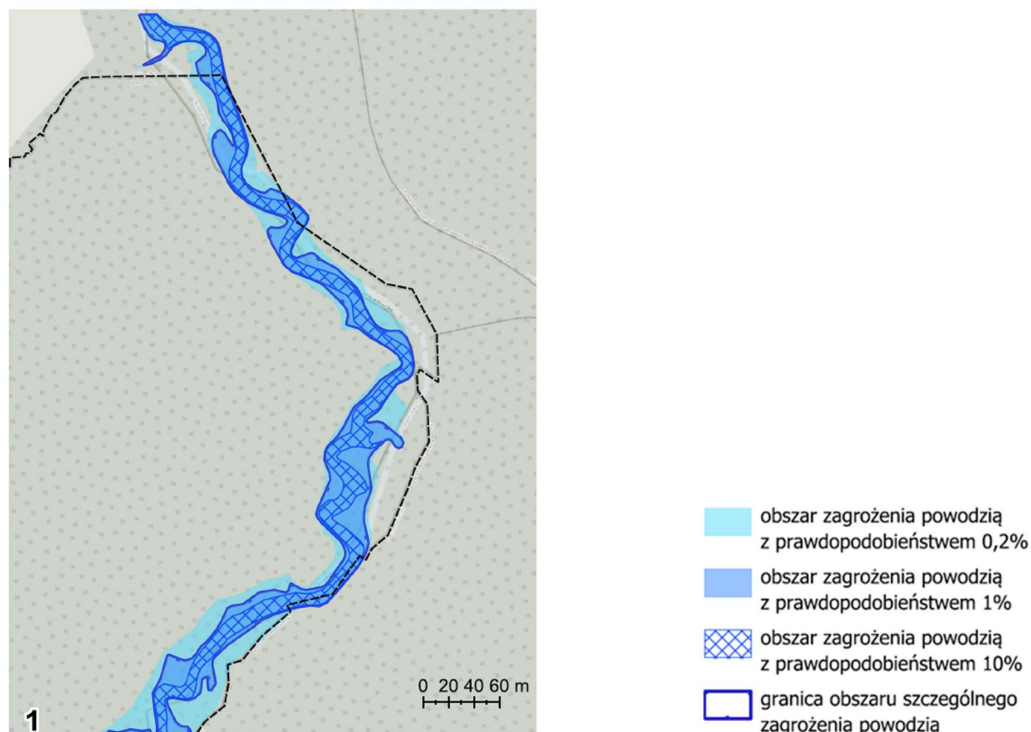
d) pas techniczny.

W granicach gminy Debrzno nie występują wały przeciwpowodziowe, w związku z czym, nie występują również pasy techniczny od stopy wału. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią pokrywa się z obszarem tzw. „wody stuletniej”, gdzie prawdopodobieństwo powodzi wynosi 1%. Powierzchnia lądowa, na której ryzyko powodzi 1% występuje, wynosi 5,35 ha i stanowi 0,024% powierzchni gminy.

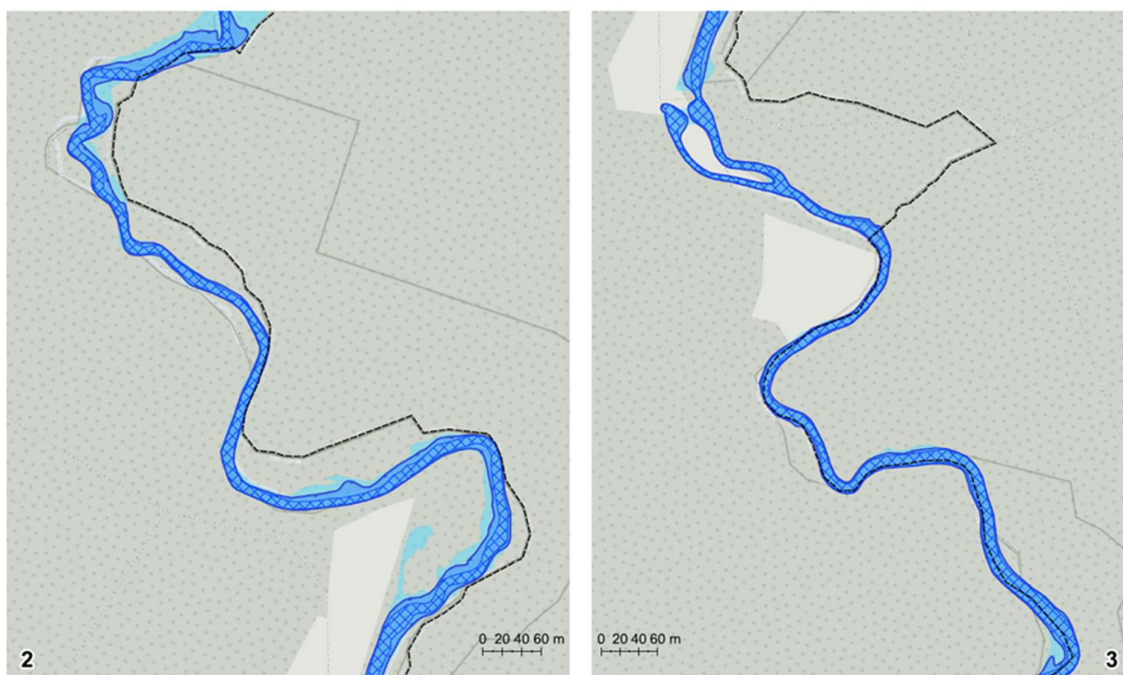
Zagrożenia powodzią na obszarze Gminy Debrzno przedstawiono na poniższych rycinach.

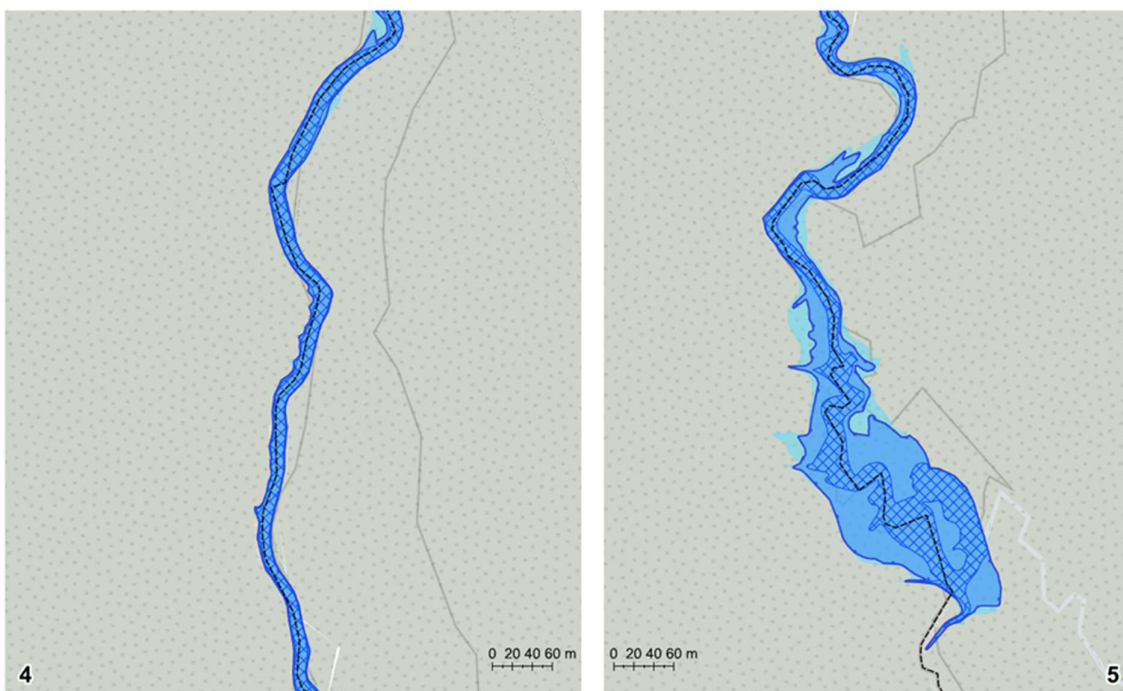
ryc. 12. Lokalizacja obszarów zagrożenia powodzią w gminie Debrzno.

ryc. 13. Lokalizacja obszarów zagrożenia powodzią w gminie Debrzno.

ryc. 14 i 15. Lokalizacja obszarów zagrożenia powodzią w gminie Debrzno.

■ obszar zagrożenia powodzią z prawdopodobieństwem 0,2%   ■ obszar zagrożenia powodzią z prawdopodobieństwem 1%   ■ obszar zagrożenia powodzią z prawdopodobieństwem 10%   ■ granica obszaru szczególnego zagrożenia powodzią

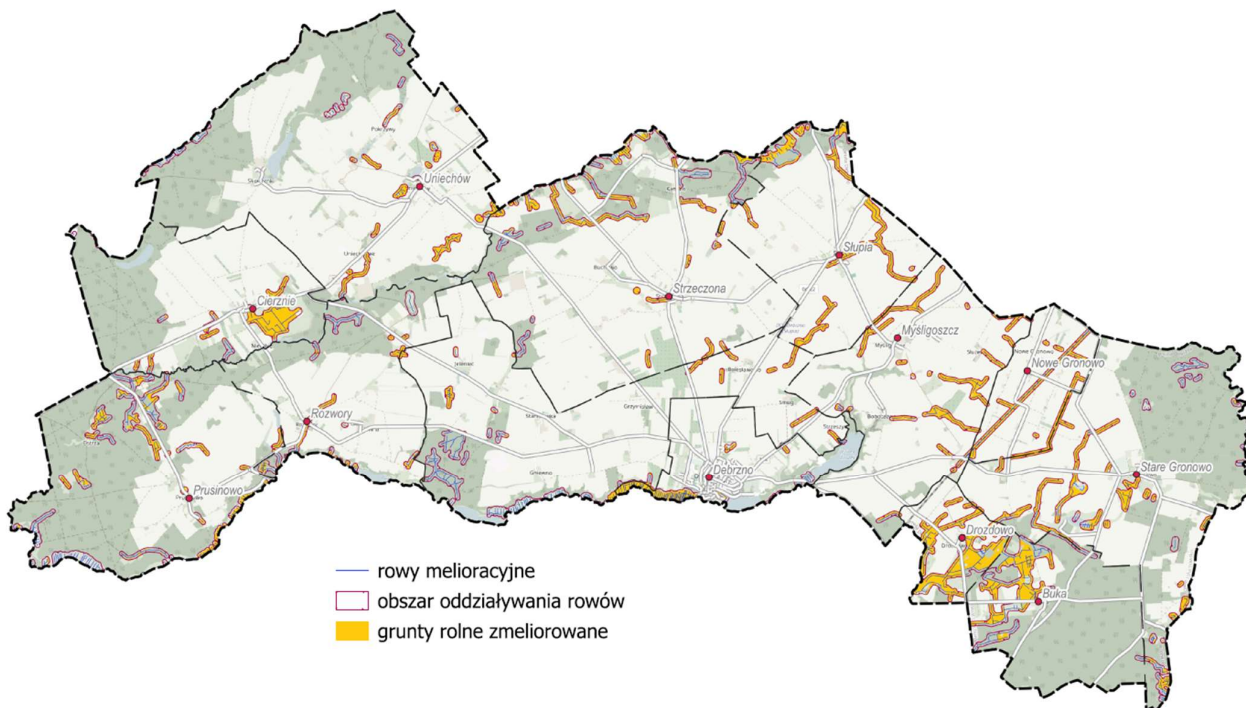
ryc. 16 i 17. Lokalizacja obszarów zagrożenia powodzią w gminie Debrzno.

9. Obszary gruntów zmeliorowanych

Zgodnie z art. 195. ustawy Prawo wodne Dz.U.2024.1087 t.j. z dnia 2024.07.22, „*melioracje wodne polegają na regulacji stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby i ułatwienia jej uprawy.*” W świetle przytoczonego przepisu, pojęcie „gruntów zmeliorowanych” ma zastosowanie w zasadzie wyłącznie w odniesieniu do użytków rolnych, nie można natomiast zaliczyć do nich gruntów odwadnianych w celu poprawy warunków posadawiania budynków.

W celu określenia powierzchni gruntów zmeliorowanych z bazy danych obiektów topograficznych (BDOT 10K) pobrano warstwę cieków melioracyjnych i przeanalizowano ich pojemność. Wszystkie obiekty zgromadzone w bazie, położone w granicach gminy mają przypisaną szerokość 1 m, co pozwala wnioskować, że ich wpływ na zmianę stosunków gruntowo-wodnych jest podobny. Na podstawie danych literaturowych przyjęto, że przy szerokości 1m i głębokości od 0,5-1,0m, zauważalne osuszenie gruntu zachodzi w strefie do 50m. Następnie wyłoniony obszar ograniczono do gruntów rolnych, które zgodnie z ustawą o Ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U.2024.82 t.j. z dnia 2024.01.24) obejmują:

- określone w ewidencji gruntów jako użytki rolne;
- pod stawami rybnymi i innymi zbiornikami wodnymi, służącymi wyłącznie dla potrzeb rolnictwa;
- pod budynkami wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych;
- pod budynkami, budowlami i urządzeniami wchodzące w skład biogazowni rolniczej;
- pod budynkami i urządzeniami służącymi bezpośrednio do produkcji rolniczej uznanej za dział specjalny;
- parków wiejskich oraz pod zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi;
- rodzinnych ogrodów działkowych i ogrodów botanicznych;
- pod urządzeniami: melioracji wodnych, przeciwpowodziowych i przeciwpożarowych, zaopatrzenia rolnictwa w wodę, kanalizacji oraz utylizacji ścieków i odpadów dla potrzeb rolnictwa i mieszkańców wsi;
- zrekultywowane dla potrzeb rolnictwa;
- torfowisk i oczek wodnych;
- pod drogami dojazdowymi do gruntów rolnych.

ryc. 18. Obszary gruntów zmeliorowanych na terenie gminy Debrzno.

Łączna powierzchnia gruntów zmeliorowanych w gminie Debrzno wynosi 1135,47ha. W poszczególnych obrębach udział gruntów zmeliorowanych w ogólnej powierzchni gruntów rolnych waha się od ok. 42% w obrębie Buka i 38 w obrębie Drozdowo, do około 2,5% w obrębie Grzymisław:

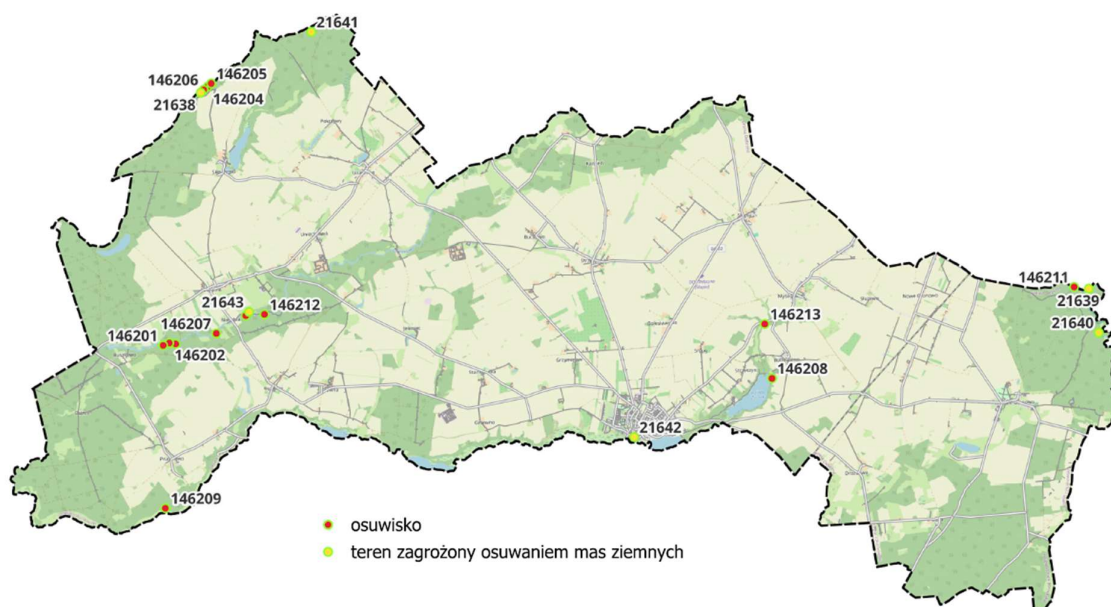
obręb	grunty zmeliorowane [ha]	grunty rolne [ha]	udział procentowy gruntów zmeliorowanych w powierzchni gruntów rolnych
Buka	93,80	223,98	41,88
Cierznie	81,25	847,87	9,58
Drozdowo	138,78	357,95	38,77
Grzymisław	47,78	1916,99	2,49
Miasto Debrzno	38,37	456,23	8,41
Myśligoszcz	116,73	1558,87	7,49
Nowe Gronowo	62,58	553,96	11,30
Prusinowo	87,08	784,46	11,10
Rozwory	33,76	896,79	3,76
Stupia	120,74	1295,21	9,32
Stare Gronowo	138,55	1306,67	10,60
Strzeczona	110,73	2241,45	4,94
Uniechów	65,33	2128,61	3,07

tab. 4 . Udział gruntów zmeliorowanych w ogólnej powierzchni gruntów rolnych.

Największe powierzchnie gruntów zmeliorowanych występują w obrębie Stare Gronowo (138,55ha) i Drozdowo (138,78ha), a najmniejsze w obrębie Rozwory (33,76ha).

10. Tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy

Pod względem podatności osuwiskowej obszarami najbardziej predysponowanymi do powstawania osuwisk są zbocza rynien polodowcowych i doliny rzek, a zwłaszcza na odcinkach gdzie występują utwory zmienne litologicznie (np. piaski i gliny, piaski i ropy). Zbocza charakteryzują się znacznym nachyleniem 15-20° i wysokościami względnym dochodzącymi do ok 20m. Okresowe zmiany poziomu wód gruntowych oraz procesy erozji w dolnej części zbocza mogą inicjować powstawanie ruchów masowych.

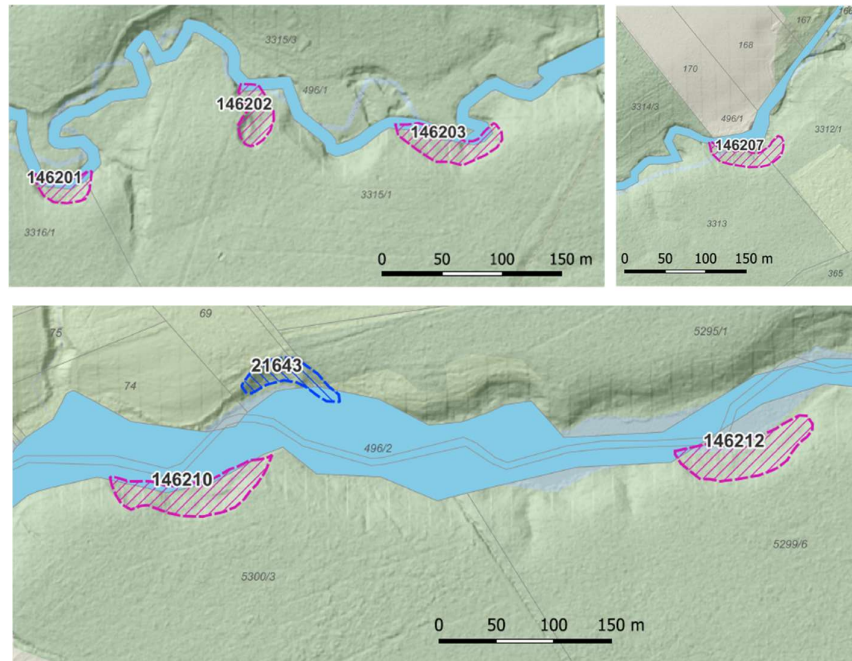
ryc. 19. Lokalizacja osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi.

W granicach gminy Debrzno rozpoznano 13 osuwisk oraz wyznaczono 6 terenów zagrożonych ruchami masowymi. Wśród udokumentowanych na tym obszarze form osuwiskowych 8 zaklasyfikowano jako okresowo aktywne, natomiast pozostałe 5 - jako nieaktywne. Osuwiska występują przeważnie na południowych, zachodnich i wschodnich krańcach obszaru gminy, głównie w zboczach dolin rzecznych (Debrzynki, Chrzęstowej i Szczyry) oraz niewielkich rozcięć erozyjnych.

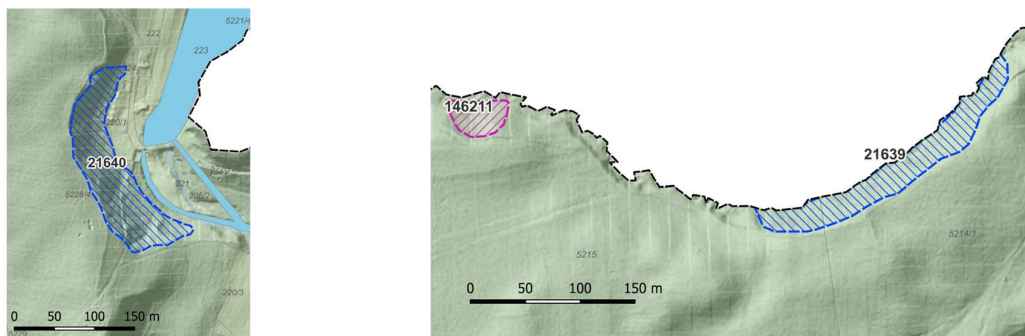
Największa koncentracja form osuwiskowych (nr: 146201-146203, 146207, 146210 i 146212) znajduje się na południowych zboczach doliny Szczyry. Są to niewielkie formy, często rozwinięte w zakolach rzeki, o wyraźnych skarpach głównych (wysokości 1,5-2,5 m) i czytelnym granicach. Rzeźba koluwalna składa się z muld i garbów, a czoła zachowane są fragmentarycznie w wyniku podcinania i odprowadzania materiału koluwalnego przez rzekę. Drugi obszar koncentracji osuwisk (nr: 146204-146206) zlokalizowany jest na południowo-wschodnich zboczach rzeki Szczyry. Formy tu występujące mają bardzo wyraźne i wysokie (6-8 m) skarpy główne, koluwia w postaci niskich progów akumulacyjnych i muld oraz dobrze zachowane czoła. Szacowane miąższości koluwiów

prawdopodobnie nie przekraczają 3-4 m. w niektórych przypadkach mogą dochodzić do 6-7 m (np. osuwiska na zboczach doliny rzeki Szczyry).

Wszystkie zinwentaryzowane osuwiska znajdują się głównie w obszarach leśnych, w znacznej odległości od jakiegokolwiek infrastruktury - nie stwarzają zatem poważnego zagrożenia dla funkcjonowania człowieka.

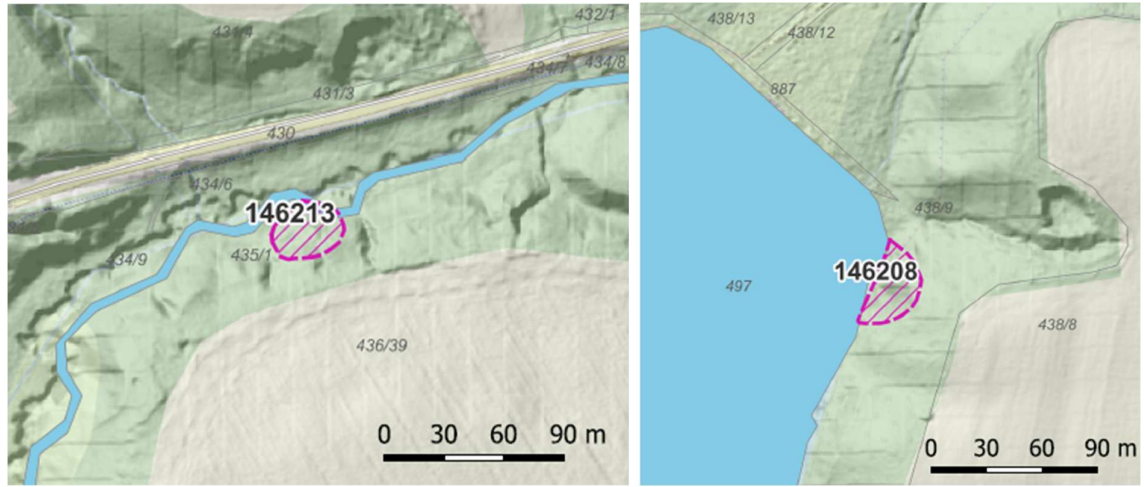
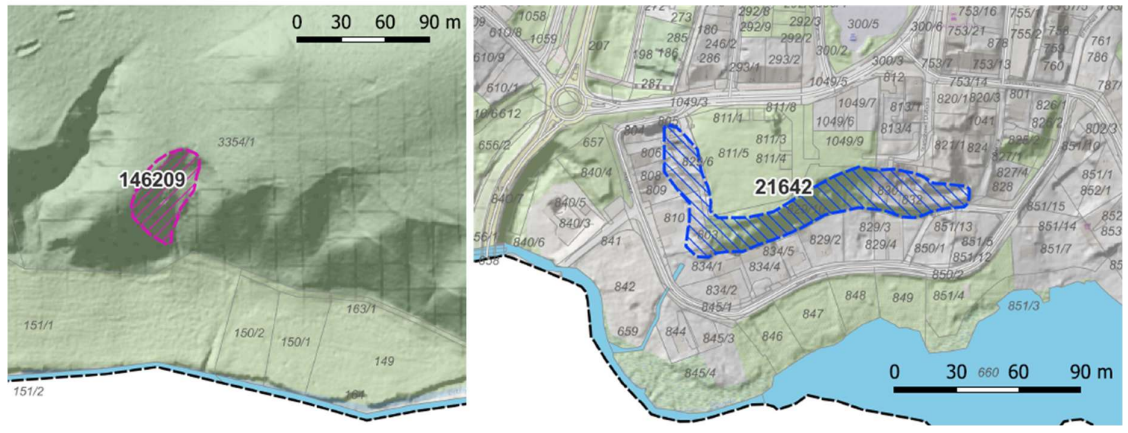

ryc. 20. Lokalizacja osuwisk i terenów zagrożonych w dolinie Chrząstowej

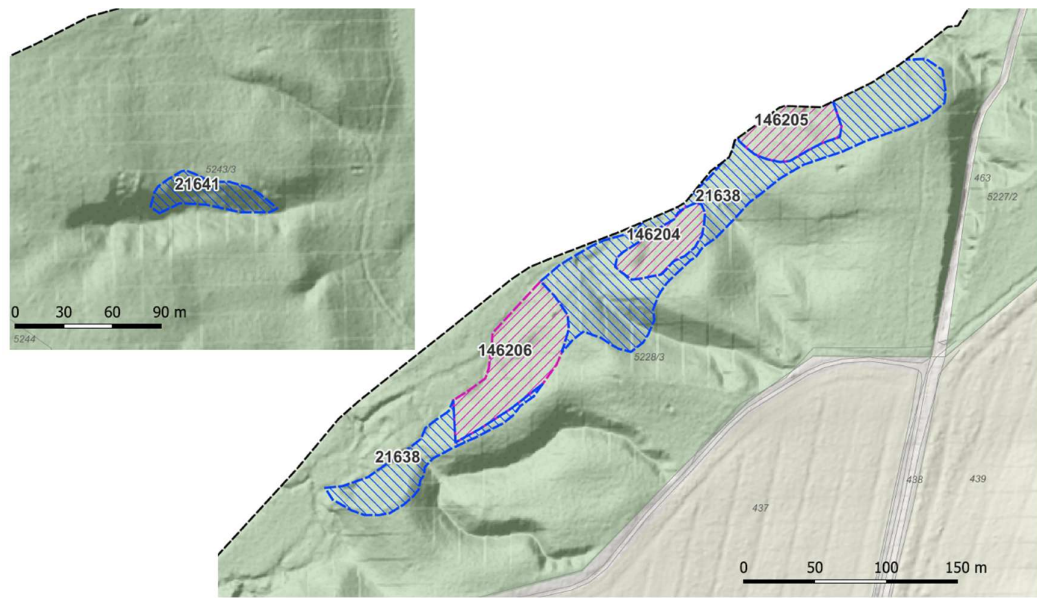

ryc. 21. Lokalizacja osuwiska i terenów zagrożonych przy północno-wschodniej granicy gminy w dolinie Kamionki

Tereny zagrożone mchami masowymi (łącznie 6 obszarów) wyznaczono w południowej, zachodniej i wschodniej części gminy. Charakteryzują się one obecnością stromych, nierównych stoków. W obrębie stoków występują także drobne zsuwy i lokalne ślady spękania. W przypadku terenu o nr 21642 położonego w Debrznie, jego wyznaczenie miało również przyczyny antropogeniczne.

ryc. 22. Lokalizacja osuwisk i terenu zagrożonego w dolinie Debrzynki.

ryc. 23. Lokalizacja osuwisk i terenów zagrożonych w dolinie Szczyrzy.

11. Strefy ochronne ujęć wody

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę w gminie Debrzno odbywa się z dziewiętnastu studni zorganizowanych w jedenaście ujęć wód podziemnych zlokalizowanych w Mieście Debrzno oraz w miejscowościach Strzeczona, Myślągoszcz, Nowe Gronowo, Stare Gronowo, Rozwory, Cierznie, Słupia i Uniechów.

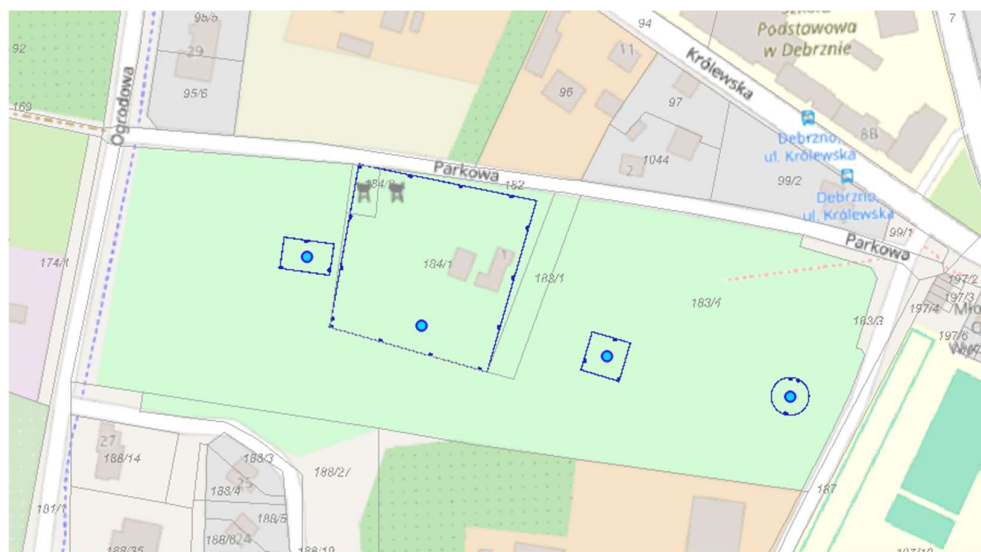
Ujęcia posiadają ustanowione decyzjami strefy ochrony bezpośredniej:

data decyzji	lokalizacja ujęcia		wymiary strefy [m]	współrzędne studni w uk. 2000		
	nr działki	obręb		X	Y	
Decyzje Dyrektora Zarządu Zlewni w Pile						
6.11.2018	391/4	Słupia	43,00	x	5939220,90	6452466,00
			36,00		5939228,50	6452482,50
06.02.2019	79/1	Myślągoszcz	14,50	x	5938291,30	6455061,60
	79/3		33,00			
25.11.2019	650/4	Strzeczona	33,00	x	5941693,8	6447743,2
27.11.2019	184/1	Miasto Debrzno	80,00	x	5934709,9	6448953,7
	183/4		85,00			
			15,00	x	5934745,4	6448900,7
			24,00			
19,00	x	5934691,9	6449041,6			
			R = 9		5934668,9	6449128,1
15.11.2018	244	Rozwory	45,00 x 30		5935372,60	6439988,30
15.11.2018	109/6	Strzeczona	33,00	x	5938526,50	6448574,90
27.11.2019	77/3	Uniechów	55,00	x	5940897,7	6442587,0
			23,50		5940895,8	6442595,9
15.11.2018	249/2	Cierznie	62,00	x	5938416,60	6439022,30
25.11.2019	438/6	Myślągoszcz	21,00	x	5935698,8	6453301,0
	438/11		39,00			
			19,00	x	5935578,1	6453228,3
19,00						
Decyzje Dyrektora Zarządu Zlewni w Inowrocławiu						
09.10.2019	189/7	Stare Gronowo	29 x 25 m		5934514,2	6458829,9
09.10.2019	148/3	Nowe Gronowo	66 x 30,5		5936554,3	6456510,0
					5936551,5	6456501,6

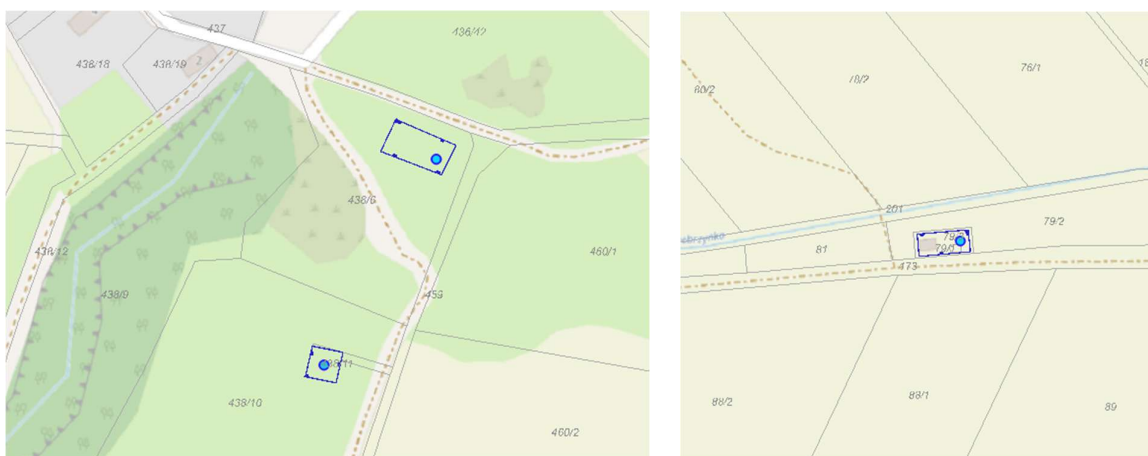
tab. 5. Strefy ochrony bezpośredniej ujęć wody.

Ujęcia są wyposażone w stacje uzdatniania wody. Strefy ochrony bezpośredniej są wygradzone i wyłączone z wszelkiego użytkowania nie związanego z obsługą ujęcia. Żadne z ujęć nie posiada strefy ochrony pośredniej.

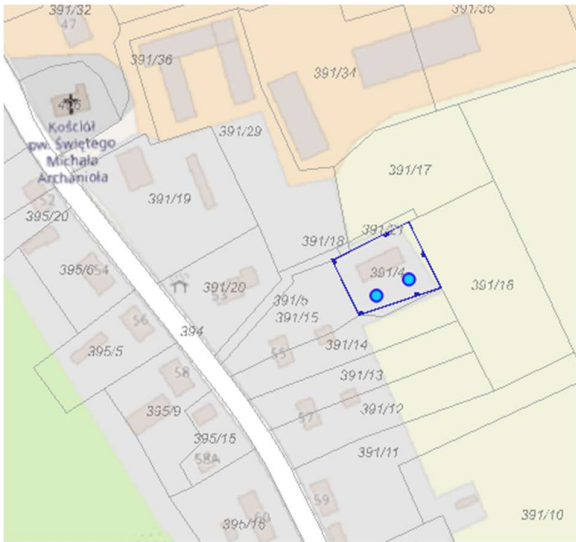
Lokalizację poszczególnych ujęć przedstawiono poniżej.

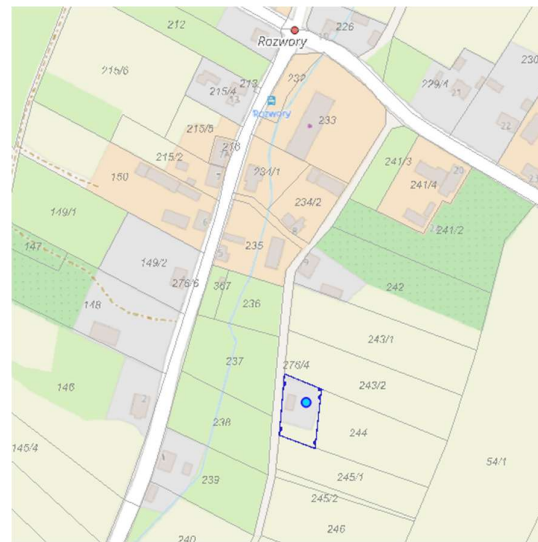
ryc. 24. Lokalizacja ujęcia w mieście Debrzno

ryc. 25. Lokalizacja ujęć w obrębie Myśligoszcz

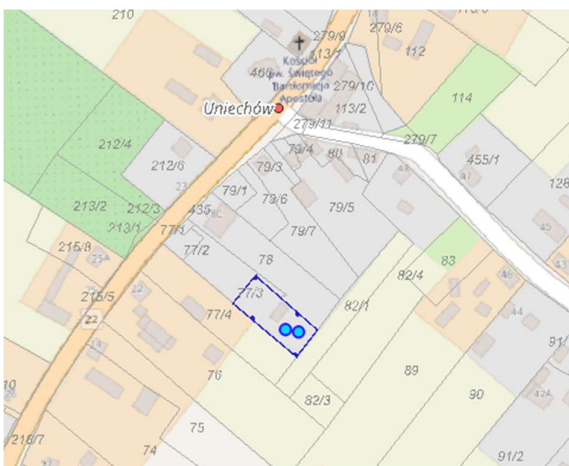
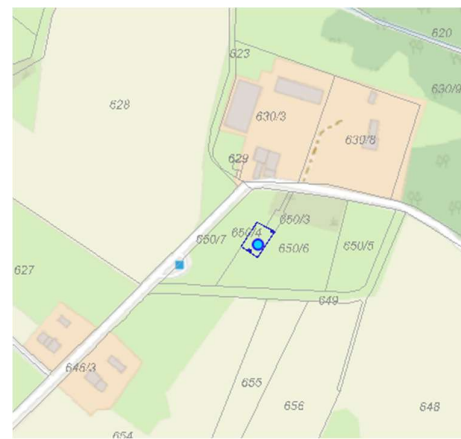
ryc. 26. Lokalizacja ujęcia w miejscowości Stupia

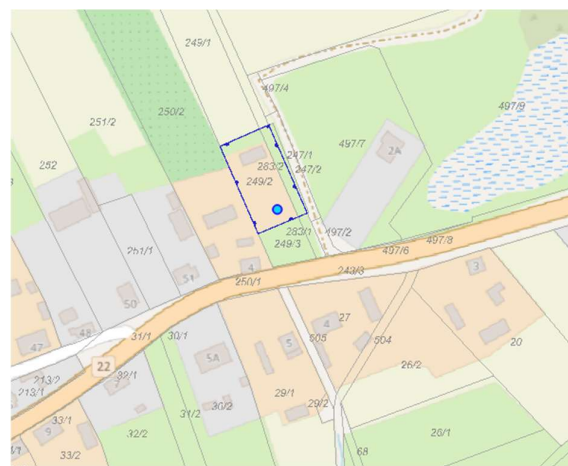
ryc. 27. Lokalizacja ujęcia w miejscowości Rozwory

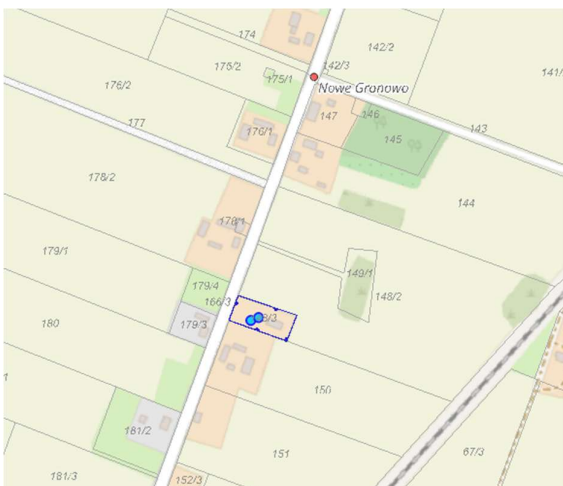
ryc. 28. Lokalizacja ujęć w obrębie Stręczona

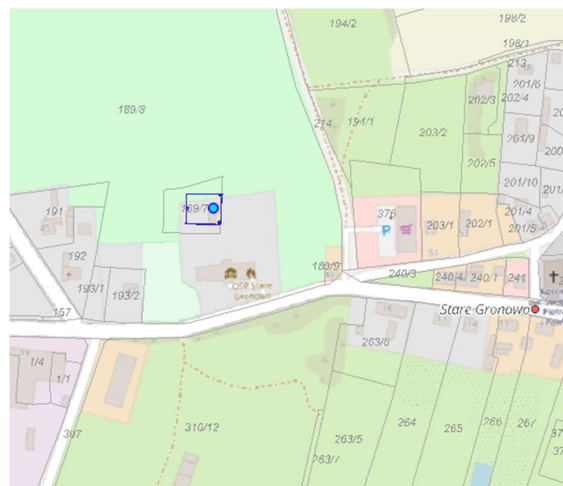
ryc. 29. Lokalizacja ujęcia w miejscowości Uniechów

ryc. 30. Lokalizacja ujęcia w miejscowości Cierzniew

ryc. 31. Lokalizacja ujęcia w Nowym Gronowie

ryc. 32. Lokalizacja ujęcia w Starym Gronowie

12. Obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych

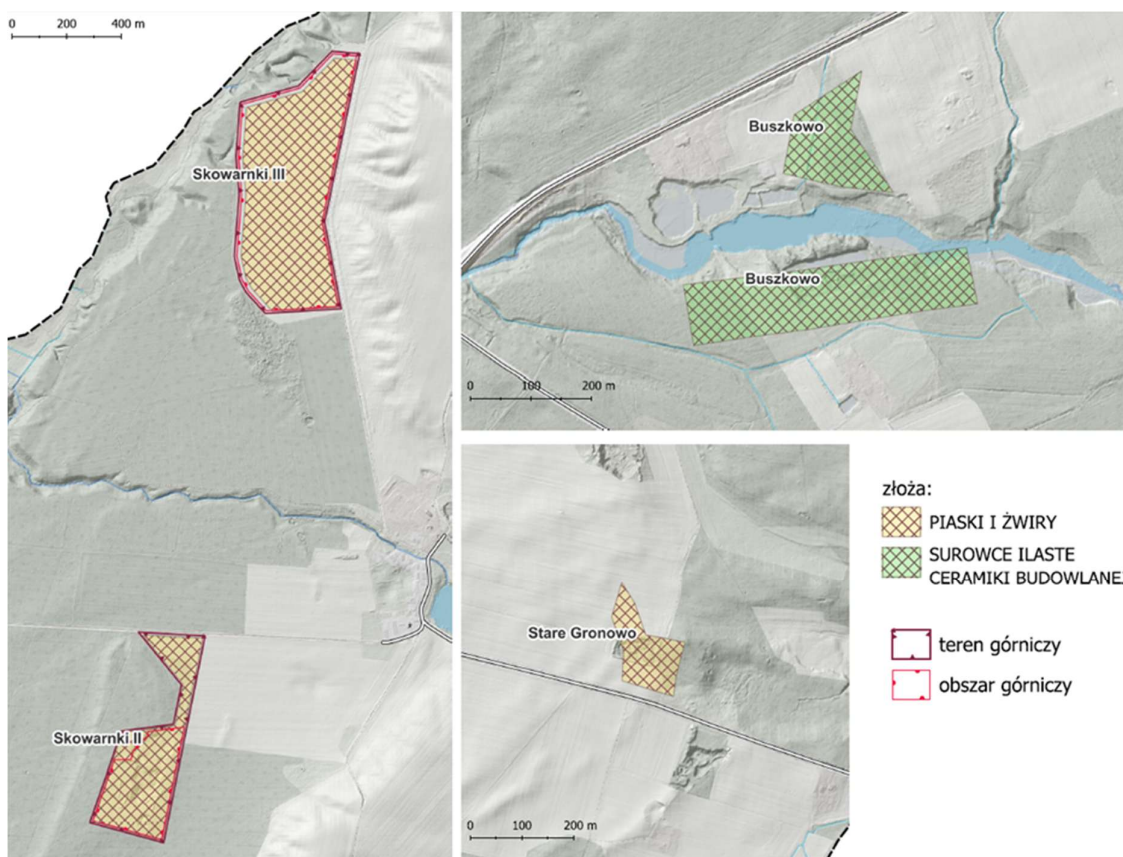
Na obszarze gminy Debrzno nie występują obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych.

13. Tereny górnicze i obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi, oraz udokumentowane złoża kopalin, kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji

Według Bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2023 r. w granicach gminy Debrzno znajdują się cztery złoża: trzy piasków i żwirów i jedno złożo (o dwóch polach) surowców ilastych. Są to:

Nazwa złoża	Nr dokumentacji	Zagospodarowanie złoża	Zasoby	
			geologiczne bilansowe [tys. ton]	przemysłowe [tys. ton]
Skowarki II	4720/2012	złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	2 701	1 682
Skowarki III	7004/2011	złożo zagospodarowane, eksploatowane okresowo	7 009	4 566
Buszkowo pole A i B	7105 CUG	złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	684	
Stare Gronowo	4061/2016	złożo, z którego wydobywanie zostało zaniechane	200	

tab. 6. Złoża kopalin w gminie Debrzno.

ryc. 33. Lokalizacja złóż, obszarów i terenów górniczych.

Dla złoża kruszywa Skowarnki II i Skowarnki III decyzją Marszałka Województwa Pomorskiego został wyznaczony teren i obszar górniczy:

złoże	Nr w rejestrze	Data wyznaczenia	Data ważności	Nr decyzji
Skowarnki II	10-11/6/531	30.11.2017	31.12.2047	21/2017
Skowarnki III	10-11/6/631	18.01.2021	18.01.2066	02/2021

tab. 7. Tereny górnicze w gminie Debrno.

Nad wszystkimi złożami nadzór sprawuje Okręgowy Urząd Górniczy – Gdańsk. Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 Ustawy Prawo geologiczne i górnicze obszar górniczy to przestrzeń, w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów, podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji. Natomiast teren górniczy według polskiego ustawodawcy to „przeźnię objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego” (art. 6 ust. 1 pkt 15 Ustawy Prawo geologiczne i górnicze). Oznacza to zatem strefę prognozowanego negatywnego oddziaływania zakładu górniczego przede wszystkim na środowisko przyrodnicze. Ta sama ustawa, w art. 6 ust. 1 pkt 19

złożem kopaliny nazywa „naturalne nagromadzenie minerałów, skał oraz innych substancji, których wydobywanie może przynieść korzyść gospodarczą”.

W granicach gminy Debrzno nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla, oraz nie występują podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji.

14. Obszary uzdrowisk oraz obszary ochrony uzdrowiskowej

Gmina Debrzno nie stanowi gminy uzdrowiskowej, a na jej terenie nie znajdują się obszary uzdrowisk ani obszary ochrony uzdrowiskowej, o których mówi ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach o obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 151 z późn. zm.).

15. Zabytki objęte formami ochrony, o których mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie: zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 oraz z 2023 r. oraz z 2023r.poz.951, 1688 i 1904) lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej

15.1. Uwarunkowania prawne

W myśl przepisów, ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* - ochronie i opiece podlegają m.in.:

- **zabytki nieruchome** takie jak: krajobrazy kulturowe, układy urbanistyczne, ruralistyczne, zespoły budowlane, dzieła architektury i budownictwa, dzieła budownictwa obronnego, obiekty techniki (kopalnie, huty, elektrownie i inne zakłady przemysłowe), cmentarze, parki, ogrody i inne formy zaprojektowanej zieleni, miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne, bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji,
- **zabytki ruchome** takie jak: dzieła sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej, pamiątki historyczne, a zwłaszcza militaria, wytwory techniki itp.,
- **zabytki archeologiczne** takie jak: pozostałości terenowe pradziejowego i historycznego osadnictwa, cmentarzyska, kurhany, relikty działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej,
- nazwy geograficzne, historyczne lub tradycyjne nazwy obiektu budowlanego, placu, ulicy lub jednostki osadniczej.

Określając ustalenia planu ogólnego gminy, uwzględnia się w szczególności ochronę zabytków nieruchomych, objętych formami ochrony zabytków wymienionymi w punkcie poniżej wraz z ich otoczeniem oraz ujętych w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków.

Formami ochrony zabytków ustanowionymi prawem są:

- 1) wpis do rejestru zabytków;
- 2) wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa;
- 3) uznanie za pomnik historii

- 4) utworzenie parku kulturowego;
- 5) ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

15.2. Wprowadzenie – krótki rys historyczny

Debrzno to gotycki gród warowny. Pierwsze wzmianki pochodzą z połowy XIV w., chociaż zachowane ślady wskazują, że już w XII w. istniała tutaj osada (grodzisko o konstrukcji drewnianoziemnej odkryte w rejonie Debrzna Wsi).

W czasie monarchii piastowskiej władzę na tych ziemiach sprawowali książęta pomorscy, ale w 1312 r. Ziemia Człuchowska wraz z Debrznem dostała się pod panowanie krzyżackie. Po raz pierwszy nazwa miejscowości wymieniona jest w dokumencie z 1345 r. W 1354 r. Krzyżacy nadali Debrznu przywilej lokacyjny i od tego czasu można mówić o historii miasta, które wówczas nosiło nazwę Fredeland. Miasto pełniło rolę strażnicy, w związku z czym zostało dobrze ufortyfikowane (wykorzystując naturalne położenie).

W XV w. Debrzno zostało włączone przez Kazimierza Jagiellończyka do granic Polski. Po I rozbiorze ziemia człuchowska znalazła się pod zaborem pruskim, polska szlachta utraciła wszystkie urzędy. Jednak czasy te należą do najlepszych w historii miasta. W Debrznie rozwinęła się produkcja sukna, piwa, gorzałki, odbywał się handel zbożem i słodem. Pod koniec XVIII w. w mieście rozpoczął się okres stagnacji w życiu gospodarczym i społecznym. Zaniedbanu i zniszczeniu uległa znaczna część zbytowej zabudowy miasta. Po II wojnie światowej Debrzno powróciło ponownie do Polski, ale *stare miasto* uległo zrujnowaniu w 80%, pozostała część miasta uległa zniszczeniu w 40%.

15.3 ZABYTKI NIERUCHOME

15.3. A - rejestr zabytków - następujące zabytki nieruchome wpisano do rejestru zabytków województwa pomorskiego:

Debrzno

1. miejskie mury obronne z 2 poł. XIV w., gotyckie, kamienne
Nr rejestru zabytków: **A-97**

ryc. 34.

2. kościół parafialny pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny z 1894 - 1895 r., neogotycki, ceglany, wraz z terenem przykościelnym
Nr rejestru zabytków: **A-1633**

ryc. 35.

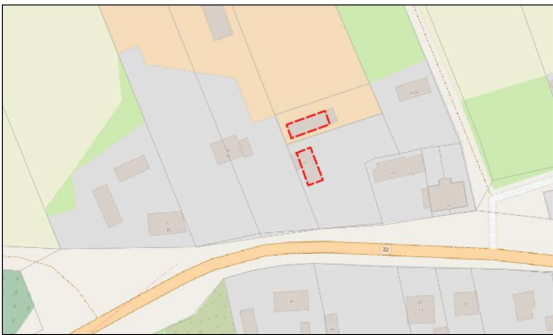
3. willa wraz z jej podziemnymi częściami oraz działka 99/2, ul. Królewska 7
Nr rejestru zabytków: A-2032

ryc. 36.

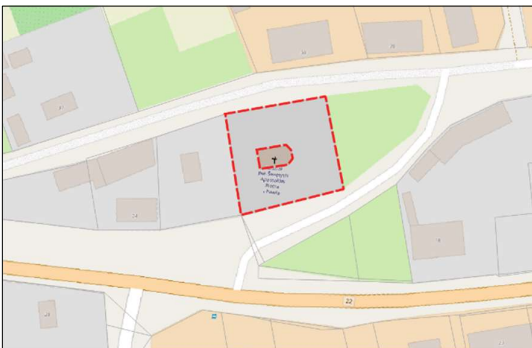
Ciermie

4. Chata podcieniowa i budynek gospodarczy w Ciermie z XVIII w., cegła
Nr rejestru zabytków: A-52

ryc. 37.

5. kościół filialny pw. św. Piotra i Pawła z XVIII w. wraz z otoczeniem, mur pruski
Nr rejestru zabytków: A-95

ryc. 38.

Strzeżona

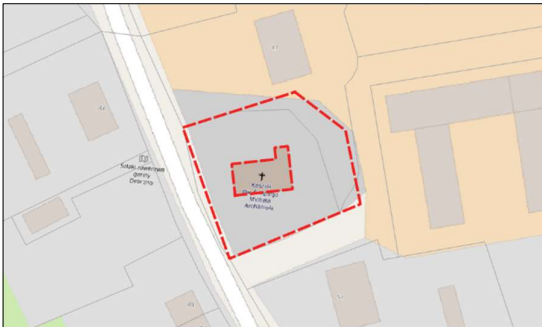
6. kościół filialny pw. św. Wawrzyńca z XVIII w. wraz z otoczeniem, mur pruski
Nr rejestru zabytków: A-103

ryc. 39.

Słupia

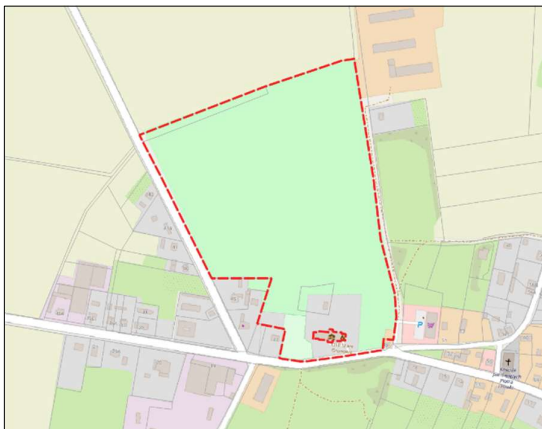
7. kościół filialny pw. św. Michała Archanioła z pocz. XVIII w. wraz z otoczeniem, mur pruski
Nr rejestru zabytków: A-178

ryc. 40.

Stare Gronowo

8. Zespół dworsko-parkowy (dwór, park, pawilony ogrodowe) z poł. XIX w.,
Nr rejestru zabytków: A-409

ryc. 41.

Uniechów

9. kościół parafialny pw. św. Bartłomieja Apostoła z wieżą kościelną z 1741r. wraz z otoczeniem, barokowy, drewniany,

Nr rejestru zabytków: A-390

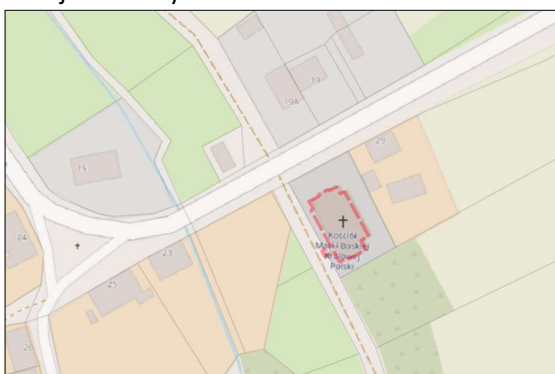

ryc. 42.

Prusinowo

10. kościół filialny pw. Matki Boskiej Królowej Polski wraz z gruntem pod kościołem stanowiącym część działki nr 51 w Prusinowie, neogotycki, ceglany z 1901r.

Nr rejestru zabytków: A-1910

ryc. 43.

11.3.B - Wojewódzka ewidencja zabytków - następujące zabytki nieruchomości wpisano do ewidencji zabytków województwa pomorskiego:

Debrzno

1	Debrzno	Debrzno	Barlickiego	4	dom
2	Debrzno	Debrzno	Barlickiego	8	kamienica
3	Debrzno	Debrzno	Barlickiego	10	kamienica
4	Debrzno	Debrzno	Barlickiego	12	dom
5	Debrzno	Debrzno	Barlickiego	14	kamienica
6	Debrzno	Debrzno	Długa	3	mleczarnia
7	Debrzno	Debrzno	Długa	7	dom
8	Debrzno	Debrzno	Długa	9	dom
9	Debrzno	Debrzno	Długa	11	dom
10	Debrzno	Debrzno	Harcerska	2	kamienica

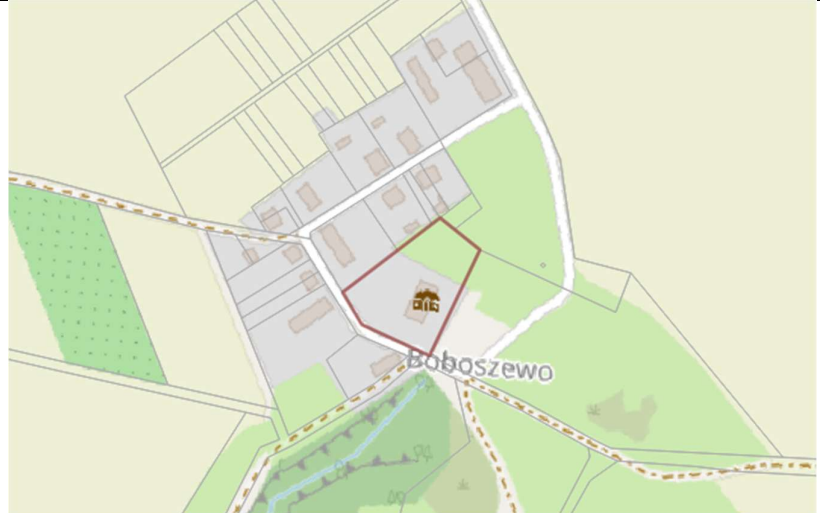
11	Debrzno	Debrzno	Harcerska	2, 2a	budynek
12	Debrzno	Debrzno	Jeziorna	4	dom
13	Debrzno	Debrzno	Kościuszki	9	dom
14	Debrzno	Debrzno	Kościuszki	11	dom
15	Debrzno	Debrzno	Kościuszki	13	dom
16	Debrzno	Debrzno	Kościuszki	16	
17	Debrzno	Debrzno	Królewska	5	ośrodek wychowawczy
18	Debrzno	Debrzno	Królewska	8	szkoła
19	Debrzno	Debrzno	Kwiatowa	1-33	kolonia robotnicza - domy mieszkalne
20	Debrzno	Debrzno	Miła	2	dom
21	Debrzno	Debrzno	Miodowa	4	dom
22	Debrzno	Debrzno	Młynarska	4	młyn z zagrodą młynarską
23	Debrzno	Debrzno	Młynarska	12	d. gorzelnia
24	Debrzno	Debrzno	Młyńska	1	dom
25	Debrzno	Debrzno	Młyńska	3	kamienica
26	Debrzno	Debrzno	Młyńska	5	kamienica
27	Debrzno	Debrzno	Młyńska	7	dom
28	Debrzno	Debrzno	Młyńska	11	budynek piekarni
29	Debrzno	Debrzno	Mokotowska	1,3,5,7	domy wielorodzinne
30	Debrzno	Debrzno	Niepodległości	1	budynek mieszkalny
31	Debrzno	Debrzno	Niepodległości	3	budynek mieszkalny
32	Debrzno	Debrzno	Okrzei	5	dom mieszkalny
33	Debrzno	Debrzno	Okrzei	7	dom mieszkalny
34	Debrzno	Debrzno	Przechodnia	12	dom mieszkalny
35	Debrzno	Debrzno	Przechodnia	14	dom mieszkalny
36	Debrzno	Debrzno	Przechodnia	16	dom mieszkalny
37	Debrzno	Debrzno	Przechodnia	18	dom mieszkalny
38	Debrzno	Debrzno	Przechodnia	20	dom mieszkalny
39	Debrzno	Debrzno	Rynek	2	kamienica
40	Debrzno	Debrzno	Rynek	6	dom
41	Debrzno	Debrzno	Rynek	7	dom
42	Debrzno	Debrzno	Rynek	8	dom
43	Debrzno	Debrzno	Sienkiewicza	4	dom
44	Debrzno	Debrzno	Sienkiewicza	6	dom
45	Debrzno	Debrzno	Sienkiewicza	8	dom
46	Debrzno	Debrzno	Sienkiewicza	13	dom
47	Debrzno	Debrzno	Sportowa		zabudowa gospodarcza
48	Debrzno	Debrzno	Sportowa		kaplica cmentarna
49	Debrzno	Debrzno	Strzelecka		d. strzelnica
50	Debrzno	Debrzno	Traugutta	2	dom
51	Debrzno	Debrzno	Traugutta	3	dom
52	Debrzno	Debrzno	Traugutta	4	dom
53	Debrzno	Debrzno	Traugutta	7	dom
54	Debrzno	Debrzno	Traugutta	8	dom
55	Debrzno	Debrzno	Traugutta	12	dom
56	Debrzno	Debrzno	Traugutta	14	dom
57	Debrzno	Debrzno	Wojska Polskiego	1	szkoła i sąd
58	Debrzno	Debrzno	Wojska Polskiego	2	kamienica
59	Debrzno	Debrzno	Wojska Polskiego	4	kamienica
60	Debrzno	Debrzno	Wojska Polskiego	9	dom
61	Debrzno	Debrzno	Wojska Polskiego	11	kamienica
62	Debrzno	Debrzno	Wojska Polskiego	13	kamienica

63	Debrzno	Debrzno	Wojska Polskiego	15	willa
64	Debrzno	Debrzno	Wojska Polskiego	17	willa
65	Debrzno	Debrzno	Wojska Polskiego	22	dom dwurodzinny
66	Debrzno	Debrzno	Wojska Polskiego	24	dom
67	Debrzno	Debrzno	Wojska Polskiego	26	dom dwurodzinny
68	Debrzno	Debrzno	Wojska Polskiego	27	dom dwurodzinny
69	Debrzno	Debrzno	Wojska Polskiego	28	dom dwurodzinny
70	Debrzno	Debrzno	Wojska Polskiego	31	dom dwurodzinny
71	Debrzno	Debrzno	Wojska Polskiego	35	dom
72	Debrzno	Debrzno	Wojska Polskiego	35	dom
73	Debrzno	Debrzno	Wojska Polskiego	37	dom
74	Debrzno	Debrzno	Wojska Polskiego	39	dom
75	Debrzno	Debrzno	Wojska Polskiego	41	dom
76	Debrzno	Debrzno	Wojska Polskiego	43	dom
77	Debrzno	Debrzno	Wojska Polskiego	45	dom
78	Debrzno	Debrzno	Wojska Polskiego	47	dom
79	Debrzno	Debrzno	Wojska Polskiego	49	dom
80	Debrzno	Debrzno	Zjednoczenia	5	dom
81	Debrzno	Debrzno	Zjednoczenia	7	dom
82	Debrzno	Debrzno	Zjednoczenia	9	dom
83	Debrzno	Debrzno	Zjednoczenia	11	dom
84	Debrzno	Debrzno	Zjednoczenia	13	kamienica
85	Debrzno	Debrzno	Zjednoczenia	15	dom

tab. 8. Obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków w Debrznie.

Boboszewo:

LP	Adres	Nr działki	OBIEKT
1	Boboszewo 1	436/33	Dwór – 1 ćw. XX w.

ryc. 44.

Bolesławowo:

LP	Adres	Nr działki	OBIEKT
1	Bolesławowo 6	13/4	zespół dworsko-folwarczny: dwór i budynek inwentarski - pocz. XX w.
2	Bolesławowo (Kostrzyca)	478/1, 478/3,4,5	zespół folwarczny: dom, stajnia, stodoła, obora - 2 ćw. XX w.

ryc. 45.

Cierznie:

LP	Adres	Nr działki	OBIEKT
1	Cierznie 9		dom - pocz. XX w.
2	Cierznie 11		dom – 2 poł. XIX w.
3	Cierznie 12		dom pocz. XX w.
4	Cierznie 15		dom - pocz. XX w.
5	Cierznie 17		dom – k. XIX w.
6	Cierznie 19		świetlica – 1 ćw. XX w.
7	Cierznie 24		dom - pocz. XX w.
8	Cierznie 26		dom - 1 ćw. XX w.
9	Cierznie 30		dom , plebania – 1910r.
10	Cierznie 38		dom - 1 ćw. XX w.
11	Cierznie 39		dom - 1 ćw. XX w.
12	Cierznie 40		dom - 1 ćw. XX w.
13	Cierznie 44		dom - 1 ćw. XX w.
14	Cierznie 47		dom - 1 ćw. XX w.

ryc. 46.

Gniewno:

LP	Adres	Nr działki	OBIEKT
1	Gniewno	dz. 753/19, 753/21, 753/20	zespół folwarczny: budynek inwentarski, budynek inwentarsko- magazynowy oraz park
		753/8	transformator data powstania - XIX/ XX w.

A map of the Gniewno area. A red outline highlights a specific plot of land containing several buildings, representing the farm complex. The name 'Gniewno' is written on the map. A road is visible running through the area.

ryc. 47.

Jeleniec:

LP	Adres	Nr działki	OBIEKT
1	Jeleniec 2, 3	710/4	domy w zespole folwarcznym data powstania - XIX/ XX w.

A map of the Jeleniec area. A red outline highlights a plot of land containing several buildings, representing the farm complex. The name 'Jeleniec' is written on the map. A road and a body of water are also visible.

ryc. 48.

Kamień:

LP	Adres	Nr działki	OBIEKT
1	Kamień 5	630/3	gorzelnia data powstania - XIX/ XX w.
2	Kamień	część dz. 630/9	park

A topographic map of the Kamień area. A red outline highlights a cluster of buildings, including a distillery (gorzelnia) and a park area. The map shows surrounding fields, roads, and a stream labeled 'Dolina Czerwony' and 'Dolina Bielany'. A blue arrow points to a specific location on the road.

ryc. 49.

Nierybie:

LP	Adres	Nr działki	OBIEKT
1	Nierybie 1	160	młyn z zagrodą młynarską młyn 1939 r.

A topographic map of the Nierybie area. A red outline highlights a mill (młyn) and its associated miller's farm (zagroda młynarska). The map shows a river, fields, and a road. The name 'Nierybie' is visible on the map.

ryc. 50.

Pędziszewo:

LP	Adres	Nr działki	OBIEKT
1	Pędziszewo 12,13		zespół młyński data powstania - 2 poł. XIX w

ryc. 51.

Rozwory:

LP	Adres	OBIEKT
1	Rozwory 1	dom
2	Rozwory 4	dom
3	Rozwory 5	dom
4	Rozwory 6	dom
5	Rozwory 7	dom
6	Rozwory 11/2	dom
7	Rozwory 12	dom
8	Rozwory 15	dom
9	Rozwory 20	dom

ryc. 52.

Skowarnki:

LP	Adres	Nr działki	OBIEKT
1	Skowarnki	384/61	zespół folwarczny: 1. obora
		384/54	2. gorzelnia data powstania – k. poł. XIX w
2	Skowarnki 15	384/7	szkoła

ryc. 53.

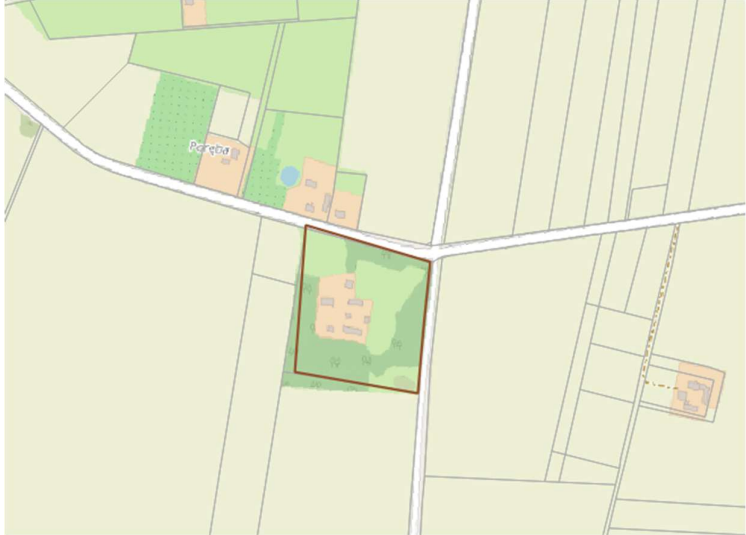
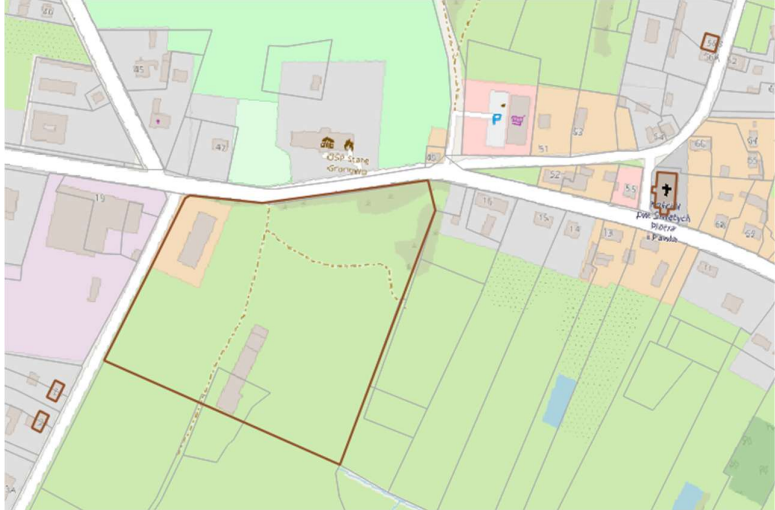
Słupia:

LP	Adres	Nr działki	OBIEKT
1	Słupia 36	205/1, 205/3	dom 4 ćw. XIX w.
2	Słupia	391/26	Zespół folwarczny 1. obora, 2. chlewnia, 3. stodoła pocz. XX w.

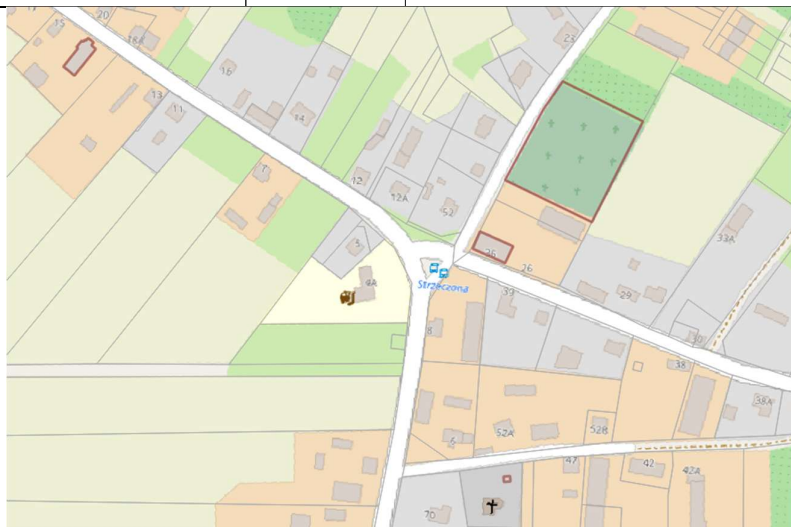
ryc. 54.

Stare Gronowo:

LP	Adres	Nr działki	OBIEKT
1	Stare Gronowo	90	zespół folwarczny Poręba: 1. budynek inwentarski ob. mieszkalny 2. budynek inwentarski data powstania - XIX/XX w.
 <p>ryc. 55.</p>			
2	Stare Gronowo	247	kościół fil. rzym.-kat. - 1860 r., wieża - pocz. XX w.
3	Stare Gronowo	310/12	Zespół folwarczny: chlewnia, kuźnia k. XIX w., l. 30. XX w.
4	Stare Gronowo 22	9/3 i 9/4	Dom mieszkalny z 1930r.
5	Stare Gronowo 23	9/5 i 9/6	Dom mieszkalny z 1930r.
6	Stare Gronowo 56b	200/2	Dom mieszkalny
 <p>ryc. 56.</p>			

Strzeżona:

LP	Adres	Nr działki	OBIEKT
1	Strzeżona	203	dzwonnica XIX w.
2	Strzeżona 36	201/2	szkoła pocz. XX w.
3	Strzeżona 15	181/2	budynek mieszkalny poł. XIX w.

ryc. 57.

15.3. C - Cmentarze w wojewódzkiej ewidencji zabytków w mieście i gminie Debrzno.

1. Debrzno Cmentarz z I poł. XX w. - komunalny przy ul. Sportowej 3
2. Debrzno Cmentarz żydowski – ul. Mokotowska 2
2. Buszkowo Cmentarz ewangelicki, dz. 201
3. Cierznie cmentarz komunalny, dz. 227
3. Drozdowo, Cmentarz ewangelicki, dz. 51
4. Drozdowo Cmentarz ewangelicki, dz. 29
5. Grzymisław Cmentarz ewangelicki, oddz. 303A Nadleśnictwo Człuchów
6. Myśligoszcz Cmentarz przykościelny, dz. 120/2
7. Myśligoszcz Cmentarz ewangelicki, dz. 160
7. Nowe Gronowo Cmentarz ewangelicki, dz. 145
8. Ostrza Cmentarz przykościelny, dz. 413; oddz. 330d Nadleśnictwo Czarne
9. Pędziszewo Cmentarz ewangelicki, dz. 362 /w obrębie lasu/
10. Poręba cmentarz
11. Prusinowo Cmentarz ewangelicki, dz. 23

12. Rozwory Cmentarz ewangelicki, dz. 135
13. Skowronki Cmentarz ewangelicki dz. 385, obr. Uniechów
14. Słupia Cmentarz parafialny dz.11
15. Słupia Cmentarz ewangelicki dz.12
16. Stare Gronowo Cmentarz katolicki, dz. 233
17. Strieczona Cmentarz katolicki, dz. 114/2
18. Uniechów Cmentarz komunalny dz.205
19. Uniechówek Cmentarz ewangelicki dz. 5290/1; oddz. 290f Nadleśnictwo Czarne

15.3. D – Parki w wojewódzkiej ewidencji zabytków w mieście i gminie Debrno.

1. Kamień - część dz. 630/9
2. Gniewno - dz. 753/19, 753/21, 753/20

15.4. ZABYTKI ARCHOLOGICZNE

15.4. A - zabytki archeologiczne wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego

Myśligoszcz

Grodzisko nizinne, pierścieniowate, średniowieczne, stanowisko archeologiczne: nr AZP 28-31/17

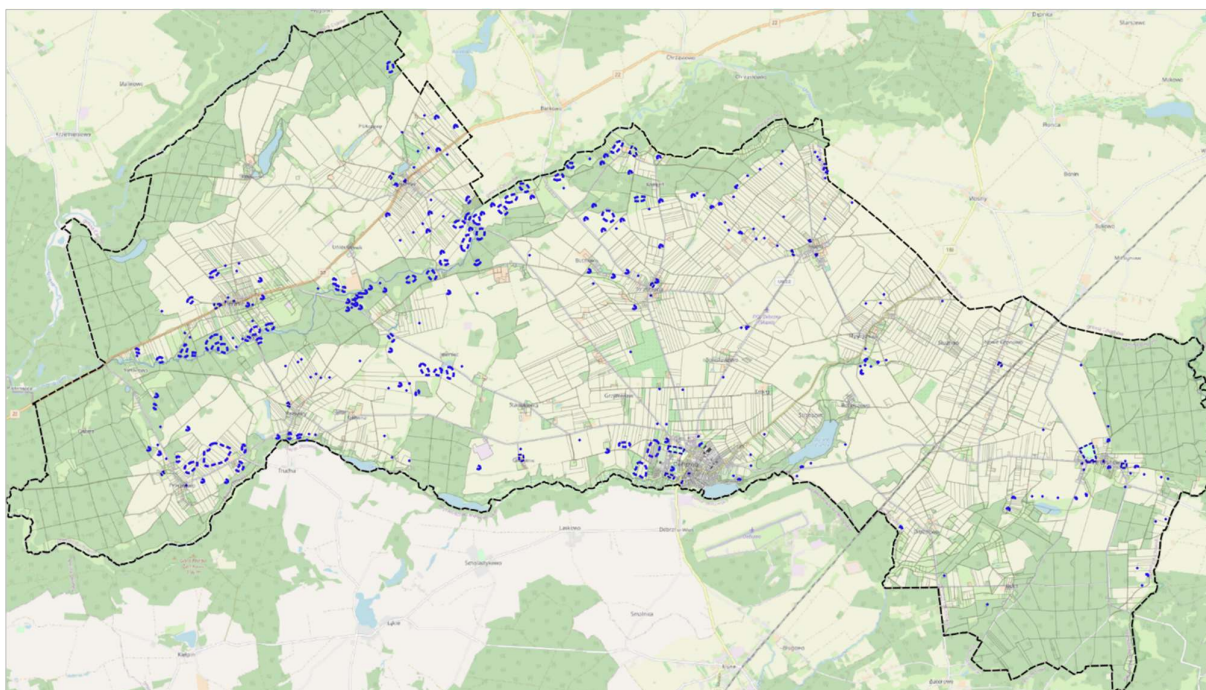
Nr rejestru zabytków: C-37

ryc. 58.

15.4. B - zabytki archeologiczne wpisane do ewidencji zabytków

Na obszarze miasta i gminy Debrzno znajduje wiele stanowisk archeologicznych objętych ochroną konserwatorską oraz wymagających objęcia ochroną. Ich lokalizację przedstawia poniższa grafika.

ryc. 59. Lokalizacja zabytków archeologicznych wpisanych do ewidencji zabytków.

Wszelkie roboty ziemne lub zmiana charakteru dotychczasowej działalności w obrębie strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, mogące doprowadzić do ich przekształcenia lub zniszczenia, wymagają przeprowadzenia niezbędnych badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

16. Obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady, w granicach gminy Debrzno, nie jest usytuowany żaden Pomnik Zagłady.

17. Tereny zamknięte i ich strefy ochronne

Zgodnie z definicją "terenów zamkniętych" zawartą w art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne dotycząca – są to tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, określone przez właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych.

Zgodnie z art. 13b ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustalenia planu ogólnego określa się, uwzględniając znajdujące się na obszarze gminy tereny zamknięte i ich strefy ochronne.

17.1. Tereny zamknięte

W granicach gminy Debrzno znajdują się tereny zamknięte, ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu tj. Ministra Infrastruktury, który wydał decyzję nr 14 z dnia 18 września 2020r. (DZ.U. z 2020 r., poz.38) w sprawie ustalenia terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe.

Zgodnie z ww. decyzją Ministra Infrastruktury granice działek ewidencyjnych stanowią jednocześnie granice terenów zamkniętych. Poniżej zamieszczono wykaz działek, dla których ustalono teren zamknięty:

Lp.	Obręb	nr działki	powierzchnia w ha
1	Drozdowo	151	3,9400
2	Myśligoszcz	315	3,0000
3	Nowe Gronowo	107	11,7100
razem			18,65 ha

tab. 9. Tereny zamknięte w gminie Debrzno.

ryc. 60. Tereny zamknięte wzdłuż linii kolejowej nr 203 relacji Tczew – Kostrzyn

ryc. 61. Działka nr 151, Drozdowo

ryc. 62. Działka nr 315, Myśligoszcz

ryc. 63. Działka nr 107, Nowe Gronowo

17.2. Strefy ochronne dla terenów zamkniętych

Strefy ochronne dla terenów zamkniętych ustalane są w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Ma to miejsce wtedy, gdy uciążliwości związane z funkcjonowaniem terenu zamkniętego wykraczają poza granice obszaru ograniczonego użytkowania. Konieczność stworzenia strefy ochronnej pojawia się też wtedy, gdy występują potencjalne zagrożenia dla otoczenia bądź inne oddziaływania, oraz wtedy, gdy konieczna jest dodatkowa ochrona terenu zamkniętego i znajdujących się na nim obiektów przed penetracją, nasłuchem albo uciążliwościami zewnętrznymi. Szczegółowe ograniczenia dotyczące konkretnej strefy ujęte są w decyzji o jej ustanowieniu.

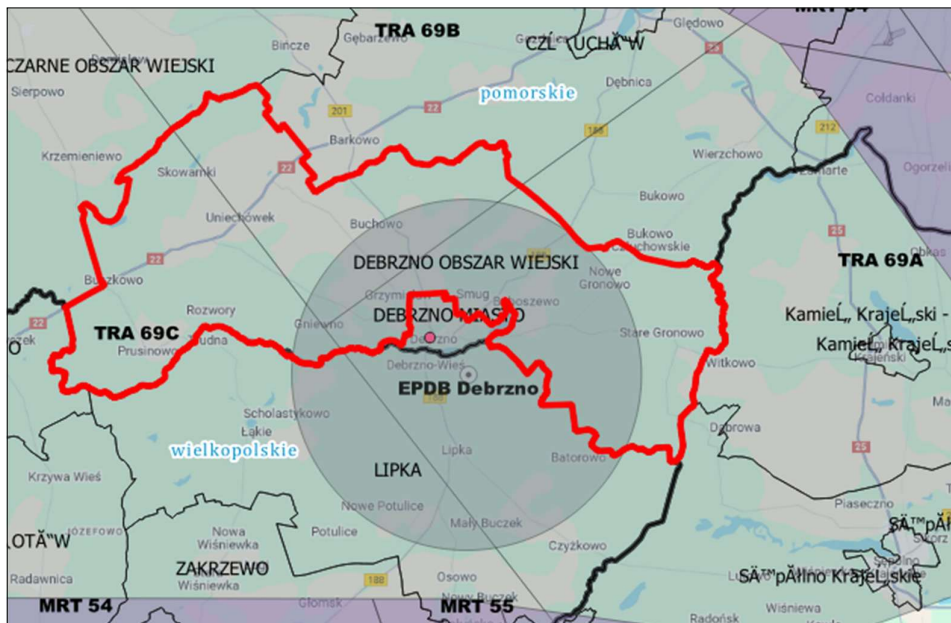
W granicach gminy Debrzno nie wyznaczono stref ochronnych terenów zamkniętych.

18. Obszary ograniczonego użytkowania

Na terenie gminy Debrzno nie ma wyznaczonych obszarów ograniczonego użytkowania ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Niezależnie od powyższego, część gminy Debrzno objęta jest przestrzeniami powietrznymi TRA 69A, 69B i 69C, wykorzystywanymi przez lotnictwo wojskowe od powierzchni terenu. Przestrzenie TRA – (Temporary Reserved Area) stanowią strefy czasowo rezerwowane i jako takie, nie mają wpływu na

ustalenie konkretnej strefy planistycznej w planie ogólnym. Ich istotą jest fakt, że podejmowanie działań w TRA lub w segmentach tych stref, wymaga rezerwacji przestrzeni powietrznej w AMC Polska. Przez TRA lub jej segmenty dopuszcza się przelot innego statku powietrznego, niebiorącego udziału w działaniach, dla których zarezerwowano strefę, po uzyskaniu zezwolenia właściwego organu służby ruchu lotniczego lub właściwego dla tej strefy organu wojskowego.

Ryc. 64. Przestrzenie lotnicze wykorzystywane przez lotnictwo wojskowe

19. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Obszary wymagające przekształceń i rehabilitacji opisano w punkcie 14, jako obszary wskazane do rewitalizacji. Nie wyznacza się obszarów wymagających rekultywacji lub remediacji.

W gminie Debrzno brak jest gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, które utraciły wartości użytkowe i przyrodnicze m.in. na skutek zmiany lub pogorszenia się stanu środowiska, działalności przemysłowej lub niewłaściwie prowadzonej działalności rolniczej.

20. Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji

Gmina Debrzno posiada Lokalny Program Rewitalizacji gminy Debrzno na lata 2016-2022, uchwalony Uchwałą Nr 73.LVIII.2017 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 16 października 2017r. Dokument ten identyfikuje obszar zdegradowany i wskazuje obszar rewitalizacji, ponadto zawiera wieloletni program działań prowadzących do wyprowadzenia obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego. Obszar zdegradowany, to obszar, na którym występują zjawiska kryzysowe związane z koncentracją negatywnych zjawisk społecznych takich jak niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym wraz z jednoczesnym występowaniem negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Obszar rewitalizacji to obszar, na którym zamierza się prowadzić działania rewitalizacyjne.

Granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zostały uaktualnione i określone w Uchwale Nr 37.XXIII.2025 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 3 września 2025 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Debrzno (Dz. Urz. Woj. Pom. z dnia 18 września 2025 r. poz. 3244). W efekcie analiz przeprowadzonych w ramach programu rewitalizacji jako obszar zdegradowany wskazano *stare miasto* - centralną część miasta (która pokrywa się z historycznym centrum) oraz północno – zachodnią część miasta. Obszar ten ma łączną powierzchnię ok. 34 ha co stanowi 4,13 % powierzchni miasta Debrzno i 0,14% powierzchni całej gminy Debrzno. Obszar zdegradowany na terenie gminy Debrzno pokrywa się w całości z obszarem przeznaczonym do rewitalizacji.

ryc. 65. Obszar zdegradowany i obszar przeznaczony do rewitalizacji na terenie gminy Debrzno.

źródło: Uchwała Nr 37.XXIII.2025 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 3 września 2025 r.

Obszar rewitalizacji charakteryzuje się znaczną koncentracją problemów społecznych, w tym ubóstwa, długotrwałego bezrobocia oraz przestępczości, bardzo niskim poziomem świadomości dotyczącej estetyki przestrzeni, relatywnie dużą skalą niepełnosprawności. Tak jak cała gmina Debrzno, tak i obszar zdegradowany boryka się także z problemami demograficznymi, które objawiają się postępującą depopulacją oraz wysokimi wskaźnikami obciążenia demograficznego.

Ponadto, obszar zdegradowany śródmieścia charakteryzuje się dużym stopniem degradacji przestrzeni, a także relatywnie niewielką powierzchnią terenów zielonych i prawie zupełnym brakiem terenów rekreacyjnych.

Analiza danych pokazuje, że głównym problemem jest w tym przypadku po pierwsze brak spójnej koncepcji zagospodarowania śródmieścia, ale także ogólna niska estetyka i funkcjonalność przestrzeni publicznych oraz prywatnych.

Lokalny Program Rewitalizacji gminy Debrzno wskazuje najistotniejsze szanse dla obszaru rewitalizacji, a mianowicie:

1. możliwość wykorzystania zaplecza instytucjonalnego (biblioteka, Centrum Kultury, Sportu i Turystyki) do poszerzania oferty usług społecznych i kulturalnych (wzmocnienie potencjału instytucjonalnego w zakresie edukacji, kultury oraz rozrywki, które pozytywnie wpływać będzie na zmniejszanie skali negatywnych zjawisk społecznych).
2. możliwość wykorzystania potencjału historycznego centrum miasta oraz do kształtowania funkcji reprezentacyjnej oraz turystycznej (w tym przyciąganie inwestycji na obszar rewitalizacji, w szczególności w sferze usług na rzecz ludności, w tym usług wzmacniających potencjał turystyczny).
3. powiązanie funkcjonalno-przestrzenne centrum miasta z otoczeniem (m. in. przebieg drogi wojewódzkiej), w tym pełnienie przez centrum ważnych funkcji usługowych a zwłaszcza handlowych.
4. zaangażowanie w proces rewitalizacji podmiotów prywatnych (wspólnot mieszkaniowych, właścicieli obiektów mieszkalnych, usługowych, przedsiębiorców) oraz mieszkańców – zwłaszcza w podnoszenie stanu technicznego tych obiektów oraz ogólnej estetyki. Działania te poprzez wykorzystanie istniejących zasobów dziedzictwa historycznego, wzmacniają tożsamość lokalną, potencjał turystyczny i gospodarczy gminy, a jednocześnie wpływają pozytywnie na sferę społeczną.

Ponadto, program ten wyznacza cele i priorytety rewitalizacyjne prowadzące do wyprowadzenia obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego. Zaczynając od poziomu najbardziej ogólnego, a kończąc na celach strategicznych i szczegółowych, które odnoszą się do poszczególnych obszarów problemowych

21. Obszary ciche w aglomeracji oraz obszary ciche poza aglomeracją

Zgodnie z art. 118b ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska rada powiatu może, w drodze uchwały, wyznaczyć obszary ciche w aglomeracji lub obszary ciche poza aglomeracją. Na dzień sporządzenia Planu ogólnego gminy Debrzno, rada powiatu człuchowskiego nie wprowadziła takiej uchwały.

22. Grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I-III

W gminie Debrzno użytki rolne z wyłączeniem gruntów rolnych pod wodami, stanowią 65,05% jej powierzchni. Pozostały obszar zajmują głównie lasy, wody oraz drogi i tereny zabudowane. Wśród użytków rolnych zdecydowanie dominują grunty orne, których powierzchnia wynosi 13035,09ha, co stanowi 58,2% powierzchni gminy. Łąki i pastwiska zajmują tylko 1047,39 ha, a więc zaledwie 4,68%

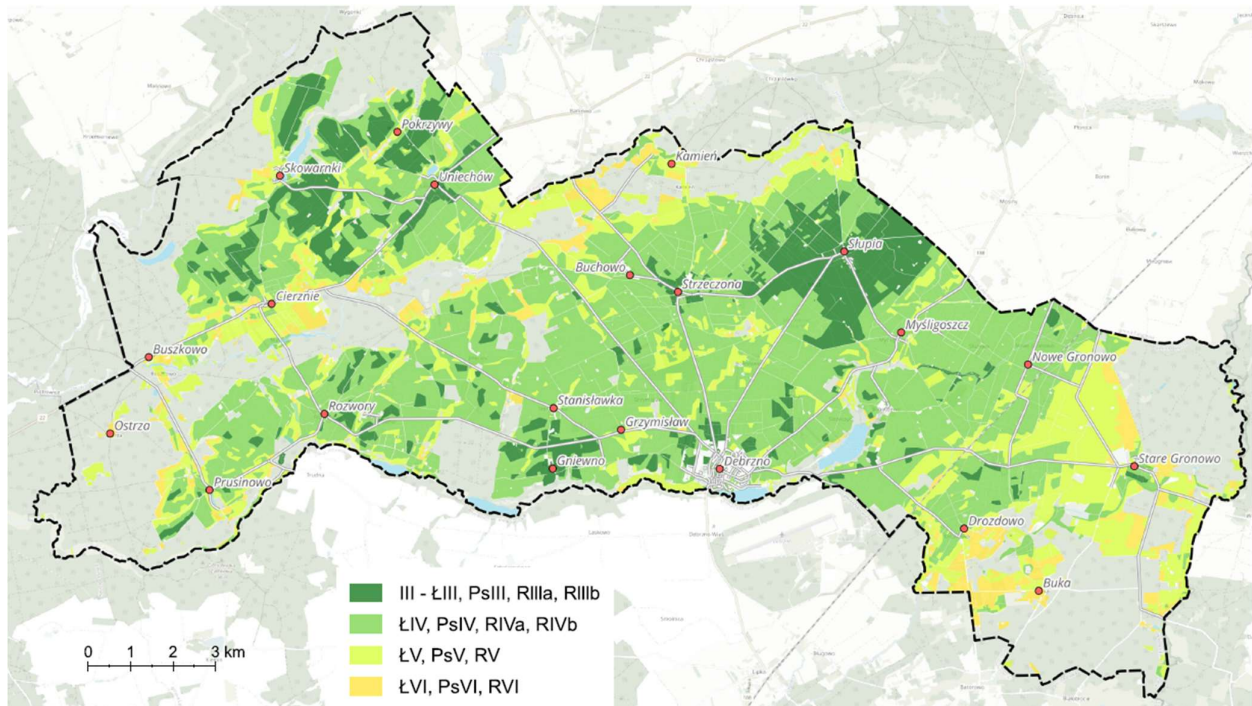
powierzchni gminy. Największe powierzchnie gruntów wysokich klas bonitacyjnych (I, II, III, IV, V, VI) występują w obrębie Słupia i Uniechów. W obrębach Buka i Drozdowo nie występują one w ogóle.

Udział gruntów klas I-III w łącznej powierzchni gruntów rolnych w obrębach przedstawia się następująco:

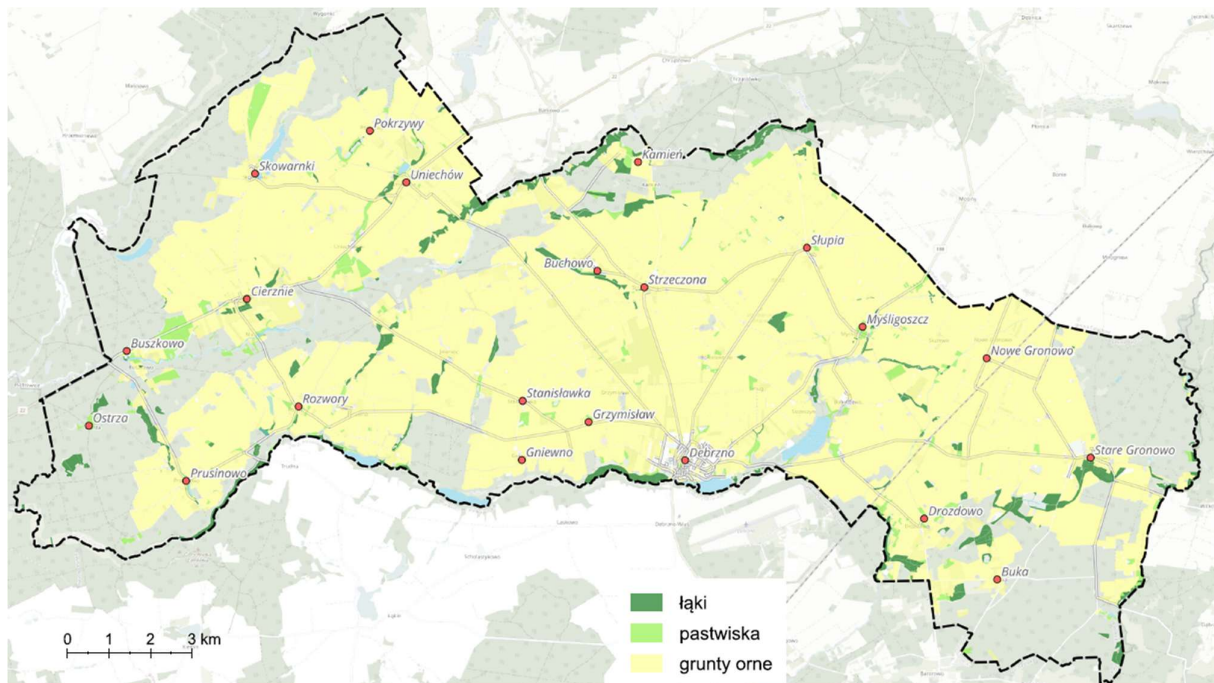
- Słupia - 58,67 %
- Uniechów - 31,25 %
- Miasto Debrzno - 13,44 %
- Grzymisław - 12,28 %
- Cierznie - 10,76 %
- Rozwory - 10,34 %
- Strieczona - 5,28 %
- Myśligoszcz - 4,16 %
- Prusinowo - 3,86 %
- Stare Gronowo - 2,16 %
- Nowe Gronowo - 2,07 %
- Buka - 0,00 %
- Drozdowo - 0,00 %

Nazwa obrębu	powierzchnia obrębu [ha]	powierzchnia [ha]			% powierzchni obrębu		
		I-III	I-IV	razem	I-III	I-IV	razem
Buka	1163,6	0,00	223,98	223,98	0,00	19,25	19,25
Cierznie	1520,89	91,26	756,61	847,87	6,00	49,75	55,75
Drozdowo	432,53	0,00	357,95	357,95	0,00	82,76	82,76
Grzymisław	2427,51	235,33	1681,65	1916,99	9,69	69,27	78,97
Miasto Debrzno	751,52	61,31	394,91	456,23	8,16	52,55	60,71
Myśligoszcz	1754,43	64,92	1493,95	1558,87	3,7	85,15	88,85
Nowe Gronowo	593,93	11,49	542,48	553,96	1,93	91,34	93,27
Prusinowo	2142,55	30,31	754,15	784,46	1,41	35,2	36,61
Rozwory	1401,16	92,7	804,1	896,79	6,62	57,39	64,00
Słupia	1441,72	759,92	535,29	1295,21	52,71	37,13	89,84
Stare Gronowo	2507,41	28,19	1278,48	1306,67	1,12	50,99	52,11
Strieczona	2974,02	118,41	2123,04	2241,45	3,98	71,39	75,37
Uniechów	3285,34	665,14	1463,47	2128,61	20,25	44,55	64,79

tab. 10. Udział powierzchni gruntów klas I-III i IV-VI w poszczególnych obrębach

ryc. 66. Jakość gruntów rolnych na podstawie klas bonitacyjnych.

ryc. 67. Użytkowanie gruntów rolnych

Poniżej w tabeli przedstawiono powierzchnię gruntów poszczególnych klas użytków rolnych według obrębów.

Obręb	ŁIII	ŁIV	ŁV	ŁVI	PsIII	PsIV	PsV	PsVI	RIIIa	RIIIb	RIVa	RIVb	RV	RVI
Buka	0,0	27,4	3,1	0,0	0,0	3,8	6,9	0,2	0,0	0,0	0,0	0,7	71,4	110,3
Cierznie	0,0	8,7	6,6	1,0	0,0	26,1	40,2	1,6	0,0	91,3	180,3	151,4	246,5	94,1
Drozdowo	0,0	1,3	32,8		0,0	4,6	26,8	0,3	0,0	0,0	56,5	75,0	70,1	90,4
Grzymisław	0,0	10,9	8,5	2,5	10,8	15,4	3,4	2,1	1,4	223,1	1142,7	282,9	190,2	23,1
Miasto Debrzno	0,0	1,4	34,1	0,0	0,4	12,5	0,7	0,0	7,4	53,5	250,8	63,3	29,6	2,5
Myśligoszcz	8,5	16,5	6,1	0,2	7,8	24,7	14,8	1,8	1,5	47,1	746,8	525,1	149,3	8,6
Nowe Gronowo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	1,3	0,0	0,0	11,5	256,6	148,8	135,2	0,0
Prusinowo	0,0	19,8	49,1	7,7		5,4	18,8	11,0	0,0	30,3	237,2	170,9	176,5	57,7
Rozwory	4,3	18,4	18,7	1,7	1,5	10,2	21,7	1,2	0,0	86,9	470,6	120,5	109,0	32,0
Stupia		18,5	38,3		1,7	8,9	7,8	0,0	291,0	467,3	301,6	62,5	84,5	13,2
Stare Gronowo	6,5	73,9	25,9	5,7	1,3	2,3	15,8	2,3	0,0	20,4	122,9	135,7	726,6	167,3
Strieczona		53,0	64,7	9,3	0,0	10,6	20,8	4,7	0,5	117,9	813,9	638,4	369,2	138,4
Uniechów		21,5	25,0	4,9	0,0	64,0	28,3	3,8	23,4	641,7	532,5	351,6	382,5	49,5

tab. 11. Powierzchnia gruntów wg klas użytków rolnych (ha).

23. Grunty leśne

Grunty zaliczane do użytków leśnych (Ls) zajmują powierzchnię 6384,56 ha, co stanowi 28,51% powierzchni gminy Debrzno. Lesistość w poszczególnych obrębach jest mocno zróżnicowana. W obrębie Nowe Gronowo użytki leśna w ogóle nie występują, podczas gdy w obrębie Buka stanowią 78,5% powierzchni.

Zgodnie z art. 7 Ustawy o Lasach (Dz.U.2024.530 t.j.) trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się według planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu. Art. 19 ww. ustawy stanowi natomiast, że:

- „1. Plany urządzenia lasu sporządza się dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Uproszczone plany urządzenia lasu, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, sporządza się dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa oraz dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

3. Dla lasów rozdrobnionych o powierzchni do 10 ha, niestanowiących własności Skarbu Państwa, zadania z zakresu gospodarki leśnej określa decyzja starosty wydana na podstawie inwentaryzacji stanu lasów.

4. Dla lasów rozdrobnionych o powierzchni do 10 ha, wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, zadania z zakresu gospodarki leśnej na podstawie inwentaryzacji stanu lasów określa nadleśniczy.”

Uwzględniając powyższe, przeanalizowano dokumenty Planów Urządzenia Lasu (PUL) dla nadleśnictwa oraz Uproszczony Plan Urządzenia Lasu (UPUL) dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych w poszczególnych obrębach gminy Debrzno.

obręb	powierzchnia użytków leśnych (Ls)		Powierzchnia objęta UPUL		Powierzchnia objęta PUL	
	ha	%	ha	%	ha	%
Buka	914,21	78,57	767,16	65,93	148,76	12,78
Cierznie	584,14	38,41	580,89	38,19	2,74	0,18
Drozdowo	45,34	10,48	21,16	4,89	23,39	5,41
Grzymisław	351,59	14,48	310,85	12,81	19,46	0,80
Miasto Debrzno	65,41	8,70	32,41	4,31	3,88	0,52
Myślizoszcz	100,58	5,73	44,35	2,53	8,66	0,49
Nowe Gronowo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Prusinowo	1219,28	56,91	1198,30	55,93	14,52	0,68
Rozwory	414,45	29,58	395,23	28,21	8,90	0,63
Słupia	94,04	6,52	93,83	6,51	0,00	0,00
Stare Gronowo	1061,08	42,32	915,00	36,49	130,53	5,21
Strieczona	581,12	19,54	495,97	16,68	68,94	2,32
Uniechów	953,33	29,02	885,59	26,96	69,29	2,11
razem	6384,56		5740,74		499,07	

tab. 12. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych objętych planami urządzania lasów

Według stanu na 20 czerwca 2022r. w gminie Debrzno lasy niepaństwowe objęte UPUL zajmowały powierzchnię 499,07 ha. Grunty leśne w poszczególnych obrębach przedstawiały się następująco:

Obręb	Powierzchnia lasów [ha]	Grunty zalesione	Grunty niezalesione	Grunty inne związane z gospodarką leśną
Buka	148,7595	147,8820	0,8775	0,0000
Cierznie	11,3680	11,3680	0,3790	0,0000
Drozdowo	23,3872	22,8943	0,3182	0,0000
Grzymisław	19,4642	19,2184	0,2458	0,0000
Miasto Debrzno	3,8834	3,2669	0,6165	0,0000
Myślizoszcz	8,6637	8,6071	0,0000	0,0566
Nowe Gronowo	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Prusinowo	14,5203	14,5203	0,0000	0,0000
Rozwory	8,8957	8,0589	0,8368	0,0000
Słupia	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Stare Gronowo	130,5251	129,9018	0,6233	0,0000
Strieczona	68,9395	66,9980	1,9415	0,0000
Uniechów	69,2944	66,7538	2,5406	0,0000

tab. 13. Grunty leśne wg obrębów geodezyjnych.

Lasy własności Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych, obejmują powierzchnię 5740,74 ha. Struktura powierzchni leśnych przedstawia się następująco:

Obręb	Powierzchnia lasów [ha]	Grunty zalesione	Grunty niezalesione	Grunty inne związane z gospodarką leśną
Buka	767,16	716,88	32,64	17,64
Cierznie	580,89	566,39	0,00	14,50
Drozdowo	21,16	20,11	0,79	0,27
Grzymisław	310,85	250,54	48,56	11,76
Miasto Debrzno	32,41	32,10	0,00	0,31
Myślągoszcz	44,35	38,40	5,95	0,00
Nowe Gronowo	0,00	0,00	0,00	0,00
Prusinowo	1198,30	1096,09	73,44	0,00
Rozwory	395,23	366,94	13,79	28,78
Słupia	93,83	89,32	0,00	14,50
Stare Gronowo	915,00	866,19	43,33	4,51
Strzeżona	495,97	466,08	13,13	5,47
Uniechów	885,59	798,88	58,86	16,75

tab. 14. Struktura gruntów leśnych w gminie Debrzno.

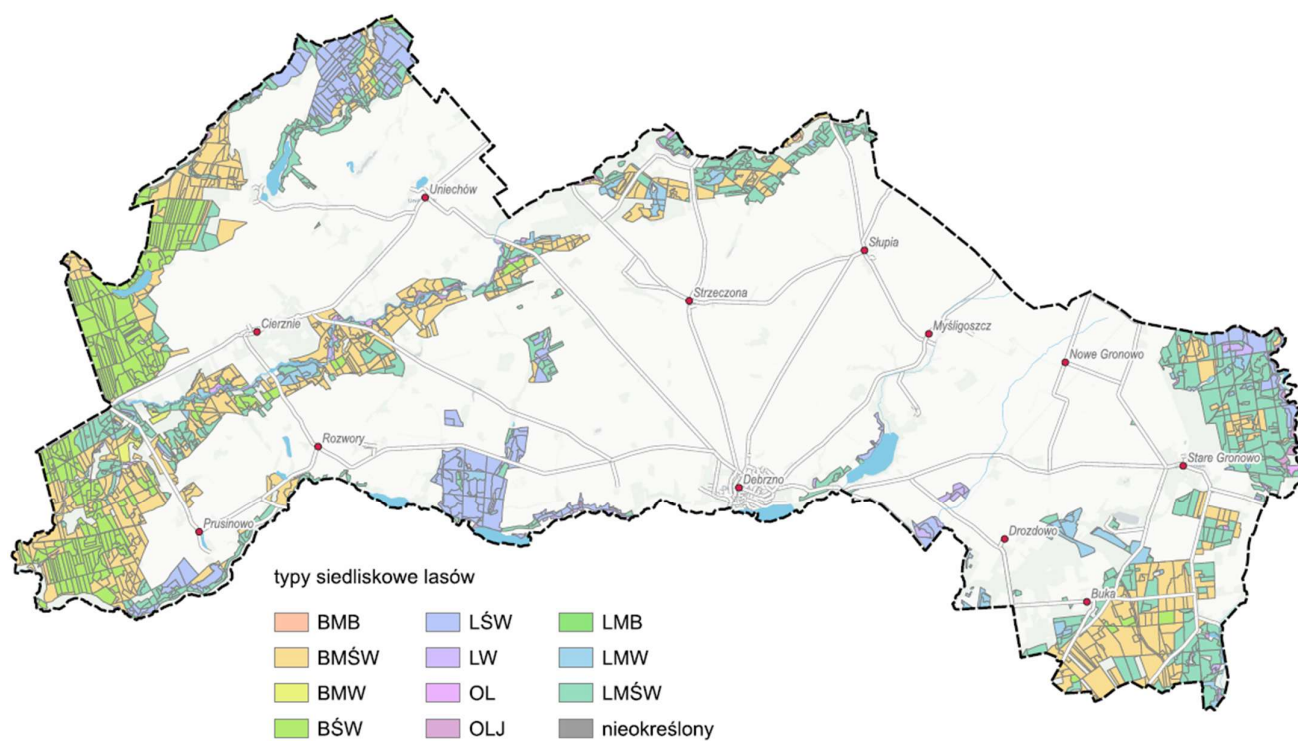
Według *Banku Danych o Lasach* pod względem siedliskowym lasy w gminie Debrzno są mocno zróżnicowane, choć zdecydowanie dominują siedliska boru mieszanego świeżego i lasu mieszanego świeżego.

	typ siedliskowy	Buka	Cierznie	Drozdowo	Grzymisław	Miasto Debrzno	Myślągoszcz	Prusinowo	Rozwory	Stare Gronowo	Strzeżona	Uniechów
	Powierzchnia [ha]	BMB		3,25							1,91	
BMŚW		475,43	144,67	0	0			470,18	226,8	22,23	153,35	194,91
BMW			1,92					28,65		0,95		
BŚW		23,55	380,5					374,7	27,64			9,24
LMB								4,32	3,28		0,66	
LMŚW		208,77	21,29	0	20,32	20,94	1,71	223,8	72,51	64,93	578,13	198,18
LMW		53,78	9,47	20,93	10,91			15,55	43	2,18	62,11	56,58
LŚW				0,23	265,68	10,17	21,08	58,23	0		65,81	19,21
LW			2,07	0	8,68	1,31	21,57	0,74		1,67	24,21	
OL		0,76	6,12		0,8			7,84	10,97		7,77	15,47
OLJ			0	3,79	0	0	0	1,97		23,04	3,59	
Udział w powierzchni użytków leśnych	BMB	0,00	0,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,03	0,00	0,00
	BMŚW	52,00	24,77	0,00	0,00	0,00	0,00	38,56	54,72	23,64	14,45	33,54
	BMW	0,00	0,33	0,00	0,00	0,00	0,00	2,35	0,00	1,01	0,00	0,00
	BŚW	2,58	65,14	0,00	0,00	0,00	0,00	30,73	6,67	0,00	0,00	1,59
	LMB	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,35	0,79	0,00	0,06	0,00
	LMŚW	22,84	3,64	0,00	5,78	32,02	1,70	18,36	17,50	69,04	54,49	34,10

	typ siedliskowy	Buka	Cierznie	Drozdowo	Grzymisław	Miasto Debrzno	Myśligoszcz	Prusinowo	Rozwory	Stare Gronowo	Strzeżona	Uniechów
	LMW	5,88	1,62	46,17	3,10	0,00	0,00	1,28	10,38	2,32	5,85	9,74
	LŚW	0,00	0,00	0,51	75,57	15,55	20,96	4,78	0,00	0,00	6,20	3,31
	LW	0,00	0,35	0,00	2,47	2,00	21,45	0,06	0,00	1,78	2,28	0,00
	OL	0,08	1,05	0,00	0,23	0,00	0,00	0,64	2,65	0,00	0,73	2,66
	OLJ	0,00	0,00	0,00	1,08	0,00	0,00	0,00	0,48	0,00	2,17	0,62
<p><i>BŚW - bór świeży, BMŚW - bór mieszany świeży, LMŚW - las mieszany świeży, LŚW - las świeży, LW - las wilgotny, OL - ols, OLJ – ols jesionowy, LMB - las mieszany bagienny, LMW - las mieszany wilgotny.</i></p>												

tab. 15. Siedliska lasów w gminie Debrzno.

Lokalizację poszczególnych typów siedliskowych lasów na terenie gminy Debrzno przedstawia grafika.

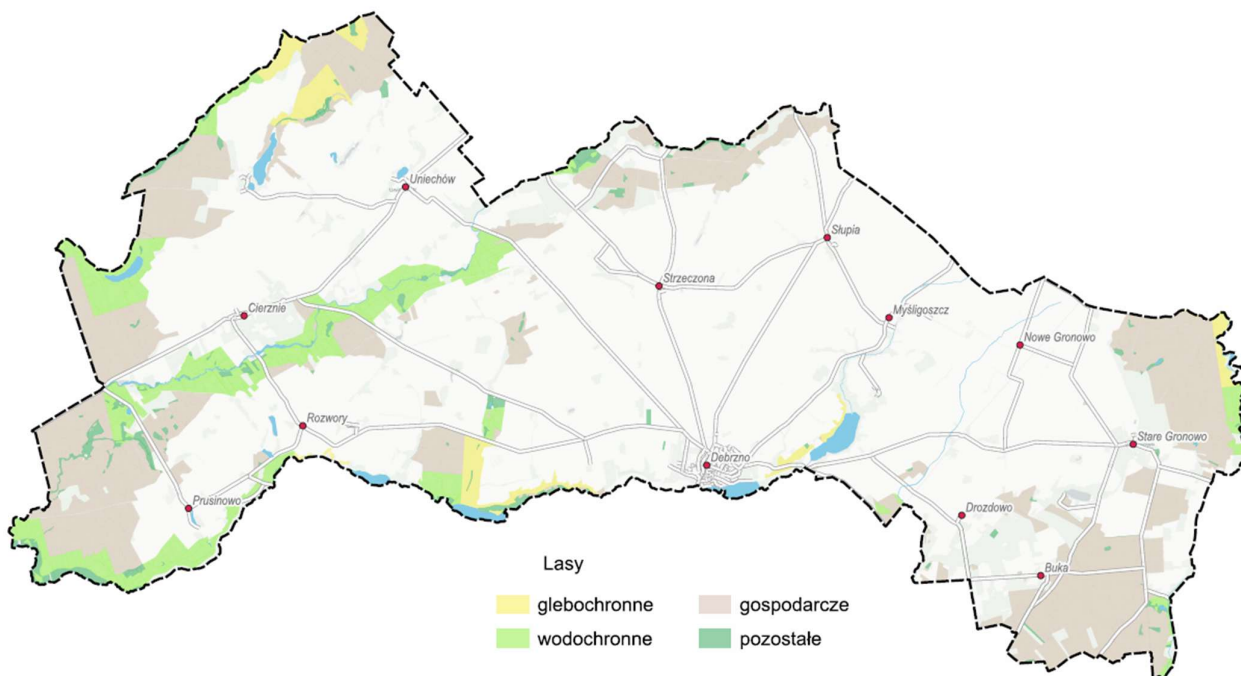
ryc. 68. Typy siedliskowe lasów

W obszarze objętym opracowaniem, część lasów została uznana za lasy ochronne, ponieważ chronią zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, lub wierzchnią warstwę gleby. Udział lasów ochronnych, gospodarczych i pozostałych według danych BDL przedstawia się następująco:

obręb	Lasy gospodarcze[ha]	Lasy ochronne [ha]		inne
		glebochronne	wodochronne	
Buka	759,69	0,00	0,00	8,07
Cierznie	310,08	0,00	259,22	6,01
Drozdowo	21,16	0,00	0,00	2,94
Grzymistaw	127,45	104,23	78,51	43,41
Miasto Debrzno	0,31	32,10	0,00	0,84
Myśligoszcz	36,83	0,00	7,52	0,62
Prusinowo	809,81	0,00	374,20	116,10
Rozwory	101,34	6,27	278,56	19,82
Słupia	93,86	0,00	0,00	0,75
Stare Gronowo	800,69	41,57	72,82	20,11
Strieczona	0,00	0,00	98,29	442,53
Uniechów	0,00	162,98	98,15	676,69
Suma końcowa	3061,21	347,15	1267,28	1337,89

tab. 16. Udział lasów ochronnych i gospodarczych w gminie Debrzno.

Rozmieszczenie lasów ochronnych i gospodarczych w obszarze gminy Debrzno przedstawia poniższa grafika.

ryc. 69. Rozmieszczenie lasów ochronnych i gospodarczych w obszarze gminy *Debrzno*.

Źródła danych: opracowanie własne na podstawie danych BDL, PUL i UPUL Źródła danych: opracowanie własne na podstawie danych BDL, PUL i UPUL

24. Zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

W związku z art. 267 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz § 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 grudnia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu informacji wymaganych do podania do publicznej wiadomości przez właściwe organy Państwowej Straży Pożarnej, Pomorski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej udostępnił wykaz zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej na terenie województwa pomorskiego. Według stanu na dzień 31 stycznia 2025 r. na terenie gminy Debrzno nie występowały zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

25. Obszary pasa nadbrzeżnego, w tym w szczególności pasa technicznego

Na terenie gminy Debrzno nie występują obszary nadbrzeżne ustalone przepisami ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

26. Rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w art. 7 ustala, że zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. Zadania własne gminy można podzielić na kategorie, tj. zadania z zakresu:

- infrastruktury społecznej (ochrona zdrowia, pomoc społeczna, oświata, kultura, kultura fizyczna);

- infrastruktury technicznej gminy (gminne drogi, ulice, mosty, place, wodociągi, kanalizacja, usuwanie i oczyszczanie ścieków komunalnych, utrzymywanie czystości, utrzymywanie urządzeń sanitarnych, wysypiska oraz utylizacja odpadów komunalnych; zaopatrzenie w energię elektryczną i ciepłą, komunalne budownictwo mieszkaniowe, lokalny transport zbiorowy, targowiska i hale targowe, gminne obiekty i urządzenia użyteczności publicznej oraz obiekty administracyjnej);
- porządku i bezpieczeństwa publicznego (organizacja ruchu drogowego, porządek publiczny, ochrona przeciwpożarowa, bezpieczeństwo sanitarne);
- ładu przestrzennego i ekologicznego (planowanie przestrzenne, gospodarka terenami, ochrona środowiska).

26.1 Placówki oświatowe

Obecna sieć placówek edukacyjnych, dla których organem prowadzącym jest gmina Debrzno obejmuje placówki szkoły podstawowej, w ramach których funkcjonują klasy I-VIII. Gmina pozostaje organem prowadzącym dla:

- Szkoły Podstawowej w Debrznie, ul. Królewska 8, 77-310 Debrzno,
- Szkoły Podstawowej w Myśligoszczy, Myśligoszcz 42, 77-310 Debrzno,
- Szkoły Podstawowej w Starym Gronowie, Stare Gronowo 1, 77-310 Debrzno,
- Szkoły Podstawowej w Uniechowie, Uniechów 16, 77-310 Debrzno
- Przedszkola Miejskiego im. Jana Brzechwy, ul. Ogrodowa 20, 77-310 Debrzno,
- Żłobka Gminnego w Debrznie, ul. Ogrodowa 20A, 77-310 Debrzno

Na obszarze gminy nie funkcjonują szkoły ponadpodstawowe, jak również placówki opiekuńczo-edukacyjne działające poza publicznym systemem.

26.2 Placówki ochrony zdrowia i pomocy społecznej

W Rejestrze Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą na terenie gminy Debrzno, wpisane są dwa podmioty prowadzące praktykę lekarską, zapewniające dostępność do poradni podstawowej opieki zdrowotnej, medycyny rodzinnej. Należą do nich:

- NZOZ „ALMUS” sp. z o.o., ul. Strzelecka 2, 77-310 Debrzno,
- „ALMUS REHABILITACJA” sp. z o.o., ul. Strzelecka 2, 77-310 Debrzno.

Zakres świadczeń medycznych oferowanych przez NZOZ „Almus” obejmuje m.in. wizyty domowe, teleporady, porady dla dzieci chorych i zdrowych, porady dla osób powyżej 65 roku życia, porady udzielane pacjentom przewlekle chorym. W przychodni możliwe jest wykonanie badania USG, Doppler oraz echo serca. Realizowane są też programy szczepień ochronnych. Natomiast „ALMUS REHABILITACJA” świadczy usługi fizjoterapeutyczne, które nie wymagają całodziennego lub całodobowego nadzoru lekarza i pielęgniarki.

Na terenie gminy funkcjonują dwie apteki, w Debrznie przy ul. Tadeusza Kościuszki 3 oraz przy Strzeleckiej 2.

Najbliższym szpitalem jest Szpital Powiatowy im. Jana Parnasa w Człuchowie przy ul. Szczecińskiej 31, natomiast nocną i świąteczną opiekę zdrowotną prowadzi Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Człuchowie, z siedzibą również przy ul. Szczecińskiej 31.

Zakres dostępnej oferty medycznej dostępnej na terenie gminy Debrzno, obejmuje najważniejsze świadczenie pozwalające zaoferować jej mieszkańcom podstawową opiekę zdrowotną.

26.3 Placówki kulturowe

Mieszkańcy gminy Debrzno integrują się w ramach stowarzyszeń, których profil działalności jest bardzo szeroki zróżnicowany, począwszy od sportowych klubów uczniowskich, przez stowarzyszenia mieszkańców poszczególnych części i jednostek strukturalnych gminy, organizacji prowadzących liczne działania społeczno-kulturalne, aż po inicjatywy skupiające się na ogólnej promocji i rozwoju regionu.

Jako podmiot realizujący zadania własne gminy Debrzno, w dziedzinie wychowania, edukacji i upowszechniania kultury jest **Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Debrznie**, z siedzibą przy ul. Wojska Polskiego 2 w Debrznie. Centrum jest instytucją o charakterze edukacyjnym, kulturalnym i rekreacyjnym. Jej nadrzędnym celem jest pobudzanie i rozwijanie wyobraźni, kreatywności, zainteresowań, uzdolnień oraz umiejętności, każdej osoby – niezależnie od wieku. CKSiT w Debrznie dba o rozwój oferty kulturalnej szczególnie odwołującej się do lokalnej tradycji i dziedzictwa, zaspokajania kulturalnych potrzeb lokalnej społeczności oraz nastawienie na lokalną integrację.

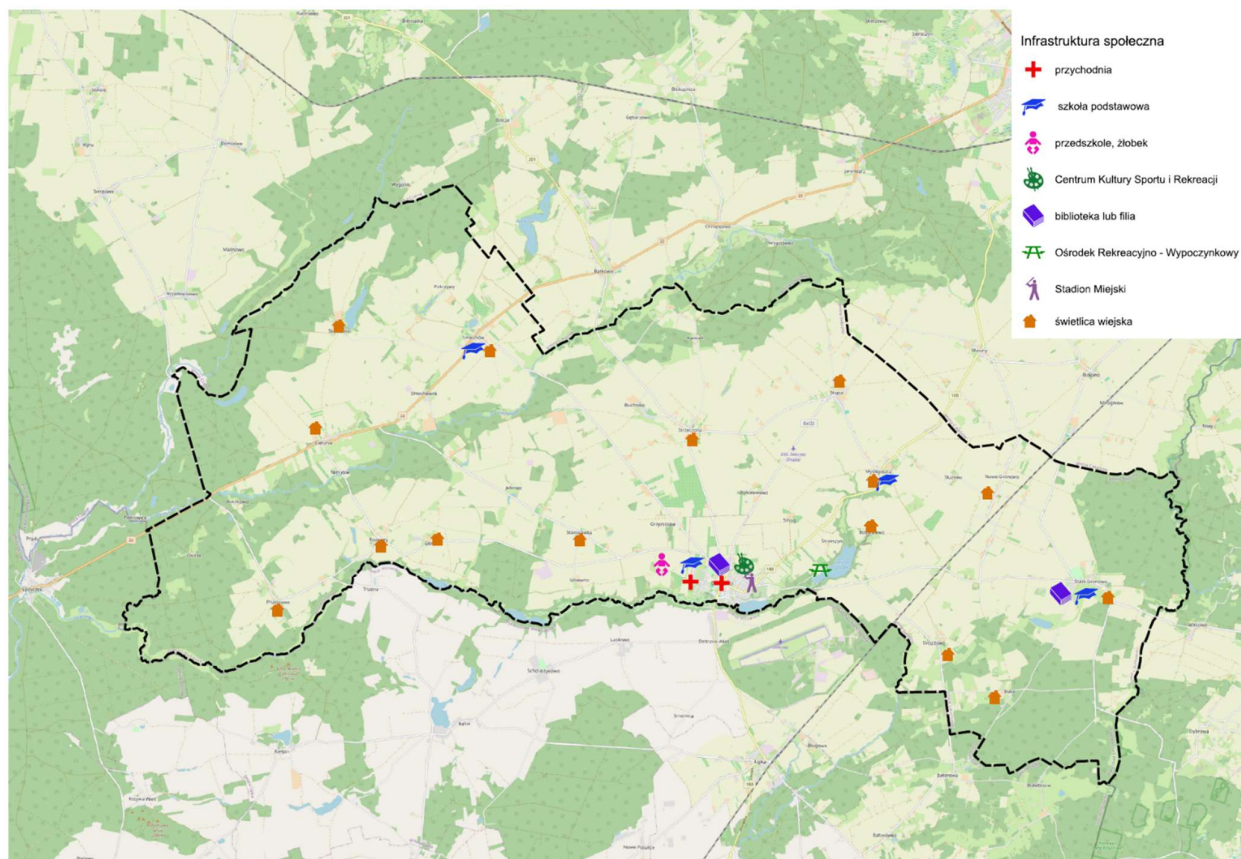
Działalność kulturalna prowadzona przez CKSiT w Debrznie obejmuje organizację cyklicznych zajęć i form zorganizowanych, integrujących społeczność lokalną, jak również organizację imprez tematycznych, okolicznościowych wraz z prowadzeniem atrakcyjnej oferty rozwijającej, pozwalającej na aktywne włączenie wszystkich grup społecznych.

W skład Centrum Kultury Turystyki i Sportu w Debrznie wchodzi również inne podmioty organizujące działalność kulturalną na terenie gminy, są to:

- Biblioteka przy CKTiS w Debrznie,
- filia biblioteki w Starym Gronowie,
- Kino za Rogiem w Debrznie,
- Ośrodek Rekreacyjno- Wypoczynkowy nad jeziorem Żuczek,
- Stadion Miejski w Debrznie, oraz
- świetlice wiejskie w miejscowościach: Boboszewo, Cierzenie, Myśligruszcz, Nowe Gronowo, Prusinowo, Rozwory, Skowarnki, Słupia, Stanisławka, Stare Gronowo, Strieczona, Uniechów, Buka, Drozdowo, Główna.

Uwzględniając profil działalności powyższych podmiotów należy przyjąć, że oferta kulturalna gminy Debrzno jest atrakcyjna i uwzględnia potrzeby wszystkich grup wiekowych. Jest również na bieżąco dostosowywana i rozwijana, co znacząco wpływa na jej pozytywny odbiór przez społeczność lokalną. Istotnym elementem jaki dostrzega się w ramach wzmocnienia dostępności do działalności kulturalnej gminy są podjęte i zrealizowane działania z zakresu modernizacji budynku, zwiększenia jego funkcjonalności, dzięki czemu jego wnętrze będzie znacząco dostosowane do prowadzonej oferty, jak i potrzeb jej odbiorców. Również stan techniczny świetlic gminnych wymaga bieżących

działań modernizacyjnych i dostosowywania ich standardu i funkcjonalności do możliwości wykorzystywania przez społeczności lokalne.

ryc. 70. Rozmieszczenie placówek oświatowych, kulturowych oraz ochrony zdrowia na terenie gminy Debrzno

27. Rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury transportowej wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu

Infrastruktura transportowa obejmuje sieci drogowe, kolejowe i żeglugi śródlądowej, autostrady morskie, porty żeglugi morskiej i śródlądowej, porty lotnicze oraz inne punkty wzajemnego połączenia między sieciami modalnymi (Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 661/2010/UE z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej).

W gminie Debrzno występują następujące elementy składające się na infrastrukturę transportową: sieci drogowe oraz kolejowe.

W ramach dróg, wyróżnia się drogi wewnętrzne oraz drogi publiczne. W rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych, **drogą publiczną** jest droga zaliczona na podstawie powyższej ustawy do jednej z kategorii dróg, z której może korzystać każdy, zgodnie z jej przeznaczeniem, z ograniczeniami i wyjątkami określonymi w tej ustawie lub innych przepisach szczególnych.

Artykuł 2 ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych, ze względu na funkcje w sieci drogowej, ustala **podział dróg publicznych na kategorie**, wyróżniając:

- drogi krajowe,

- drogi wojewódzkie,
- drogi powiatowe,
- drogi gminne.

Dodatkowo, ze względów funkcjonalno- technicznych, drogi publiczne dzielą się na **drogi zamiejskie, ulice oraz klasy**, określone w przepisach wykonawczych.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie przepisów techniczno- budowlanych dotyczących dróg publicznych, w §4 definiuje powyższe pojęcia następująco:

- droga zamiejska – droga niebędącą ulicą;
- ulica – droga klasy GP, G, Z, L lub D, otoczoną terenami zabudowy lub terenami przeznaczonymi pod zabudowę, pełniącą oprócz funkcji komunikacyjnej także inne funkcje, w szczególności związane z jej otoczeniem;
- klasa drogi – zestaw warunków i parametrów technicznych, jakim powinna odpowiadać droga, wynikających z jej cech funkcjonalnych;

Klasy dróg wg §11 ww. Rozporządzenia oznaczone są one symbolem literowym lub opisowo w następujący sposób:

- A – autostrada,
- S – ekspresowa,
- GP – główna ruchu przyspieszonego,
- G – główna,
- Z – zbiorcza,
- L – lokalna,
- D – dojazdowa.

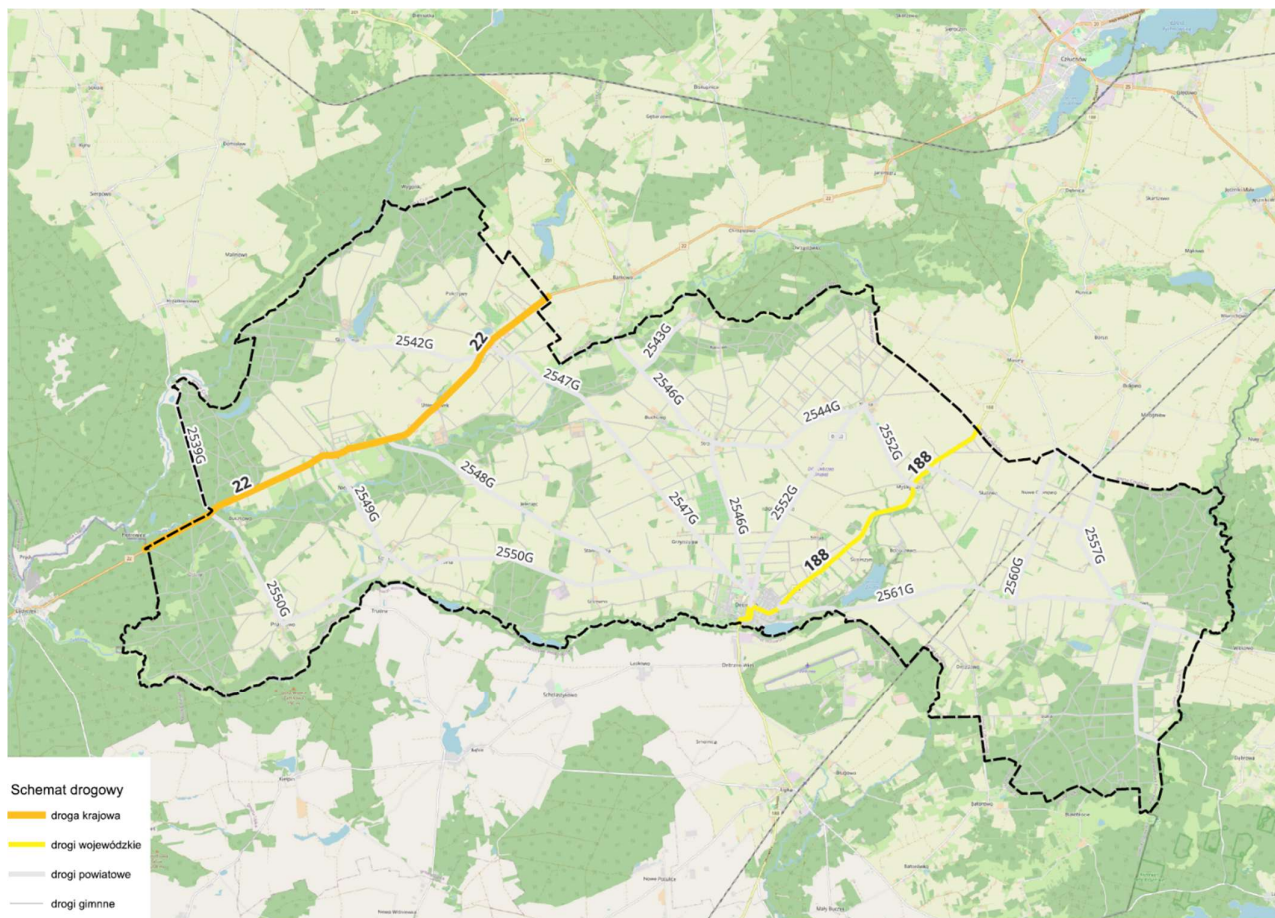
Drogi klasy **A** lub **S** stanowią **drogi zamiejskie**.

Natomiast drogi klasy **GP, G, Z, L** lub **D** mogą stanowić **drogę zamiejską** lub **ulicę**.

Jednocześnie, zgodnie z §12 ww. Rozporządzenia droga, w zależności od kategorii w rozumieniu przepisów o drogach publicznych, powinna mieć klasę:

- 1) **kategorii krajowej** – standardowo klasę A, S lub GP, w trudnych warunkach dopuszcza się – G;
- 2) **kategorii wojewódzkiej** – standardowo klasę G, dopuszcza się – GP, w trudnych warunkach – Z;
- 3) **kategorii powiatowej** – standardowo klasę Z, dopuszcza się – G, GP, w trudnych warunkach – L;
- 4) **kategorii gminnej** – standardowo klasę D lub L, dopuszcza się – Z, G lub GP.

Na terenie gminy Debrzno wyróżniamy drogi publiczne kategorii: krajowej, wojewódzkiej, powiatowej i gminnej.

ryc. 71. Schemat drogowy gminy Debrzno.

Drogą krajową przebiegającą przez obszar gminy Debrzno jest **DK 22** relacji Grzechotki (przejście graniczne z Rosją) – Kostrzyn nad Odrą (przejście graniczne z Niemcami). Droga krajowa nr 22 jest częścią dawnej autostrady, której fragmenty powstały już w latach 30-tych XX wieku. Docelowo miała ona stanowić połączenie drogowe Berlin (Niemcy) - Królewiec (Rosja). Łączna długość drogi wynosi ok. 460 km, w tym odcinek przebiegający przez gminę Debrzno wynosi ok. 12,5 km. Zarządcą DK 22 jest Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Gdańsku, z siedzibą przy ul. Subisława 5, 80-354 Gdańsk.

Do dróg wojewódzkich przebiegających przez obszar gminy Debrzno należy **DW 188** relacji Piła (woj. wielkopolskie) – Człuchów (woj. pomorskie), przez Krajenka, Złotów, Debrzno, Mosiny). Łączna długość drogi wynosi 74,6 km, w tym przez gminę Debrzno przebiega odcinek o długości ok. 8,5 km. Zarządcą DW 188 jest Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku, z siedzibą przy ul. Mostowej 1A, 80-778 Gdańsk.

Natomiast do dróg powiatowych przebiegających przez obszar gminy Debrzno należą:

- nr 2542G, Uniechów - Skowarnki,
- nr 2550G Buszkowo - Prusinowo - Rozwory - Debrzno (ul. Królewska),

- nr 2549G Cierznie – Rozwory,
- nr 2547G Uniechów - Debrzno (ulica bez nazwy),
- nr 2546G Barkowo - Debrzno (ul. Miodowa – Królewska – Niepodległości),
- nr 2552G Debrzno (ul. Młynarska) – Słupia – Myśligoszcz,
- nr 2557G Mosiny-Stare Gronowo
- nr 2559G Nowe Gronowo - DP nr 2557G,
- nr 2561G Debrzno (ul. Gronowska) - Stare Gronowo (Lutówko),

Drogami powiatowymi na obszarze gminy Debrzno zarządza Powiatowy Zarząd Dróg, z siedzibą przy Al. Wojska Polskiego 5, 77-300 Człuchów.

Reasumując, gmina Debrzno zajmując powierzchnię 225 km² charakteryzuje się bardzo dobrze rozwiniętą siecią osadniczą i dobrze rozwiniętą siecią dróg, wzdłuż których rozmieszczone są poszczególne miejscowości.

Uwzględniając uwarunkowania przestrzenne, jak na przykład położenie miasta Debrzno skrajne, w stosunku do całego obszaru gminy, należy zauważyć, że siatka ważniejszych dróg publicznych (powiatowych, wojewódzkich), nie zapewnia połączeń wewnątrz gminy Debrzno na linii wschód – zachód. Drogi powiatowe i droga wojewódzka rozchodzą się promieniście z miasta Debrzno w kierunkach północny – wschód, północny – zachód. Natomiast w relacji wschód – zachód, siatkę drogową uzupełniają drogi gminne.

Ponadto, przez południowo- wschodnią część gminy Debrzno przebiega linia kolejowa nr 203 Tczew – Kostrzyn, jednakże na odcinku przebiegającym przez gminę nie są zlokalizowane żadne przystanki, czy też stacje pasażerskie.

28. Rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury technicznej wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu

28.1. Gospodarka wodno- kanalizacyjna

Na terenie gminy Debrzno, działania z zakresu **dostaw wody** oraz odprowadzenia ścieków prowadzi Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Debrznie, z siedzibą przy ul. Traugutta 2.

Gmina Debrzno odznacza się bardzo wysokim, blisko 100% stopniem zwodociągowania. Podobnie wysoki, ponad 80% odsetek mieszkańców gminy posiada dostęp do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej. Cały obszar gminy Debrzno objęty jest aglomeracją ściekową, spełniającą warunki zgodności z dyrektywą dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG).

28.2. Sieć gazowa i ciepłownictwo

Dane publikowane przez Polską Spółkę Gazownictwa wskazują, że gmina Debrzno nie jest obszarem, w którym świadczona jest usługa dystrybucji gazu. W związku z powyższym zaopatrzenie w gaz możliwe jest wyłącznie w ramach systemów indywidualnych.

Na terenie gminy Debrzno scentralizowane systemy ciepłownicze wstępują jedynie w Debrznie. Przeważa system źródeł lokalnych ogrzewających obiekty, w które są wbudowane lub obiekty sąsiadujące. Znajdujące się na terenie gminy kotłownie lokalne opalane są węglem, olejem oraz biomasą i zaopatrują w ciepło zakłady handlowo-usługowe.

Co jednak istotne, w wyniku dostępności programów rządowych skierowanych na zwiększenie ochrony środowiska naturalnego i jego poszczególnych komponentów, w tym m.in. Programu Czyste Powietrze wśród właścicieli domów jednorodzinnych podjęte zostały działania z zakresu wymiany źródeł ciepła na ekologiczne, jak również rozpoczęte zostały prace w zakresie działań modernizacyjnych, zwiększając tym samym poziom energooszczędności efektywności eksploatacyjnej

28.3. System gospodarowania odpadami

Zadanie związane z obsługą gospodarki odpadami na terenie gminy Debrzno odbywa się w następujących formach:

- segregacja prowadzona przez mieszkańców, tzw. segregacja „u źródła”,
- segregacja w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie gminy, w miejscowości Grzmistaw.

Segregacja „u źródła” w gminie prowadzona jest zgodnie z obowiązującym Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Debrzno polega na zobowiązaniu właścicieli nieruchomości do selektywnego zbierania poszczególnych odpadów komunalnych. Podmiotem realizującym usługę odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu gminy jest Przedsiębiorstwo Komunalne Sanikont-Bis zgodnie z zawartą umową.

W miejscowości Grzmistaw działa *Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych*, który pozostaje dostępny dla mieszkańców obszaru gminy. PSZOK przyjmuje odpady w postaci papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła, odpadów opakowaniowych wielomateriałowych, bioodpadów, odpadów niebezpiecznych, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zużytych opon, odpadów wielkogabarytowych i mebli, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów rozbiórkowych i budowlanych, odpadów tekstyliów i odzieży oraz odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki.

29. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe

Obowiązek uwzględnienia uwarunkowań wynikających z audytu krajobrazowego wynika z art 13b ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zgodnie z art. 38 ww. ustawy do sporządzenia audytu krajobrazowego są zobowiązane organy samorządu województwa.

Zarząd Województwa Pomorskiego w dniu 4 września 2018 roku podjął uchwałę nr 940/360/18 w sprawie przystąpienia do sporządzenia projektu audytu krajobrazowego dla województwa pomorskiego. Zgodnie z informacjami zamieszczonymi na stronie Pomorskiego Biura Planowania Regionalnego w lutym 2025 zakończył się etap opiniowania projektu audytu krajobrazowego przez

organy wskazane w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Kolejnym krokiem po opiniowaniu oraz rozpatrzeniu otrzymanych uwag wraz z wprowadzeniem zmian, wynikających z uwzględnienia uwag, będzie proces konsultacji społecznych, które wstępnie zaplanowano na marzec i kwiecień 2025 roku. Obecnie, tj. marzec 2025 r., w związku z procesem wprowadzania zmian projekt audytu nie jest dostępny, zostanie udostępniony po wprowadzeniu zmian i akceptacji kolejnej wersji projektu Audytu Krajobrazowego Województwa Pomorskiego przez Zarząd Województwa Pomorskiego.

Audyt krajobrazowy to dokument, którego celem jest identyfikacja krajobrazów występujących na terenie całego województwa wraz z określeniem cech charakterystycznych oraz oceną wartości każdego z nich. W ramach audytu są identyfikowane **krajobrazy priorytetowe** czyli te, które są szczególnie cenne dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne lub estetyczno-widokowe. W ramach audytu ustalane są rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów priorytetowych.

Z projektu audytu krajobrazowego (wersja z 02.2025r.) wynika, że na terenie gminy Debrzno nie zidentyfikowano krajobrazów priorytetowych.

30. Analiza wniosków do planu ogólnego

Po podjęciu Uchwały Nr 4.XIV.2025 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 17 stycznia 2025 r. o przystąpieniu do sporządzenia Planu ogólnego gminy Debrzno, Burmistrz Debrzno ogłosił o przystąpieniu oraz o możliwości składania wniosków do planu. W wyznaczonym przez Burmistrza Debrzno terminie (tj. od 6 lutego 2025 r. do 4 marca 2025 r.) wpłynęło 54 pism zawierających wnioski od osób fizycznych.

Na zawiadania o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu ogólnego odpowiedziało składając swój wniosek 15 instytucji i organów opiniujących i uzgadniających projekt planu.

Wnioski zostają rozpatrzone w trakcie opracowywania planu ogólnego.

31. Opracowanie ekofizjograficzne w zakresie wymagań, o których mowa w art. 72 ust. 1-3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska

Na potrzeby Planu ogólnego gminy Debrzno sporządzono opracowanie ekofizjograficzne. Podstawę prawną sporządzenia opracowania ekofizjograficznego stanowią: art. 72 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz art. 13b ust. 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zakres merytoryczny określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych.

W opracowaniu ekofizjograficznym na potrzeby Planu ogólnego gminy Debrzno przedstawiona została struktura środowiska przyrodniczego. Rozpoznanie i charakterystyka stanu oraz funkcjonowania środowiska przyrodniczego dały podstawę do zdiagnozowania i określenia

predyspozycji przyrodniczych, do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej, ze szczególnym uwzględnieniem terenów, które powinny pełnić przede wszystkim funkcje przyrodnicze.

32. Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie

Obliczanie zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową jest jednym z obligatoryjnych etapów sporządzenia planu ogólnego. Ustawodawca wskazuje sposób obliczania zapotrzebowania na nową zabudowę oraz uzależnia możliwość wyznaczenia nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową stosownie do tego zapotrzebowania oraz w korelacji do przyjętej chłonności terenów mieszkaniowych. Sposób szacowania zapotrzebowania na nową zabudowę definiuje Rozporządzenie z dnia 8 grudnia 2023 r., w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu. Zgodnie z rozporządzeniem zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową oraz chłonność terenów niezabudowanych wyraża się w liczbie mieszkańców. W celu obliczenia zapotrzebowania należy posłużyć się wzorem:

$$ZAP = M_{20} - \frac{PUM_0}{P_{20}}$$

gdzie:

ZAP – oznacza zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową,

M_{20} – oznacza prognozowaną liczbę mieszkańców gminy w oparciu o dane udostępniane przez statystykę publiczną, powiększoną o 5%,

PUM_0 – oznacza łączną powierzchnię użytkową mieszkań w gminie zgodną z najnowszymi danymi,

P_{20} – oznacza prognozowaną powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca.

Prognozowaną powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca oblicza się zgodnie ze wzorami:

$$P_{20} = 2P_0 - P_{-20}$$
$$P_{20} = 3P_0 - 2P_{-10}$$

gdzie:

P_0 – oznacza powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca zgodną z najnowszymi danymi,

P_{-10} – oznacza powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca zgodną z danymi udostępnianymi przez statystykę publiczną, według stanu na 10 lat przed rokiem, z którego pochodzą najnowsze dane,

P_{-20} – oznacza powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca zgodną z danymi udostępnianymi przez statystykę publiczną, według stanu na 20 lat przed rokiem, z którego pochodzą najnowsze dane.

Obliczanie zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową

Dane dotyczące prognozowanej liczby ludności zastosowane w poniższych obliczeniach pochodzą z opracowania GUS „Prognoza ludności dla gmin na lata 2023-2060”, scenariusz główny (średni). Dane dotyczące powierzchni użytkowej mieszkań pobrano ze strony BDL, stan na marzec 2025.

Dane:

$$M_{20} = 7051 \times 1,05 = 7403,55 \text{ tj. } 7404$$

$$PUM_0 = 223\,578 \text{ m}^2$$

$$P_0 = 26,4 \text{ m}^2$$

$$P_{-10} = 22,5 \text{ m}^2$$

$$P_{-20} = 20,8 \text{ m}^2$$

Prognozowana powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie na jednego mieszkańca:

$$P_{20} = 3P_0 - 2P_{-10} = 3 \times 26,4 - 2 \times 22,5 = 79,2 - 45 = 34,2 \text{ m}^2$$

$$P_{20} = 2P_0 - P_{-20} = 2 \times 26,4 - 20,8 = 53,2 - 23 = 32 \text{ m}^2$$

Zgodnie z art. 3 ust 8 rozporządzenia w przypadku gdy prognozowana powierzchnia użytkowa mieszkań na jednego mieszkańca – P_{20} obliczona wg wzoru, jest mniejsza niż 40 m^2 na jednego mieszkańca, do dalszych obliczeń przyjmuje się wartość tego parametru wynoszącą 40 m^2 na jednego mieszkańca, czyli

$$\mathbf{P_{20} = 40.}$$

Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową:

$$\mathbf{ZAP} = M_{20} - \frac{PUM_0}{P_{20}} = 7404 - \frac{223\,578}{40} = 1814,55 \text{ tj. } \mathbf{1815 \text{ osoby}}$$

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym suma chłonności terenów niezabudowanych w strefach umożliwiających realizację funkcji mieszkaniowej nie może być mniejsza niż 70% oraz większa niż 130% wartości zapotrzebowania na nową zabudowę w gminie, wobec tego suma chłonności terenów niezabudowanych wyznaczonych w planie ogólnym gminy Debrzno powinna zawierać się pomiędzy wartościami :

$$\mathbf{1271 \text{ a } 2360 \text{ osób}}$$

Spis tabel

- tab. 1. Dane statystyczne. (wg GUS marzec 2025, stan na XII 2023).
- tab. 2. Zestawienie decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2014 - 2024.
- tab. 3. Struktura funkcjonalna sołectw w gminie Debrzno.
- tab. 4. Udział gruntów zmeliorowanych w ogólnej powierzchni gruntów rolnych.
- tab. 5. Strefy ochrony bezpośredniej ujęć wody.
- tab. 6. Złoża kopalin w gminie Debrzno.
- tab. 7. Tereny górnicze w gminie Debrzno.
- tab. 8. Obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencja zabytków w Debrznie.
- tab. 9. Tereny zamknięte w gminie Debrzno.
- tab. 10. Udział powierzchni gruntów klas I-III i IV-VI w poszczególnych obrębach.
- tab. 11. Powierzchnia gruntów poszczególnych klas użytków rolnych (ha).
- tab. 12. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych objętych planami urządzania lasów.
- tab. 13. Grunty leśne wg obrębów geodezyjnych.
- tab. 14. Struktura gruntów leśnych w gminie Debrzno.
- tab. 15. Siedliska lasów w gminie Debrzno.
- tab. 16. Udział lasów ochronnych i gospodarczych w gminie Debrzno.

Spis rycin

- ryc. 1. Kierunki lokalizacji zabudowy na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Debrzno.
- ryc. 2. Rozmieszczenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Debrzno (stan na 06.2025).
- ryc. 3. Przeznaczenie terenów na podstawie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
- ryc. 4. Rozmieszczenie obszarów inwestycji w oparciu o wydane decyzje o *warunkach zabudowy* na terenie gminy Debrzno. (stan na 03.2025)
- ryc. 5. Dynamika zamierzeń inwestycyjnych w oparciu o wydane decyzje o *warunkach zabudowy*.
- ryc. 6. Rozmieszczenie obszarów inwestycji w oparciu o wydane decyzje o *ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego* na terenie gminy Debrzno.
- ryc. 7. Struktura funkcjonalna gminy Debrzno.
- ryc. 8. Struktura funkcjonalno – przestrzenna gminy Debrzno.
- ryc. 9. Struktura funkcjonalna sołectw gminy Debrzno.
- ryc. 10. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej zamieszczony w Strategii Rozwoju Gminy Debrzno uchwalonej Uchwałą 12.LXXIII.2023 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 24 lutego 2023 r.
- ryc. 11. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych na obszarze gminy Debrzno.
- ryc. 12 - 17. Lokalizacja obszarów zagrożenia powodzią w gminie Debrzno.
- ryc. 18. Obszary gruntów zmeliorowanych na terenie gminy Debrzno.
- ryc. 19. Lokalizacja osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi.
- ryc. 20. Lokalizacja osuwisk i terenów zagrożonych w dolinie Chrzęstowej.
- ryc. 21. Lokalizacja osuwiska i terenów zagrożonych przy północno-wschodniej granicy gminy w dolinie Kamionki.
- ryc. 22. Lokalizacja osuwisk i terenu zagrożonego w dolinie Debrzynki.
- ryc. 23. Lokalizacja osuwisk i terenów zagrożonych w dolinie Szczyry.
- ryc. 24. Lokalizacja ujęcia w mieście Debrzno.
- ryc. 25. Lokalizacja ujęć w obrębie Myślignoszcz.
- ryc. 26. Lokalizacja ujęcia w miejscowości Słupia.
- ryc. 27. Lokalizacja ujęcia w miejscowości Rozwory.
- ryc. 28. Lokalizacja ujęć w obrębie Strieczona.
- ryc. 29. Lokalizacja ujęcia w miejscowości Uniechów.
- ryc. 30. Lokalizacja ujęcia w miejscowości Cierznie.

- ryc. 31. Lokalizacja ujęcia w Nowym Gronowie
- ryc. 32. Lokalizacja ujęcia w Starym Gronowie
- ryc. 33. Lokalizacja złóż, obszarów i terenów górniczych.
- ryc. 34 – 43. Lokalizacja zabytków nieruchomości, wpisanych do rejestru zabytków województwa pomorskiego.
- ryc. 44 – 57 Lokalizacja zabytków nieruchomości, wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków.
- ryc. 58. Lokalizacja zabytku archeologicznego wpisanego do rejestru zabytków województwa pomorskiego.
- ryc. 59. Lokalizacja zabytków archeologicznych wpisanych do ewidencji zabytków.
- ryc. 60. Tereny zamknięte wzdłuż linii kolejowej nr 203 relacji Tczew – Kostrzyn
- ryc. 61. Działka nr 151 Drozdowo – teren zamknięty.
- ryc. 62. Działka nr 315 Myśligoszcz– teren zamknięty.
- ryc. 63. Działka nr 107 Nowe Gronowo – teren zamknięty.
- ryc. 64. Przestrzeń lotnicze wykorzystywane przez lotnictwo wojskowe.
- ryc. 65. Obszar zdegradowany i obszar przeznaczony do rewitalizacji.
- ryc. 66. Jakość gruntów rolnych na podstawie klas bonitacyjnych.
- ryc. 67. Użytkowanie gruntów rolnych.
- ryc. 68. Typy siedliskowe lasów.
- ryc. 69. Rozmieszczenie lasów ochronnych i gospodarczych w obszarze gminy Debrzno.
- ryc. 70. Rozmieszczenie placówek oświatowych, kulturowych oraz ochrony zdrowia na terenie gminy Debrzno.
- ryc. 71. Schemat drogowy gminy Debrzno.

Materiały źródłowe:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, Uchwała Nr 64.LVII.2017 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 29 września 2017 r.
2. Obowiązujące na terenie gminy Debrzno miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, stan na 06. 2025 r.
3. Strategię Rozwoju Gminy do roku 2030, Uchwała 12.LXXIII.2023 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 24 lutego 2023.
4. Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Pomorskiego. Uchwała Nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016r.
5. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Debrzno na lata 2016-2022, Uchwała Nr 73.LVIII.2017 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 16 października 2017 r.
6. Prognoza Ludności na lata 2023-2060, Aneks do publikacji, opracowanie GUS, Departament Badań Demograficznych 2023r.,
7. Dane z Narodowego Instytutu Dziedzictwa,
8. Dane ze strony BDL , stan na 09.2024,
9. mapy bdot , open street map, google.map, google.earth